

ROMÂNIA EROICĂ

Revistă de cultură și educație patriotică, de cinstire a eroilor neamului

* Fondată în 1919 sub numele "Cultul Eroilor Noștri" *

Nr. 1 (44)

Anul XV - 2012

Serie nouă

Români căzuți în teatrele de operații internaționale

p. 41

Din
sumarul
acestui
număr:

Demolarea
cea de toate
zilele

p. 3

Mulțumim,
Slovenia!

p. 12

Cui îi este
frică de eroii
români?

p. 52

Amintiri
despre
Vlahuță

p. 54

Susținătorii revistei România Eroică

Susținerea revistei constă în depunerea a cel puțin 100 de lei (Ron) în **Contul Asociației Naționale "Cultul Eroilor":**

RO45RNCB0082004534620001, BCR, Sucursala UNIREA, București

Până în acest moment, au răspuns apelului nostru:

1. Opritsa Dragalina Popa, SUA – 500 dolari
2. General (r) Petre Stoica, București – 100 lei
3. General (r) Constantin Tănase, Târgoviște – 100 lei
4. Colonel Dumitru Roman, București – 200 lei
5. Colonel (r) Constantin Chiper, Ploiești – 100 lei
6. Comandor (r) Neculai Pădurariu, București – 200 lei
7. Comandor (r) Marius Popescu, București – 100 lei
8. Colonel (r) Ioan Florea, București – 100 lei
9. Colonel (r) Mihai Știr, București – 100 lei
10. Colonel (r) Puiu Cujbă, Ploiești – 100 lei
11. Fundația „Erou căpitan Alexandru Șerbănescu”, București – 400 lei
12. Familia Radu și Eugenia Greceanu, București – 200 lei
13. Comandor (r) Romeo Hagiac, București – 100 lei
14. Colonel (r) Alexandru Popovici, Turnu Măgurele – 200 lei
15. Familia colonel ing. dr. Nicolae și Rodica Mărunțelu, București – 200 lei
16. Colonel (r) Eugen Lazăr, București – 100 lei
17. Colonel (r) Ion Gociu, Târgu Jiu – 200 lei
18. General (r) ing. Gheorghe Netejoru, Giurgiu – 200 lei
19. Ancuța Manu, București – 100 lei
20. Familia Asen și Rodica Voiculescu, Suedia – 400 lei
21. Răzvan Voiculescu, București – 300 lei
22. Vlad Voiculescu, București – 300 lei
23. Mira Christopol, Franța – 100 lei
24. General (r) dr. Nicolae Spiroiu, Fundația „General Ștefan Gușă”, București – 400 lei
25. Maistru militar principal (r) Dumitru Davidel, Suceava – 100 lei
26. Colonel (r) Gică Valerian Constantin, Islaz – 200 lei
27. Mihai Balaban, Botoșani – 90 lei
28. Prof. Eugen Petrescu, Râmnicu Vâlcea – 100 lei
29. Colonel (r) Ion Angheliescu, Râmnicu Vâlcea – 100 lei
30. General (r) Achim Alstani, Buzău – 100 lei
31. Valeria Bălescu, București – 100 lei
32. Georgeta Bălan, Brăila – 100 lei
33. Comandor (r) dr. Aurel Pentelescu, București – 200 lei
34. Gheorghe Lepădat, Pitești – 100 lei
35. Colonel (r) Dumitru Stratanov, Brașov – 100 lei
36. Colonel (r) Nicolae Dărăbanț, Brașov – 100 lei
37. Colonel Vasile Hulea, Galați – 100 lei
38. Colonel (r) Costică Balint, Galați – 100 lei
39. Colonel (r) dr. Aurel Vaida, Maramureș – 200 lei
40. Arhitect Ioan Arboreanu, Cluj – 100 lei
41. Corneliu Vișoianu, București – 400 lei
42. Colonel Gheorghe Lipan, Galați – 100 lei
43. General Dumitru Stancu, Brașov – 100 lei
44. Prof. Partene Melu, Galați – 100 lei
45. Comisar șef Maluselu Sebastian, Brașov – 100 lei
46. Colonel (ret.) Moldovan Vasile, Brașov – 100 lei
47. Colonel Ilie Lungeanu, Galați – 100 lei
48. Preot Ioan Lungeanu, Galați – 100 lei
49. Diaconu Maria, Piatra Neamț – 100 lei

Așteptăm și alte mesaje de bunăvoință.

Vă mulțumim!

Colonel (r) Dumitru Roman,
redactor șef al revistei *România Eroică*

Din mesajele primite la redacție

Stimate domnule colonel ROMAN,
Mă bucură faptul că nu am fost dată uitării și mă înfruptez problemele cu care se confruntă revista în această perioadă de criză. Sigur, **ROMANIA EROICA** are în sufletul meu locul ei de cinste. De la bun început am adorat acest titlu de revistă și conținutul ei plin de simțăminte nobile, de istorie ADEVĂRATĂ, de PATRIOTISM și de OMAGIERE a înaintașilor. Cu mult drag voi aduce o contribuție modestă prin depunerea în contul pe care l-am găsit în documentul atașat.

Cu stimă și urări de prosperitate și mult noroc minunatei reviste **ROMANIA EROICA**.

Anca MANU

Din Statele Unite ale Americii (Elk Grove, California), doamna Opritsa Dragalina Popa, nepoata eroului de la Jiu, generalul Ioan Dragalina, ne trimite următorul mesaj:

Sunt onorată să susțin cu puținul meu revista **România Eroică**. Am să mai vorbesc și cu alți români de aici, dar mulți nu cunosc încă revista. Sper, totuși, să sară în ajutor. Imi cer scuze că este așa de puțin...

Opritsa Dragalina Popa

Stimate domnule colonel Roman,
Ar fi nedrept să se întâmple așa ceva cu atât mai puțin în anul aniversar al A.N.C.E.

De multe ori mi-am îndreptat gândul către **România Eroică** și tot am amânat să va contactez. Iată că ați făcut dvs. acest lucru într-o situație de criză. Cu siguranță, nu putem lăsa să dispară revista.

Așadar, va sunt alături cu tot ce pot, inclusiv cu câte 100 lei pentru fiecare apariție din acest an.

Eleonora Arbănaș,

Președinta Fundației

„Erou căpitan Alexandru Șerbănescu”

Stimate domnule Roman,
Prin gentilețea verișoarei mele Opritsa Dragalina Popa, am primit scrisoarea dvs privind revista **România Eroică**. Mă grăbesc să vă trimit contribuția mea, ca susținător, pentru a putea să apară în continuare această revistă. Pentru mine, revista este un martor al trecutului țării mele și al tuturor celor ce-au luptat pentru independența ei. În această revistă ați scris despre familia mea, despre bunicul meu, generalul Ioan Dragalina, și fiii lui, generalul Corneliu Dragalina și comandorul Virgil Dragalina. Cât privește pe mama mea, Viorica, mezina familiei bunicului meu, ar fi fost mândră de tot ce ați scris.

Cu multă stimă, Mira Christopol,

103 Avenue du Belvédère,
93310 PRE ST GERVAIS, FRANCE

Stimate domnule colonel Roman,
Mă bucur că ați apelat la metoda pe care eu v-am recomandat-o încă de anul trecut. Mă bucur că are audiență. Evident că mă înscriu și eu cu 400 de lei, ca director al Fundației „General Ștefan Gușă”.
Mult succes,

Stimă, Nicolae Spiroiu

Tiparul acestui număr este realizat cu sprijinul domnului colonel ing. Marin Alniței și al unui grup de ofițeri din Direcția Topografică Militară.

Le mulțumim și pe această cale pentru generozitatea cu care au răspuns apelului redacției noastre.

30 REMEMORĂRI

**Aviația română pe
frontul de Est
și în apărarea
teritoriului național**

de prof. Paula Olșanschi

40 DOSAR ROMÂNIA EROICĂ

**Români căzuți în teatrele
de operații internaționale**

Dosar realizat de
colonel (r) Dumitru Roman și Valeria Bălescu

54 RESTITUIRI

**Radu D.
Rosetti,
Amintiri
despre Vlahuță.**

Coperta 2. Susținătorii revistei

Coperta 3. Regina Maria a României

Coperta 4. Troiță la Ungureni, Prahova.
Foto Alex. Petit

**Redacția România eroică roagă pe toți cei care au fotografii
ale celor căzuți pe front sau în prizonierat, în cele două
războaie mondiale, să se adreseze redacției!**

ROMÂNIA EROICĂ

**Revistă de cultură și educație
patriotică, de cinstire a eroilor neamului**

Fondată în anul 1919 sub înalta ocrotire a Majestății Sale Regina Maria
și a Patriarhului Bisericii Ortodoxe Române PF Miron Cristea.
Serie nouă. Anul XV. Fondator: Gl. Bg. (r) Petre Stoica.

EDITORIAL

Demolarea cea de toate zilele de general de brigadă (r) Grigore Buciu 3

EVENIMENT

Adunarea solemnă a ANCE..... 5

PERISCOPE

Medgidia. Români, bulgarii și sârbii au comemorat împreună
împlinirea a 95 de ani de la luptele din Dobrogea
de colonel (r) Remus Macovei..... 6

Polonia. Monument aeronautic la Michałowice
de general (r) Iosif Rus 8

Mulțumim, Slovenia! de general (r) Iosif Rus 12
Monumentele eroilor din Răchitoasa de colonel (r) Alexandru Popovici 15

IN HONOREM

Sublocotenent (ret.) Leon Balastiu, cel mai vârstnic
veteran de război din Sibiu de colonel (r) Victor Neghină 16

Arhitectul Ioan Arboreanu, Senior al Cetății
de general de brigadă (r) Petre Stoica..... 17

Dialog cu cititorii 19

La închiderea ediției 20

FILIALELE CULTUL EROILOR

Lugoj. Cinstirea eroilor – educație și perenitate
de gl. bg. (r) conf. univ. dr. Mircea Ovidiu Mândru 21

Prahova. Monumentul Eroilor din Petriceaua
de colonel (ret.) Constantin Chiper 22

Craiova. Cultul eroilor fără frontiere de colonel (r) Sergiu Picioruș 23

Hunedoara. Ceremonialul sfințirii Monumentului din satul Herepia
de general de brigadă (r) Petre Teacă 25

România Eroică

Director: General de brigadă (r) Petre Stoica
Colegiul de redacție

Prof. univ. dr. Nichita Adâniloaei,
drd. Valeria Bălescu, academician Dan Berindei,
academician Gheorghe Buzatu, academician
Florin Constantiniu, gl. bg. (r) prof. univ. dr.
Nicolae Ciobanu, Florica Dobre, col (r) dr. Mircea
Dogaru, conf. univ. dr. G. D. Iscru, Toma Istrati,
prof. univ. dr. Lucian Ștefan Mureșanu, gl. bg.
(r) Petre Stoica, gl. bg. (r) dr. Florian Tucă, gl. bg.
(r) Constantin Tănase, gl. bg. (r) dr. Constantin
Ucrain

Redacția

Redactor șef: col. (r) Dumitru Roman;

Redactori șefi-adjuncți: col. (r) Constantin
Chiper; prof. univ. dr. Lucian Mureșanu;

Secretar de redacție: col. (r) Mihai Știr;

Redactori colaboratori: cdor (r) Marius
Popescu-Călărași, prof. Cornel Rigler, prof.
Cecilia Stoica, prof. Poliu Zorilă, Carla Duță,
Emilia Luchian, Teodora Manole, Ana
Marinescu.

Art director: S. Angheloiu

Fotoreporteri: plutonier adjutant Adrian
Robu, Cătălin Ovrei, Petrică Mihalache,
Eugen Mihai

Adresa redacției: Bulevardul Ion Mihalache
nr. 124-126, Sector 1, București, Cod poștal:
70764, Tel: 021.2242651-3, interior 0158, 0159;
Fax: 021.2242647
E-mail: romaniaeroica@gmail.com
Cont Bancar: RO 45RNCB0082004534620001
BCR, Sucursala Unirea, București
Cod Fiscal: 4505235

Tipar:

Răspunderea pentru conținutul articolelor
aparține în exclusivitate autorului, conform
art. 206 din Codul Penal

I.S.S.N 1453-9659

Copyright: este autorizată orice
reproducere fără a se percepe taxe
suplimentare, indicând sursa (revista România
Eroică), cu excepția textelor și fotografiilor a
căror proveniență este specificată expres.

**Acest număr a apărut în 2000 de
exemplare.**

Condiții de colaborare: cititorii din țară
și din străinătate pot trimite pe adresa
redacției texte și fotografii care se încadrează
în tematica revistei. Manuscrisele nu se
înapoiază.

CERCURILE ȘCOLARE "CULTUL EROILOR"

Să luptăm împotriva uitării. Harta eroică a județului Sibiu

de elevii Bischin David, Cherciu Gina 26

Eroii din Dealul Dăii *de elevii Ivănuș Mihai, Pleșa Ciprian* 27

Marea Unire, pagină a istoriei românești *de prof. Loredana Dumitru* 29

REMEMORĂRI

Ultima scrisoare de dragoste, ultima scrisoare din Basarabia

de colonel (r) Victor Neghină 34

EROUL DIN FAMILIA MEA

Drama familiei mele *de prof. Mihai Andone* 36

Unchi și nepot, combatanți pe front *de ing. Violeta Luiza Păduraru* 38

DOSAR ROMÂNIA EROICĂ

Amenințarea teroristă *de general (r) dr. Nicolae Spiroiu* 42

Primele misiuni internaționale *de general (r) dr. Nicolae Spiroiu* 43

Eroii sunt printre noi *de Valeria Bălescu* 46

S.O.S.

Cui îi este frică de eroii români? *de general de brigadă (r) Grigore Buciu* 52

Monumentul uitat de timp?... *de D. Roman* 53

IN MEMORIAM. 58

VITRINA CU CĂRȚI *de general de brigadă (r) Grigore Buciu* 59

CARUSELUL PRESEI 64

În atenția colaboratorilor

România Eroică primește pentru publicare articole, evocări, portrete, note, documente, recenzii, știri despre activitatea filialelor ANCE, fotografii inedite. Materialele propuse redacției vor fi prezentate pe suport electronic (CD, dischetă), însoțite de fotografiile originale sau scanate în format JPEG, cu o rezoluție de cel puțin 300 dpi. În cazuri speciale, vor fi acceptate și texte dactilografiate. Fotografiile vor fi însoțite de explicații corespunzătoare și de numele autorului lor (acolo unde este cazul).

De la caz la caz, redacția poate accepta preluarea unor articole apărute în alte publicații, dacă prezintă un interes deosebit pentru tematica **României Eroice**; în această situație, persoana care propune articolul respectiv are obligația să obțină acordul publicației în care a apărut.

Redacția își rezervă dreptul de a publica materialele în funcție de necesități și, desigur, de a nu le reține pe acelea care nu se înscriu în tematica revistei. De asemenea, își rezervă dreptul de a face, pe textele acceptate pentru tipar, îndreptările socotite necesare, atât în ceea ce privește forma cât și conținutul, firește după consultarea sau avizarea autorilor. ■

Demolarea cea de toate zilele

General de brigadă (r) Grigore BUCIU

În numărul acesta al revistei noastre trebuia să apară un material în care deplângeam poporul român, care se lasă manipulat până la amorțeală și letargie de bombardamentul informatic și suportă cu stoicism tot ce i se pune în spinare, parcă ar fi o necuvântătoare care merge înainte trasă de hățuri.

Între timp s-a strigat la cetățeanul român Raed Arafat și a apărut fenomenul Piața Universității, și toate celelalte piețe din țară în care neamul meu a început să se dezghețe, în pofida viscolului, ninsorii și gerului de nesuportat. Scrierea mea a devenit caducă. Dacă am fi avut bani și apariția ieșea la timp, totul ar fi fost altfel.

Nu pot scrie despre proteste, căci rezervist fără grad fiind, deoarece acum suntem foști generali, foști colonei, numiți așa în mod oficial, deși nicio instanță nu ne-a luat gradul, nu mă pot implica în politică. Politica revistei și a Asociației Naționale "Cultul Eroilor" este să nu ne implicăm politic. Nici nu avem motive s-o facem, căci pensionari fiind, suntem aproape morți, și obiectul nostru de interes sunt tot morții, cei căzuți pentru patrie și popor.

Doamne, ce vorbe mari spun, golite de orice conținut. Care patrie, care popor? Suntem un spațiu umplut de populații, fiecare populație cu parlamentarii ei, ba sunt parlamentari care nici n-au populații. Sunt adică neutri, rezultați dintr-o încrucișare în eprubetă. Aceasta este o constatare. Noi nu facem politică! Nici nu avem motiv să facem, căci

viitorul ne este asigurat. Aproape toți ne-am procurat locuri de veci!

Redactorul șef, pe bună dreptate, mi-a spus că trebuie să schimb materialul și că eu sunt de vină că nu scriu despre lucruri perene, care adică nu se deteriorează în timp, indiferent când putem obține bani pentru tipar. Bani nepublici firește, căci noi nu avem, legal și moralmente, acces la bani publici.

Nici nu-i de unde, că abia ajung pentru astuparea gropilor din asfalt, seara când plouă, și dimineața când acestea se fac la loc și se cer plombate din nou, precum o carie sub care putrezește nervul.

Demolarea cimitirelor și mormintelor de război și a monumentelor comemorative este o problemă gravă și perenă. Se întâmplă mereu, inexorabil și de necomentat. Ele sunt în grija oficială a autorităților locale, dar poți să scrii despre ele anume, fără să jignești partidul din care fac parte primarul și majoritatea consilierilor? Nu!

Demolarea, în general, este o problemă de anvergură națională. Ea s-a impus cu necesitate pentru demolarea miturilor și modernizarea a toate și a tot. E susținută și de noi toți, prin mijloacele pe care le avem la îndemână. Nu mă refer la cele din patru în patru, ci mai ales la marea tăcere a mămăligii lipite de marginile ceaunului.

Un chinez îndepărtat în timp și în spațiu, pe numele de Sun-Tzu, îmi pare rău că nu este american, ca să am mai multă credibilitate (sic!), spune că

războiul se câștigă sau se pierde neangajând lupta om la om. Distruge-i cultura, distruge-i credința, fă-l să-i fie rușine de identitatea sa națională, distrugându-i încrederea în viitor, șterge-i mândria pentru trecutul național și strămoșii lui, seamănă-i îndoiala în toate certitudinile lui și vei învinge. Acel popor supus cu răbdare și insistență acestei acțiuni obiective și psihice nu mai are motivații și vine singur spre cuceritor, cu ștreangul gata legat de gât.

E o perspectivă înfiorătoare, dar sunt multe dați când am impresia că suntem într-un astfel de război! Că noi, românii, facem obiectul unui experiment de acest tip.

Ce este și mai trist se referă la faptul că cuceritorul străin ce ne demolează nu este neapărat străin.

Cultura noastră originală și valoroasă tocmai prin cvasiizolarea ei de marile mișcări europene s-a manelizat în mai toate componentele ei. Consumul de masă supus banului a ridicat ideea de câștig doar pentru consum și valorizarea falsului la rang de valoare.

Bogăția afișată, cu nonșalanță și nesimțire, cu o lipsă de decență înfiorătoare și dispreț pentru celălalt, a devenit un reper ce-și arogă valoare morală. Nu contează că ea acoperă golul imens, cultural, civic și moral, că dincolo de vile, palate și mașini nu mai există nimic, decât aroganță, obrăznicie și suficiență.

Limba lui Eminescu pe care o cântau țăranii pe coarneau plugului, într-un ritual ancestral, s-a mutilat în numele modernizării. Dacă nu faci efort, riști să nu înțelegi nimic din ceea ce se discută cu atâta doctă ignoranță în multele studiouri de televiziune.

Cei aproape 50 la sută din oamenii care mai trăiesc în mediul rural trebuie să învețe că dacă pun bălegar sub rădăcina răsadului, vor obține produse naturale. Nici n-au cum să le mai ... că la prețurile practicate la motorină, fără ca cineva să se mai deranjeze de protecția consumatorului, n-o să mai fie nici cai pentru destelenirea pârlagei.

Dar la ce ne mai trebuie limba. Școlile reformate, rașchetate și subfinanțate n-au nevoie de ea. Numai în America, Anglia, Franța se cer învățăceilor eseuri, adică lucrări scrise în care să se etaleze cunoștințele și capacitatea de exprimare. Testele grilă ne-au făcut experți în icsuri (sic!) și când ajungi ministru constăți că

“nici o localitate nu este vândută de electricitate” sau că “succesurile” sunt inerente dacă ești fiul cui trebuie.

Istoria și credința coboară de mână spre o prăpastie în care nu-ți poți desluși rădăcinile. Ce se face prin școli e modern și european. Atât de modern, încât, atunci când cineva strigă că vrea România de dinainte de Trianon, se miră pentru închistarea noastră, a celor ce ne revoltăm. Iar acel cineva este student la politologie și mâine va fi ministru de externe într-un guvern și mai democratic.

Credinței i-a căzut basmaua pe ochi, încât multora dintre ortodocși le este foarte clar că la Crăciun se serbează Învierea și la Sfântu Gheorghe, Paștele, când merg și babele cu împărțeala. În rest, suntem credincioși în unanimitate deplină, vorba aia, și avem încredere în biserică în proporție de 80 la sută. Cu toate astea, botezul și înmormântarea sunt tot pe bani mulți, pomenile ecleziastice tot mai puține și escrocheria în cimitir mai ceva ca pe vremea ateismului științific.

Despre sănătate am mai scris. La modernizarea care s-a făcut cu succes, nu mai pot adăuga decât oamenii înghețați sub zăpadă, cel mai mare procent din morții în număr de 600 din Europa, și ea degerată. Dar vorba unui parlamentar multivizual, aceștia nu sunt victimele incompetenței, neglijenței și indiferenței, ci ale adormitului din cauze imputabile lor. În rest, așteptăm coplata promisă pe care s-o adăugăm la co-șpagă, co-cumpărare de medicamente și co-moartea celor ce apelează la sistemul național. Pe ceilalți îi așteaptă Viena, Germania, Anglia, Franța. Nici nu trebuie să știi limbile respective, că marii specialiști înțeleg românește.

Geografia nu ne-a fost demolată, decât foarte ușor, de eroziunile provocate de Dunăre și Tisa, în malurile noastre. Ba, chiar ne-a fost mărită cu platoul continental de la gurile Deltei, păcat că e al unei companii străine care o să ne vândă ce-o găsi acolo la prețuri ca pentru străini. Că așa ne-am deprins să facem politică națională: cumpărăm scump și vindem ieftin. Despre defrișarea până la blană a pădurilor, mai ales în Carpații Orientali, nu vorbim. Se supără proprietarii și încă sunt la guvernare. Și e de rău, închid subsolul în care funcționează, tolerat desigur, Cultul Eroilor. La români! ■

Adunarea solemnă a Asociației Naționale "Cultul Eroilor"

Asociația Națională „Cultul Eroilor” a împlinit două decenii de existență (data înființării: 19 noiembrie 1991). Evenimentul a fost marcat printr-o adunare solemnă, desfășurată joi, 17 noiembrie 2011, în sala „Ștefan cel Mare” a Palatului Cercului Militar Național. Au participat conducerile filialelor județene ale ANCE, reprezentanții Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, Asociației Naționale a Veteranilor de Război (ANVR), Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere (ANCMRR), Ligii Navale Române (LNR), Asociației Române pentru Propaganda și Istoria Aeronauticii (ARPIA), Asociației Diplomaților Militari în Rezervă și Retragere (ADMRR). Printre invitații de onoare s-a aflat și doamna Sabina Ispas, membru al Academiei Române și directorul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”. Este inexplicabilă absența reprezentanților Ministerului Apărării Naționale și ai Patriarhiei Române, instituții sub patronajul cărora își desfășoară activitatea A.N.C.E.

După momentul solemn al reculegerii pentru cei căzuți pentru Țară, președintele ANCE, generalul de brigadă în retragere Petre Stoica, a făcut o scurtă prezentare a Cultului Eroilor la români. Au prezentat mesaje de salut: prof. Vasile Gherasim,

președintele de onoare al A.N.C.E.; general locotenent în retragere Ioan Constantin Didulescu, ANVR; general (r) Iosif Rus, ARPIA; general Ganea, ANCMRR; comandor (r) Neculai Pădurariu, ADMRR; ing. Ilarion Barbu, LNR; Sabina Ispas, Academia Română. Au fost înmânate diplome de excelență și medalia jubiliară a ANCE.

Ar fi multe de spus despre acest eveniment important din viața ANCE, despre dificultățile pe care această organizație non-guvernamentală le-a întâmpinat de-a lungul anilor, despre dăruirea oamenilor săi – în majoritate vârstnici. Vom încheia

cu constatarea doamnei Valeria Bălescu, cunoscut muzeograf militar: „Asociația Națională Cultul Eroilor vine pe structura celei vechi, fiind răspândită prin filiale în toată țara, inclusiv în școli – prin cercurile specifice – așa încât eu sunt convinsă că toate celelalte organisme cu atribuții în domeniu se sprijină pe această structură. De aici rezultă importanța ei. Și, după cum s-a văzut, membrii săi sunt oameni care au conștiința datoriei și a lucrului bine făcut, a faptelor împlinite – așa cum a reieșit și din discursul domnului general (r) Achim Alstani, președintele filialei ANCE Buzău.” **(D.R.)** ■

Foto: plt. adj. Adrian Robu

General de brigadă în retragere Petre Stoica a înmânat doamnei Sabina Ispas, directorul Institutului de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu”, Diploma de excelență a ANCE „Regina Maria”

Eroii ne unesc în idealuri

În ziua de 17 septembrie 2011, în Medgidia și Cobadin, s-au desfășurat ceremoniale militare și religioase pentru comemorarea împlinirii a 95 de ani de la luptele pentru apărarea Dobrogei. Evenimentele, organizate de Asociația Națională "Cultul Eroilor", filiala Constanța, și Liga de prietenie româno-sârbă, au beneficiat de sprijinul primarilor Marian Lordache și Cristian Telehoi. Gărzile de onoare au fost asigurate de Regimentul 53 Rachete Antiaeriene din Medgidia și Batalionul 341 Infanterie din Topraisar. La ceremonial a participat fanfara municipiului Medgidia, condusă de Adrian Dumitrache. Slujba religioasă a fost oficiată la Medgidia de IPS Calinic, arhiepiscopul de Argeș și Muscel, președintele Ligii de prietenie româno-sârbe.

Evenimentele au fost onorate de prezența unei delegații sârbe, formată din istorici și urmași ai voluntarilor sârbi care au murit în 1916 pe teritoriul Dobrogei, și o delegație de istorici bulgari.

Tânără generație a fost reprezentată de elevii de la Școala "Mircea Dragomirescu" din Medgidia, Grupul școlar Cobadin, Școlile nr. 3, 8 și 40 din Constanța, precum și de la Liceul Teoretic "Anghel Saligny" din Cernavodă.

Momente de reală emoție au oferit membrii grupului folcloric sârb "Sunete din stâncă", care au interpretat melodii eroice ale Diviziei 1 Voluntari Sârbi. Membrii *Grupului Tradiții militare* din București, conduși de Mircea Stoica, echipați în ținute militare

Românii, bulgarii și sârbii au comemorat împreună împlinirea a 95 de ani de la luptele din Dobrogea

17 septembrie 2011. Monumentul Eroilor din Medgidia.

Aspecte de la depuneri de coroane.

specifice anului 1916, au încântat asistența cu exerciții demonstrative de instrucție de front din epocă.

Au depus coroane de flori la Monumentul eroilor sârbi din Medgidia și la Monumentul eroilor din Primul Război Mondial din Cobadin: primarii celor două localități, reprezentanții consiliilor locale, reprezentanții Asociației urmașilor voluntarilor sârbi, delegația bulgară, Liga de prietenie româno-sârbă, Asociația Națională "Cultul Eroilor" și Liga Maiștrilor din Marina Militară.

Amploarea acestor festivități reprezintă o garanție a amplificării în perioada următoare a relațiilor de colaborare pentru promovarea respectului față de faptele înaintașilor și de valorile militare : vitejie, onoare și demnitate. ■

Colonel (r) Remus MACOVEI
președintele Asociației Naționale
Cultul Eroilor - Filiala Constanța

Slujba religioasă oficiată de IPS Calinic, arhiepiscopul de Argeș și Muscel.

Grupul folcloric sârb "Sunete din stâncă"

Monument aeronautic la Michałowice, Polonia

Cu câțiva în urmă, un bun colaborator al ARPIA, colonelul dr. Cristian Scarlat, pe atunci director al Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, mi-a vorbit despre un monument din Polonia, ridicat în localitatea Michałowice, lângă Varșovia, în memoria unor aviatori români și polonezi. Din explicațiile sale rezulta că aspectul și starea acestuia, la momentul respectiv, nu erau prea bune. Sublocotenentul (r) Ioan Vulpoi, șef Secție ARPIA, Monumente Aeronautice și Locuri Istorice, a avut șansa de a descoperi un material pe internet, preluat, probabil, dintr-o publicație poloneză, care relata despre acest simbol aeronautic. Articolul,

semnat de *Roman Woźniak*, se intitula *Zapomniany Pomnik Lotników w MICHAŁOWICACH* (Monument aviativ uitat la Mihałowice) și avea inclus textul de pe placa așezată pe fațada monumentului.

Monumentul Aviatorilor din Michałowice (pronunție: Mihauowițe), raionul Pruszkow, voivodatul Mazowieckie, se afla la intersecția a două străzi: Aviatorilor și României. Ce legătură aveau aceste denumiri cu România? O întrebare pe care și-a pus-o și Roman Woźniak, atunci când s-a hotărât, pe la începutul anilor '90, să locuiască în această zonă.

**MAM – FARR – ARPA
ȘI
CERCUL AERONAUTIC
DIN
- ROMÂNIA -
ÎNCHINĂ PIOSUL LOR OMAGIU
DISTRINȘILOR AVIATORI ȘI
TEHNICIENI JERTFIȚI PE
ALTARUL STIINȚEI
AERONAUTICE
LA – 7-XI- 1936
LT-CDOR – MIHAIL PANTAZI
ÎNC - AV - JERZY RZEWNICKI
CPT-ING-ROMAN POPESCU
SECR-TECH – JERZY SZRAJER**

*Descifrarea abrevierilor: M.A.M. - Ministerul
Aviației și Marinei; F.A.R.R. - Forțele Aeriene
Regale A.R.P.A. - A.R.P.I.A. de astăzi.*

În 1994 a început să caute date despre monument. "Apropierea de aeroportul Okęcie – notează autorul – ar fi putut explica denumirea acestor străzi. Înaintea celui de Al Doilea Război Mondial, cu România erau întreținute relații politice și economice foarte bune. Pe atunci, noi ne învecinam cu România și am exportat acolo multe avioane, dar care să fi fost cauza majoră a denumirii acestor străzi? Am început să înțeleg atunci când am văzut monumentul, afectat de trecerea timpului și de inconștiența oamenilor..."

În prima jumătate a anului 1933, inginerul Zbysław Ciołkosz a început – la Industria Aeronautică Poloneză (PZL) – lucrul la un avion de transport pentru 10-12 pasageri, numit PZL 30, propulsat de două motoare Pratt & Whitney de 295 kw (400 CP). Proiectul a fost contractat cu Liniile Aeriene Polone, LOT, în anul 1934. Totuși, LOT a renunțat ulterior la PZL 30 și a cumpărat

Inscripția de pe Monumentul de la Michalowice.

Generalul (r) Iosif Rus, președintele ARPIA, salutând inițiativa prietenilor noștri polonezi.

avioane Lockheed L 10A Electra. Departamentul industrial a primit, atunci, sugestia colonelului T. Karpiński de a converti prototipul PZL 30 în bombardier. În aceste condiții, prototipul P.30 B.I avea să fie zburat pe Okęcie în martie 1936, de către Bolesław Orliński. Acest avion, cu o greutate proprie de 2891 kg, a primit numele de ŻUBR (Zimbrul). Testele s-au efectuat la Institutul de Tehnică Aviațică (I.T.L), între 24 aprilie și 3 iulie 1936, obținându-se o viteză maximă de 277 km/h și un plafon de 4600 m, cu toate că puterea motoarelor era destul de mică. În scopul îmbunătățirii performanțelor bombardierului, i s-au schimbat motoarele P&W cu motoare PEGASUS VIII. Avionul P30 B.II, astfel modificat, cu o masă proprie de 4004 kg, s-a convenit să devină modelul de serie LWS 6 ŻUBR a cărui producție a debutat la Uzina de Avioane Lublin în toamna lui 1936 și testat la Institutul de Aviație (I.T.L), între 23 sept.-28 oct. Bombardierul a prezentat interes pentru România, care a negociat cumpărarea a 24 de aparate dotate cu motoare GNOME-RHONE.

În ziua de 7 noiembrie 1936, pe timpul unui zbor demonstrativ,

prototipul P 30 B.II având la bord membrii delegației militare române sosite la Varșovia a pierdut un motor și câteva elemente de aripă, prăbușindu-se. În rămășițele avionului au fost îngropați pilotul Jerzy Rzewnicki, tehnicul Jerzy Szrajter și cei doi ofițeri aviatori români: Mihail Pantazi și Roman Popescu. Catastrofa a determinat România să renunțe la contract, producția avionului LWS 6 ŻUBR fiind oprită.

Un an mai târziu, pe locul unde s-a produs catastrofa, românii au ridicat un monument în memoria celor patru aviatori și, în semn de omagiu, autoritățile locale au acordat străzilor din intersecție denumirea mai sus amintită. Înscrișul în limba română de pe placa comemorativă se referea la ceea ce am prezentat mai sus. "Sub înscris, remarcă autorul polonez, un foarte frumos însemn include **o elice avariata la una din pale, susținută cu aripi de pasare de ambele părți**, constituind o nouă expresie a **neîmplinirii**. Aici se simte mâna românească în proiectul atât de plastic executat și realismul consacrat tragediei, așa cum s-a petrecut, pe acest pământ. Despre monument s-a mai scris în

anii 1997 și 1998, dar încă nu exista cineva care să spună că este **al nostru** (al Poloniei – n.a.)”

Pilotul avionului ŻUBR, Jerzy Rzewnicki, avea 36 de ani, era locotenent în rezervă, inginer, creator-fondator al revistei *Skrzydłata Polska* (*Aripile Poloniei*, revistă fondată în 1930, existentă și în prezent). El trebuia să demonstreze calitățile avionului celor doi ofițeri ai Aviației României – Mihail Pantazi și Roman Popescu, care aveau să-și piardă și ei viața în catastrofă. Cea de a patra victimă a fost Jerzy Szrjer, în vârstă de 24 de ani, sublocotenent în rezervă, aflat în avion ca tehnic-observator. Ambii polonezi se odihnesc la Cimitirul Militar Warszawa-Powązka.

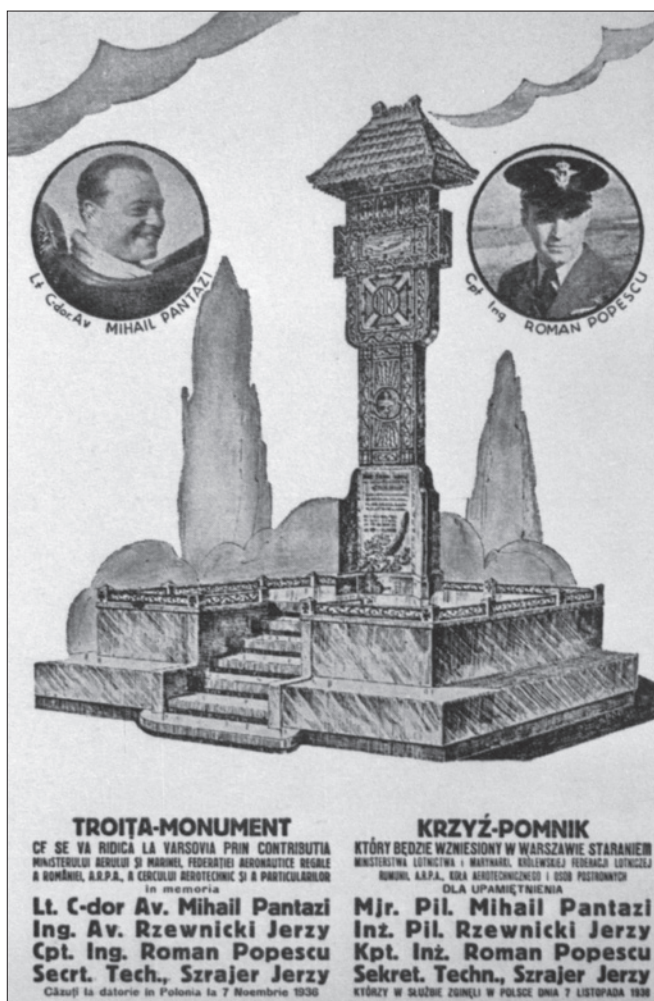
Inaugurat în anul 1937, monumentul a supraviețuit ultimului război mondial și perioadei comuniste. A intrat însă în degradare. Vânturile și vremurile și-au pus amprenta. Rugina s-a strecurat în toate locurile posibile. Repararea a tot ceea ce timpul a deteriorat se impunea. Un aviator polonez, Roman Woźniak, pensionar, în prezent ziarist, a scormonit istoria și povestea monumentului. Apoi, a pus pe jărătic Seimul polonez (Parlamentul), Ambasada României, Primăria și localnicii, încercând pe toate căile să atragă forțe, mijloace, susținători și simpatizanți ai aviației în acțiunea de refacere și redare Monumentului. Acțiunea sa a reușit și încă foarte bine. Admirăție!

Pe bani proprii, un membru ARPIA a fost prezent la dezbaterile legate de problemele tehnice, financiare și organizatorice, alături de presa poloneză, de reprezentantul Parlamentului polonez și al Ambasadei României

la Varșovia. Odată cu aceste acțiuni, Clubul Seniorilor Aviatori, Asociația Națională a Tehnicilor de Aviație și Asociația Forțelor Aeriene Poloneze, din proprie inițiativă, cu sprijinul Primăriei comunei Mihałowice, precum și al Ambasadei României la Varșovia au refăcut monumentul. “Un monument asemănător există și în România? Poate vreunul din cititorii noștri cunoaște mai multe pe această temă!” – și-a pus întrebarea Woźniak.

Redezvelirea monumentului aviatorilor români și polonezi a avut loc în ziua de luni, 7 noiembrie 2011, după exact 75 de ani de la catastrofa bombardierului PZL 30 Zubr în care și-au pierdut

viața Mihail Pantazi, ing. Roman Popescu, Jerzy Rzewnicki și Jerzy Szrjer. Lucrarea, monumentul și detaliile ne arată că structura și arhitectura acestuia sunt de concepție românească. Monumentul a fost făcut de elevii Liceului Industrial Carol al II-lea din București, acolo unde lt. comandorul Mihail Pantazi predase cursul de motoare. Monumentul se înalță chiar pe locul unde avionul s-a prăbușit în 1936. Imaginea sa este impresionantă, stârnește interes, pioșenie și respect. Străzile adiacente au fost denumite, onorific, “strada României” și “strada Aviației”. Zona este supravegheată și monitorizată, iar noaptea, iluminată electric.

Carte poștală emisă în onoarea piloților români și polonezi.

Momentul omagial s-a desfășurat cu participarea unei asistențe numeroase, cu un ceremonial oficial, militar și religios, sensibil și emoționant. Oameni ai locului și reprezentanți din toate mediile și instituțiile au onorat evenimentul. Inițial, la invitația gazdelor, am promis că vom participa, de la ARPIA, trei persoane, dintre care unul este membru al formației "yakării acrobați". Voia să meargă cu avionul său pentru a transmite, celor comemorați, un salut din zbor. Excepționali oameni are Aviația României. Iubesc camaraderia existentă între zburătorii acestei Lumi. Însă, chestiuni organizatorice, de timp, anunțare și participare în diferite programe au anulat zborul spre Polonia și acest elegant salut profesional. La fața locului am intrat în discuții cu anumite persoane din asistență și am fost bucuroși să constatăm că, în Polonia, se știe mult mai mult despre unele segmente ale evoluției Aviației Române și mai ales despre cei doi eroi, aviatori români. Da, da! Lt.comandorul Mihail Pantazi a fost mult timp alături de Petre Ivanovici, de Max Manolescu și împreună au alcătuit formația de înaltă acrobație aeriană denumită "Dracii Roșii". Același Mihail Pantazi este autorul unor zboruri record deasupra Africii de Sud! *Fundația Legendelor Aviatice* – o denumire foarte interesantă – a dorit să afle de la noi date, informații, detalii și adrese despre cunoscutul avion românesc IAR-80. La întoarcerea în țară, la deschiderea e-mail-urilor, aveam să găsim întrebări despre arhivă, locuri și persoane de contact, din partea unor oameni doritori să-și îmbogățească cunoștințele și publicațiile. Comentarii despre monument și omagierea celor

patru aviatori, înainte și după ziua de 7 noiembrie 2011, am găsit destul de multe pe internet, în presa locală și la câteva emisuni de radio și tv, inclusiv la Radio România Actualități, precum și la o întâlnire cu câteva organizații de aviatori. Gestul onorant al acestora, al Ambasadei României

din Polonia și al Primăriei din Mihałowice pentru restaurarea monumentului este de subliniat și apreciat atât în text și expresii și, poate, într-un viitor apropiat, chiar prin câteva mulțumiri instituționale și recompense morale.

Ca membru al delegației române și ca aviator, eu și colegii am simțit, la fața locului, considerația și consistența unui efort comun pentru imaginea aviației celor două țări, pentru imaginea României și Poloniei, pentru omagierea celor patru aviatori-eroi, căzuți într-o misiune ce a însemnat substanța unor legături între două țări ale căror drumuri s-au interferat de multe ori. Misiunea lor a fost una de răspundere și de prestigiu pentru apărarea națională, bazată pe o conceție unitară și sprijin reciproc în fața pericolului ce avea să apară în Europa la sfârșitul deceniului al patrulea. Mandatul nostru, al membrilor ARPIA a fost și este de a continua colaborările deschise cu acest prilej, de a susține pe mai departe, spiritul și imaginea aviației române. Subliniez că la momentul rederezvelirii monumentului, în Varșovia se desfășurau pregătirile pentru ziua națională a Poloniei. Era un moment de importanță istorică. În acest sens, amintim faptul că ambele țări, Polonia și România, au zilele naționale la date calendaristice apropiate – 11 Noiembrie și, respectiv, 1 Decembrie – a căror semnificație istorică își are originea în anul 1918, cam în aceleași împrejurări ale timpului și evenimentelor. ■

General (r) Iosif RUS
președinte ARPIA

Foto: Roman Woźniak
și slt.(r) Ioan Vulpoi

În căutările noastre privind colaborarea militară între România și Slovenia am regăsit câteva repere istorice semnificative. De-a lungul veacurilor, dintre toți vecinii, singurii cu care românii nu au avut conflicte au fost Dunărea, Marea Neagră și popoarele din partea de sud-vest a României. La mare necaz, aceste popoare s-au ajutat și s-au susținut în acțiuni comune. Între acestea, subliniez cea din Primul Război Mondial când, un detașament de voluntari sloveni alături de camarazii lor au venit în ajutorul românilor pentru a lupta în Dobrogea. În semn de cinstire a memoriei celor jertfiți a fost ridicat în 1927, la Medgidia, un monument. An de an se desfășoară, aici, un emoționant ceremonial comemorativ.

Relațiile dintre cele două țări au urmat un drum care, deseori, s-a interferat. Acesta este și principalul motiv pentru care legăturile ce s-au stabilit în ultimul timp dovedesc o apropiere deosebită în toate domeniile, inclusiv între unele instituții, asociații, cluburi și societăți comerciale. Este nevoie să le cultivăm și să facem programe comune despre evenimentele, personalitățile și eroii țărilor noastre. În acest sens, apar strălucitoare câteva cuvinte auzite la un eveniment similar: *Poporul care nu-și venerează trecutul, nu-și merită respectul în prezent și nu are drept la viitor!* Încrederea reciprocă, sinceritatea și căldura abordării constituie măsura succesului ambelor părți.

Despre odiseea unor ostași români care au făcut parte din diferite armate și au participat la marile bătălii desfășurate în Primul Război Mondial pe teritoriul Sloveniei am aflat, mai pe larg, pe timpul unor deplasări în

această țară. ARPIA, ca vector de promovare a tradițiilor românești, este și un susținător al imaginii și contribuției românilor la dezvoltarea valorilor naționale și europene, un promotor al cultului și imaginii Armatei României și Forțelor Aeriene. Pe baza acestor obiective, o delegație formată din membri ai ARPIA, ai Asociației Naționale "Cultul Eroilor", ai unor

Mulțumim, Slovenia!

La începutul lunii decembrie 2011, o delegație din România a participat, în cadrul activităților prilejuite de Ziua Națională a României, la comemorarea unor ostași români care s-au jertfit pe teritoriul Sloveniei în urmă cu 95 ani.

ONG-uri și instituții (ANAT, Adeona Tour, Ambasada Sloveniei la București și Business Club Triglav-Carpați), având sprijinul șefului Statului Major General, a participat la comemorarea ostașilor români care s-au jertfit în marile bătălii desfășurate cu 95 de ani în urmă pe valea râului Sočea din Slovenia.

Membrii delegației au depus coroane de flori la monumentul eroilor români căzuți în Primul Război Mondial pe teritoriul Republicii Slovenia, situat în Cimitirul militar din Branik. Totodată, a avut loc o

întâlnire cu primarul și directorul Muzeului din Kobarid privind scopul vizitei, amenajarea muzeului dedicat unui segment al mării conflagrații, anvergura bătăliilor, dimensiunea pierderilor și evoluția ulterioară a evenimentelor din zonă. Delegația a fost primită de primarul orașului Bled, o localitate care are un castel cu atestare documentară de peste 1 000 ani. Vizita delegației s-a încheiat cu primirea la Ministerul Apărării, de către domnul Robert Stražišar, consilier principal în Directoratul Politici de Apărare din Departamentul de Cooperare Multilaterală și Diplomația Apărării, împreună cu domnul Miloš Kosić, șeful de cabinet al ministrului Apărării.

În cadrul discuțiilor s-a făcut o informare despre componența și programul delegației, despre locurile vizitate și personalitățile întâlnite. Gazdele din Slovenia au apreciat momentul (Ziua Națională a României) și vizita delegației în această țară, conținutul și derularea relațiilor între cele două țări și ministere – sloven și român –, aducând în actualitate unele prevederi ale Protocolului încheiat, cu sublinieri și superlative asupra acestuia, precum și dorința lor pentru efectuarea unor vizite în Slovenia de către ministrul Gabriel Oprea și generalul Ștefan Dănilă, șeful Statului Major General, ale căror nume au fost pronunțate repetat și în mod foarte clar.

Împreună cu Asociația Națională „Cultul Eroilor”, în calitate de colaborator și susținător al unor obiective apropiate, ne-am unit programele și ne-am asumat misiunea de cinstire a memoriei și de comemorare a peste 20 000 de ostași români, luptători și prizonieri care s-au jertfit în această parte a Europei. Am găsit, pe crucile ce

Membrii delegației române, la Monumentul eroilor români din Slovenia.

mai dăinuiesc încă pe teritoriul Sloveniei, o mulțime de nume pur românești, dar și altele mai puțin sau mai mult maghiarizate, datorită apartenenței la armata austro-ungară. Doar întâmplarea face să cunosc modul cum se făcea acest lucru și să aflu cum Moraru devenea Molnar, din Sălăjan devenea Szilaghi, din Negruț - Fekete etc. Dintre aceștia amintim câteva nume de soldați, consemnate în ordinea citirii pe crucile respective: Banu Simeion din R.21 I., Bona Vasile R.43 I., Mureșan Petru, Roman Pusoliu, David Ștefan din R.17 I., Roman Augustin, Moraru Ștefan și Pascu Adam din R.34 I., Banu Sineiou R.21 I., Bujenoriu Andrei R.79 I., Bucran Valentin, R.10 I., Micuș Anton R.5 I. ș.a. Dumnezeu să-i odihnească în pace!

Merită să amintim că Monumentul ostașilor români de la Branik a fost ridicat în anul 2009 prin grija Ambasadei României în Slovenia și a Oficiului Național

pentru Cultul Eroilor și a fost sponsorizat de Romatsa și Fundația Tender.

Revenind la Muzeul din Kobarid (Caporetto), nu pot să nu amintesc de efectul emoționant pe care l-au avut asupra vizitatorilor români imaginile, schițele, slid-urile, mijloace de luptă, fotografiile cu răniți și mutilați de război din colecția unui medic chirurg într-un spital de campanie, toate însoțite de explicațiile documentate ale domnului Janko Boštjančič, director de proiect. A fost impresionant! Dacă apelăm la puțină istorie – și asta ar fi ceva normal pentru cei care și-au propus să facă o vizită în muzeul din Kobarid, probabil că acesta ar fi unul din motivele pentru care ar ajunge până acolo – atunci vom putea înțelege adevărata față a războiului. Membrii delegației noastre – toți foști militari, împreună cu soțiile lor – erau familiarizați cu istoria teribilă a acestui loc.

În acele momente mi-am amintit de întâmplările și poveștile din acel război spuse de bătrânii satului natal (Șinca Veche) și de tatăl meu (1885-1974), despre obuze, grenade, șrapnele, lupta cu arma la șold, atacul la baionetă, frigul și înălțimea munților, despre obligația de a vorbi în limba maghiară, că doar din acest motiv îl chema Rusz Ioszeff. Român din Șinca Veche, tatăl meu a fost nevoit să facă stagiul militar în armata imperială austro-ungară, în perioada 1908-1912, și războiul, între 1914-1918, unde a fost rănit la o mână și la un picior și a fost internat într-un spital din localitatea Fiume (actualul Rijeka din Croația). De câțiva ani, numele lui a fost trecut pe o placă a Monumentului neamului din comuna Șinca, în calitate de participant și prizonier în Primul Război Mondial. În casa părintească se mai păstrează și astăzi un tablou, cu poza lui și imaginea soldatului

din armata imperială, iar în chenar, a împăratului și a prințului moștenitor. După război, a trăit momentul înălțător al Marii Uniri a Transilvaniei cu Țara, al afirmării personalității satului și a țăranelor români, apoi, teama plecării pe front a unuia dintre băieții lui și a rechizițiilor cerute pentru susținerea războiului. Mai târziu, a suportat toată perioada secetelor și umilința cotelor, inclusiv cea a denumirii lui ca țaran mijloc, cu un pământ de pe care nu se putea recolta mare lucru (deși, se lucra nebunește), intrarea (forțată) în *colectivă*, că doar avea un băiat (din cei patru copii) la Școala Militară de Aviație. N-a fost considerat veteran de război, deoarece atunci nu era la modă așa ceva pentru cei care au luptat în Primul Război Mondial. Din când în când, era luat la întrebări de miliție și securitate despre unele rude, prieteni și vecini referitor la posibila lor fugă și luptă prin Munții Făgăraș sau la revenirea lor prin comună pentru diverse întâlniri și aprovizionare.

Itinerariul a continuat cu vizitarea zonei bătăliilor, a altor monumente, obiective turistice și, firește, a Muzeului Militar din localitatea Pivka, aflat într-o continuă dezvoltare și amenajare cu fonduri europene. Aici și la Ministerul Apărării s-au făcut destul de des referiri la scrisoarea și la așteptarea lor privind primirea din România a unui avion IAR-93 pentru a fi expus pe o platformă specială, împreună cu alte mijloace de luptă, cu marca *made in Romania*, folosite în armata fostei Iugoslavii.

Pe drumul de înapoiere în țară, delegația s-a oprit la Belgrad, vizitând unele obiective turistice, între care Muzeul Aviației (Aeronautical Museum Belgrad).

Membrii delegației au fost impresionați de arhitectura clădirii muzeului, de spațiul generos pus la dispoziție, de felul cum sunt prezentate materialele, de starea și aspectul exponatelor, de numărul mare al avioanelor și elicopterelor parcate în curtea instituției. Cu deosebire, aeronave retrase din serviciu – Galeb, Jastreb, Orao, Mig-21, Mi-1, Mi-8 – dar și cele doborâte în războiul iugoslav.

Mulți din delegația română s-au întrebat: Cum, acolo, în Serbia, se pot menține și depozita așa multe avioane? Și ce s-ar putea face cu acestea? Toate aeronavele ori majoritatea dintre acestea ar putea fi folosite, ulterior, ca exponate sau ca obiecte de schimb cu alte muzee, îmbunătățind și diversificând patrimoniul expozițional al acestora. La noi, în România, pe măsură ce au ieșit din uz ori au fost oprite de la zbor, toate aeronavele au fost trimise în anumite centre de depozitare, pentru parcare și o posibilă vânzare prin licitație publică. Lipsa interesului pentru achiziționarea aeronavelor, poate prețul lor, timpul mare de așteptare al clienților între licitații, anumite inabilități în starea de întreținere și conservare, efectele vremii și inconștiența oamenilor au dus la degradarea acestora. Direct sau indirect, au ajuns la fier vechi. Este impresionantă viteza demolării. Cam așa s-a întâmplat, prin anii '50, cu avionul IAR-80, un produs de excepție al industriei aeronautice românești, dar atunci, ne aflam sub controlul și interesul vecinilor de la Răsărit!

Considerăm că deplasarea în Slovenia a fost deosebit de utilă și cu efect favorabil pentru imaginea Aviației, Armatei și a țării, pentru dezvoltarea relațiilor

instituționale și asociative. Este de subliniat că permanent am fost însoțiți de colegii și colaboratorii noștri din Asociația Forțelor Aeriene ale Sloveniei, cărora, și pe această cale, le adresăm respectuoase mulțumiri. Credem că ar fi participat la programul nostru și cei din Asociația Cadrelor Profesioniste din Rezerva Armatei Republicii Slovenia, motiv pentru care ei se interesau permanent despre mersul vizitei noastre. Dar, pentru că nu ne-a însoțit nimeni din ANCMRR, din diverse motive, ale căror argumente îmi scapă, nici de la ei nu a mai apărut vreun reprezentant. Chiar putem spune: admirație pentru cei din Asociația Slovenă! Ei ne-au contactat în prima zi a vizitei și am transmis un mulțumesc pentru gândul și gestul lor. Avem deja patru însoțitori. Sperăm să ne revedem cu ei! Și să contactăm mai des Ambasada României din Slovenia. M-am tot întrebat, însă, "de ce nu a vrut să ne vadă nimeni de la Ambasadă! De ce nu ne-au răspuns cei de la Ministerul Culturii din România, cărora le-am adresat o scrisoare despre intențiile noastre și dorința de participare, cel puțin simbolică, a acestei instituții?"

Întrebările și comentariile pot continua! Ne mulțumim, deocamdată, cu rezultatele vizitei și cu satisfacția că am reușit să ducem omagiile noastre ostașilor români care s-au jertfit pe teritoriul Sloveniei și să constatăm că însemnele prezenței lor există și că cetățenii acestei țări le respectă! Mulțumim, Slovenia! ■

General (r) Iosif RUS,
președinte A R P I A

*Foto: comandor (r) aviator
Marius Popescu-Călărași*

Monumentele Eroilor din Răchitoasa

Monumentul eroilor din Răchitoasa
căzuți în Primul Război Mondial

Este o mare onoare pentru mine, fiu al satului Burdusaci, aparținător comunei Răchitoasa, din județul Bacău, să scriu despre Monumentele Eroilor din comuna natală și despre veteranii supraviețuitori ai ultimei conflagrații mondiale. Copil fiind, mă opream adeseori în fața monumentului, aflat în centrul comunei, și citeam cuvintele săpate în piatră: MORTII PENTRU PATRIE! Și de fiecare dată reciteam, de la cap la coadă, numele aliniate pe cele trei coloane, așa cum sunt dispuse grupele într-un pluton.

Din câte am aflat de la domnul Ovidiu Adrian Ivanciu, actualul primar al comunei, Monumentul a fost ridicat în anul 1936, din inițiativa primarului de atunci, Pavel Bușilă, cu sprijinul direct al sătenilor, în semn de recunoștință pentru cei 72 de fi ai comunei căzuți pe câmpurile de onoare ale Primului Război Mondial. Bunul meu tată – veteran al celui de-al doilea război mondial, decedat la 14 martie 2003, la venerabila vârstă de 94 de ani – îmi povestea că toate familiile au donat bani,

fiecare după puteri, și că acești bani au fost adunați într-o cutie metalică, cutie care a fost îngropată apoi la baza soclului. Monumentul, realizat de sculptorul C. Mihăilescu, este de dimensiuni modeste (2,50 m), în formă de obelisc piramidal, din mai multe blocuri de piatră, pe care au fost amplasate elemente artistice și plăci din marmură, cu inscripții comemorative.

Al doilea monument, ridicat în curtea bisericii din Burdusaci, în anul 1938, este format dintr-un postament în trepte, un soclu din piatră și un obelisc în vârful căruia este fixată o cruce. Pe laturile de sus ale obeliscului au fost săpate în piatră o cască, baionete, lauri. Monumentul are o înălțime de 3,70 m. Pe plăcile de marmură sunt înscrise numele eroilor căzuți în războaiele din 1877-1878; 1916-1919; 1941-1945.

Sergentul
Popovici I.
Gheorghe,
fotografie
făcută în
armată, în
decembrie
1931

Am plecat demult din casa părintească. Spre rușinea mea, nu-i mai cunosc pe toți veteranii de război din comuna Răchitoasa. De câte ori mă întorc în satul natal și întâlnesc în drumul meu vreun om mai în vârstă, îl salut cu respect și îl întreb cum îl cheamă. Așa începe o lungă poveste despre oamenii comunei și despre veteranii ei. Poate că voi reuși vreodată să scriu povestea fiecărui supraviețuitor al ultimului război mondial. Mă mulțumesc, acum, să amintesc doar numele veteranilor de război din comuna Răchitoasa care mai erau în viață la începutul anului 2012:

- **satul Putini:** Pascu Ioniță Ion; Pascu Mihai; Isac Vasile.
- **satul Buda:** Ungureanu Vasile; Brad Alexandru; Briahnă Neculai; Mustăreț Dumitru.
- **satul Barcana:** Ursu Gheorghe.
- **satul Răchitoasa:** Huțanu Mihail; Huțanu Constantin; Huțanu Gheorghe; Ivanciu Vlad; Ivașc Aurel; Păduraru Amedeu; Zaharia Vasile.
- **satul Dumbrava:** Hurjui Dumitru.
- **satul Oprișești:** Mateeanu Constantin.
- **satul Tochilea:** David Aristide.
- **sat Dănăilă:** Dănăilă Ion.

Am onoarea să vă salut, bravii mei consăteni! ■

**Colonel în rezervă
Popovici Alexandru
Turnu Măgurele**

Sublocotenent (ret.) Leon Balastiu, cel mai vârstnic veteran de război din Sibiu

Eroul acestei evocări, sublocotenentul (ret.) Leon Balastiu, a împlinit venerabila vârstă de 100 de ani! O viață trăită în muncă și modestie. A luptat în Campania din Est, pentru eliberarea Basarabiei, Bucovinei și ținutului Herța, răpite din trupul României Mari, de către URSS, prin forță și dictat în anul 1940.

A trăit o fascinantă poveste de război timp de 22 de luni. Acum își petrece zilele într-un scaun cu rotile, îngrijit și supravegheat de copii, nepoți, strănepoți și străstrănepoți.

L-am vizitat la domiciliul său, în Sibiu, pe strada Octavian Goga, unde am ascultat o emoționantă

poveste de război și de viață.

A văzut lumina zilei în satul Cinesor, comuna Voina, Făgăraș, județul Brașov, la 19 noiembrie 1911, într-o familie de țărani. Oameni simpli, părinții l-au crescut în dragoste de țară, de glia străbună și credința în Dumnezeu. După absolvirea școlii primare, a urmat liceul în Făgăraș, la "Ladul Negru", fiind unul dintre elevii străluciți, dotat îndeosebi în științele matematicii. A fost bursier al Școlii comerciale din Sibiu, beneficiind de hrană și cazare gratuite. În timpul școlii a lucrat la banca "Prima Ardeleana", pentru a agonisi bani pentru absolvirea studiilor superioare.

În anul 1933 a urmat Academia de Înalte Studii Comerciale din Cluj. După absolvire, revine la Sibiu, unde este încadrat la renumita bancă "Prima Ardeleana". La 27 de ani se căsătorește cu Vetulia Ana-Mioara, fiica directorului Școlii normale "Andrei Șaguna" din localitate. Având o ofertă financiară mai bună, se transferă la banca "Albina", din Timișoara, dar după doi ani se reîntoarce în orașul de pe Cibin, unde Ministerul Finanțelor îi oferă un post la banca "Prima Ardeleana". După naționalizare, în 1949 este încadrat la Banca Națională din Sibiu, ca funcționar-economist în compartimentul salarizare. Va lucra aici până la pensionare, în 1971.

A avut doi băieți, care i-au dăruit cinci nepoți și, la rândul lor, cinci strănepoți. Familia sa are și frumoase tradiții militare: unchiul lui din partea mamei, Ovidiu, a fost colonel doctor, șeful unui spital de campanie în ultimul război mondial. Un alt nepot din partea soției, Lupu Gheorghe, a ajuns până la gradul de general maior, comandant de divizie în al doilea război mondial. De asemenea, un nepot din partea altei surori, Panaitescu Gheorghe, a servit armata, ajungând până la gradul de maior.

Ajuns cu povestea vieții sale la momentele războiului, își amintește că a fost mobilizat în Regimentul 4 din Divizia 11 infanterie. Inițial a fost repartizat la

La împlinirea a 100 de ani de viață, sublocotenentul în retragere Leon Balastiu a fost distins cu Diploma de Excelență a ANCE "Regina Maria"

o baterie de artilerie antiaeriană, dar din cauză că nu era pregătit prin școala de rezervă a fost numit casierul Regimental 4 infanterie, având în vedere pregătirea sa de specialitate. A ajuns cu regimentul până la Cotul Donului, în iarna anului 1943. Pentru modul cum și-a făcut datoria, a fost decorat cu "Crucea de Fier" germană. A reușit să scape din încercuire datorită unui șofer german, care l-a luat pe el și pe încă un sublocotenent român pe aripile unei mașini Skoda. În cele aproape cinci luni cât a stat în încercuire a suferit de foame și de frig și a fost șocat pentru tot restul vieții de moartea multor camarazi din cauza gerului și a foametei. A supraviețuit doar cu cartofi copti. După cinci zile de mers pe aripa camionului, a ajuns la Odesa, unde a predat documentele și soldele ostașilor regimentului, pe care nu a apucat să-i mai plătească. A stat patru luni în refacere. A fost avansat la gradul de plutonier major și a fost trecut în rezervă. În întregime încercuită, unitatea lui a fost luată în prizonierat.

Întrebat fiind de secretul longevității, a răspuns: munca, mersul pe jos și o viață cumpătată! A avut noroc de o soție fidelă, demnă, care a suportat toate privațiunile pe timpul războiului. "Sunt mândru – ne-a spus veteranul centenar – că atâta timp cât am fost sub arme mi-am făcut datoria. Am un deosebit respect față de ostașii armatei noastre."

Președintele Asociației Naționale "Cultul Eroilor" Sibiu, colonel (ret.) Avram Bojan, împreună cu membrii Consiliului Director i-au acordat distinsului veteran Diploma de excelență și i-au urat sănătate și bucurii. ■

Colonel (ret.) Victor NEGHINĂ

Arhitectul Ioan Arboreanu, Senior al Cetății

În cei aproape 60 de ani de când mi-am legat destinul de slujirea statului și a societății românești am întâlnit numeroși oameni care, prin munca lor plină de pasiune, au reușit să transmită celor din jur întregul lor suflet dăruit cauzei pe care o slujesc. Un asemenea om este și domnul arhitect Ioan Arboreanu.

A văzut lumina zilei în orașul Suceava. Aici a absolvit școala primară și, în 1951, Școala Profesională pentru Industria Lemnului "Frasin", după care a continuat Școala Medie de Tehnică de Silvicultură din Câmpulung Moldovenesc (1955). Atras de haina militară, se decide să urmeze cursurile Școlii Militare de Ofițeri

de Artilerie Terestră din Sibiu. Absolvent, în 1958, avansat la gradul de locotenent, își începe cariera militară în statul major al unei unități de artilerie din orașul Bistrița. Fire sensibilă, înzestrat cu harul creației artistice, își dă seama că viața aspră, privată de multe drepturi, nu-i va permite să se afirme în domeniul artei, așa că solicită – și i se aprobă – trecerea în rezervă. În același an reușește la examenul de admitere la Institutul de Arhitectură "Ion Mincu" din București. După cinci ani de facultate, devine arhitect și este repartizat la Institutul de Cercetare-Proiectare din Cluj, unde lucrează până la ieșirea la pensie, în 1996.

Aflat încă în deplină putere de

Proiecte de Monumente ale eroilor

creație, continuă să lucreze, ca profesor, la Liceul de Arhitectură din Cluj-Napoca, apoi este asistent universitar la Universitatea Tehnică de Arhitectură. Paralel cu activitatea didactică participă la proiectarea unui număr impresionant de biserici, monumente și troițe închinat eroilor, realizează cataloage cu monumente și troițe, proiecte de medalii aniversare, lucrări de numismatică, dar și sute de daruri spirituale, dintre care cel mai important a fost acela oferit Papei Ioan Paul al II-lea, cu ocazia memorabilei vizite în țara noastră.

Din anul 2001 se angajează într-o adevărată operă de binefacere publică, sprijinind filialele județene Cluj, Maramureș, Mureș, Bistrița-Năsăud și Buzău ale Asociației Naționale "Cultul

Eroilor" în întocmirea a peste 25 de proiecte de monumente și troițe, precum și ale statuilor generalilor Gheorghe Avramescu și Nicolae Dăscălescu, eroi ai ultimei conflagrații mondiale. De asemenea, a întocmit documente pentru trei cimitire de onoare ale eroilor. Pentru dăruirea și generozitatea sa, a fost declarat membru de onoare al Asociației Naționale "Cultul Eroilor".

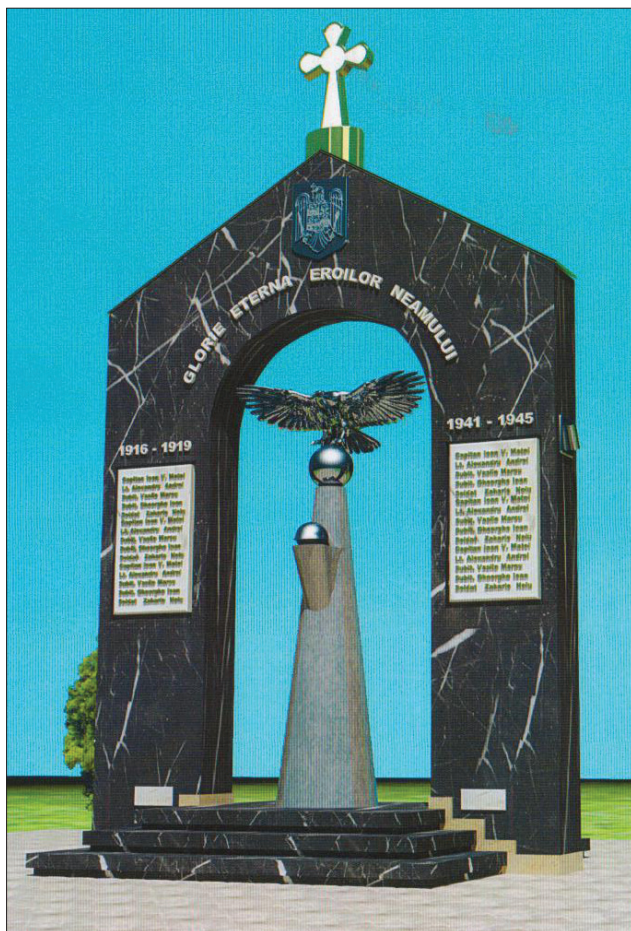
Tot în această perioadă a sprijinit societatea civilă din Transilvania, întocmind 108 proiecte de biserici – din care 25 gratuit – și două proiecte de mănăstiri. Sub semnătura sa a fost realizat un număr mare de materiale filatelice, toate fiind prezentate și în revista *Filatelia*.

Modest, devotat comunității clujene, apreciat pentru talentul său, promotor al valorilor tradiționale românești, a reușit să aducă un suflu nou în activitatea nobilă de cinstire a memoriei eroilor din această parte a țării. Pentru opera și activitatea sa a fost răsplătit de către Arhiepiscopul și Episcopul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului cu distincția *Crucea Transilvană și Diploma de Alesă Cinstire*. De asemenea, a fost declarat Cetățean de Onoare al orașului Aiud, județul Cluj, al orașului Uricani, județul Hunedoara, al comunei Boiul Mare, județul Maramureș. Ministerul Culturii și Patrimoniului i-a acordat Diploma de Excelență.

Acestor distincții și aprecieri li se adaugă și Diploma și medalia cu titlul SENIOR AL CETĂȚII, conferite la începutul acestui an de către oficialitățile Clujului. Totodată, pe una din străzile principale ale orașului Cluj-Napoca a fost fixată o stea cu numele arhitectului Ioan Arboreanu.

Ca președinte al Asociației Naționale "Cultul Eroilor", am onoarea să-i adresez, în numele conducerii organizației noastre, calde felicitări pentru tot ceea ce a făcut și face pentru memoria eroilor neamului românesc. Ani mulți și multă putere de muncă! ■

**General de brigadă (r)
Petre STOICA**

România, Statele Unite, Suedia, Franța și retur...

Din Statele Unite, doamna **Opritsa Dragalina Popa** ne scrie: *Am trimis **Romania Eroică** [nr. 1-2/2011, n.red.] la toate cunoștințele mele din lume. Toți mi-au scris entuziasmați de calitatea revistei (conținut și format excepțional). Testamentul moral al Reginei Maria și scrisoarea lui Cincinat Pavelescu către generalul Ioan Dragalina au stârnit mare interes și au fost primite cu emoție și recunoștință în familia verișoarei mele **Rodica Voiculescu**, din Suedia.*

*Doctorul **Dan Teculescu**, din Franța, îmi scrie: "Mulțumiri pentru documentele de familie trimise! Nici nu știam că există o "România Eroică"! Frumoasă publicație! În scrisoarea Reginei către Principe este multă dragoste, este grija pentru soarta neamului, se spun aluziv (și există "între rânduri") sfaturi pentru a nu lua "în nume de rău" ce face fratele mai mare, care frate (Carol) deja o "făcuse de oaie" în timpul războiului cu Zizi L. Doar cei cu una-două generații înaintea noastră, precum și istoricii Familiei Regale, pot înțelege tot ce e între augustele rânduri!"*

*Și din scrisoarea vărului meu, **Constantin Giurginca**, fost profesor de limba și literatura română la Liceul Militar "Dimitrie Cantemir" din Breaza, răzbat aceleași frumoase aprecieri: "M-a înduioșat "arhiva" pe care mi-ai*

trimis-o și mie. Totul vorbește luminat despre o lume vegheată de neclintite valori morale și spirituale. Numai cu asemenea conștiințe se pot naște eroi și o Țară clădită pe temelii nestrămutate. Ce profil moral strălucește dintre rîndurile scrisorii Reginei Maria! Arhiva păstrată de tine e ca o comoară descoperită la vremea așteptată. Doresc să vă trimit celor din familia Dragalina o știre, care să arate că Înainte-Mergătorii noștri sunt pomeniți cu toată dragostea de cei care au moștenit glia Țării, pe care ei au apărat-o și pentru care s-au jertfit. De ziua Oștirii Române, la 25 Octombrie 2011, o delegație de ofițeri în rezervă și un grup de intelectuali din zona Petroșani s-au deplasat în coloană în Defileul Jiului, la "Locurile Rele", în locul în care a fost rănit mortal Eroul de la Jiu, bunicul vostru, Generalul Dragalina. Delegația a luat cu ea și pe părintele stareț de la schitul Lainici, din Defileul Jiului, care a oficiat slujba de Pomenire a eroului-martir. La monumentul Eroului ridicat în acel loc au depus coroane de flori și s-a făcut slujba de pomenire. Mai mulți turiști care au trecut cu mașinile prin Defileu au oprit la monument și s-au închinat, alături de noi, eroului. Gestul lor m-a impresionat. Veșnicia eroului a primit închinarea urmașilor, care n-au uitat jertfa Înainte-Mergătorilor. Vestea mi-a transmis-o fostul meu elev din promoția 1971 a Liceului Militar "Dimitrie Cantemir", Breaza. Distinsul și iubitul meu elev – care a organizat deplasarea delegației la monument – are și el un nume de răsunset, Avram lancu lancu. Este

moț și poartă, ca ostaș al țării, un nume legendar. Multe familii de moți și-au luat numele de Avram și și-au botezat feciorii cu numele lui lancu."

Urare revistei România Eroică

Doamna **Maria Diaconu**, din Piatra Neamț, ne scrie: *Noi, oamenii, prin alcătuirea noastră lăuntrică, ne simțim adesea mai atașați de cei pe care nu-i vedem și nu i-am văzut decât de cei pe care îi vedem zilnic. Ne simțim, de asemenea, mai atrași și mai fascinați de lucrurile care se fac întru hrănirea spiritului decât de cele care au drept scop asigurarea viețuirii noastre fizice.*

Așa, cred, se explică binele meu sufletesc și interesul pe care le am și care mă leagă de revista România Eroică și de cei care o păstrează în viață, de la anul ei de naștere 1919!...

Fie ca Învierea Mântuitorului nostru, sărbătorită și-n acest an 2012 de creștini, să învie și să reînvie gândurile de omenie și patriotism ale tuturor românilor și să dea Nemurire revistei România Eroică și tuturor celor care o iubesc și o mențin în viață.

Am trimis și eu suma minimă de susținere a revistei.

Vă mulțumim, stimată Maria Diaconu, așa cum ținem să le mulțumim tuturor celor care au decis să sprijine apariția revistei. ■

D. ROMAN

La închiderea ediției

Asociația Națională Cultul Eroilor a primit denumirea "Regina Maria!"

În preajma sărbătoririi Zilei Eroilor-2012, Consiliul Director Central a hotărât, în unanimitate de voturi, ca Asociația Națională Cultul Eroilor să poarte, de acum înainte, denumirea Regina Maria. Este o idee mai veche care, iată, se împlinește la puțin timp după sărbătorirea a două decenii de existență a ANCE.

După încheierea Primului Război Mondial, Regina Maria a fost sufletul Cultului Eroilor. A sprijinit acțiunile de cinstire a memoriei celor căzuți pe câmpurile de onoare ale Patriei, s-a implicat în acțiunile de ridicare de opere comemorative de război atât în țară, cât și în străinătate. Așa cum bine se știe, la 12 septembrie 1919 a fost înființată Societatea "Mormintele Eroilor Căzuți în Război", sub înalta ocrotire a Reginei. Prin *Legea asupra regimului juridic al mormintelor de război din România*, din 1927, organizația și-a schimbat denumirea în Societatea "Cultul Eroilor", pentru ca, în 1940, să primească denumirea de *Asezământul Național "Regina Maria" pentru Cultul Eroilor*.

Societatea "Cultul Eroilor" a reușit să amenajeze sute de cimitire și de monumente în aproape toate localitățile României Mari.

ZIUA EROILOR 2012

Anul acesta, conducerea Asociației Naționale Cultul Eroilor "Regina Maria" organizează o Adunare festivă omagială dedicată Zilei Eroilor. Evenimentul va avea loc la 22 mai 2012, orele 11, la Palatul Cercului Militar Național, sala de spectacole. Vor fi evocate momentele importante ale cultului eroilor la români. Activitatea se va încheia cu un scurt program artistic omagial, adecvat evenimentului sărbătorit. ■

Cinstirea eroilor – educație și perenitate

Așezat pe cursul mijlociu al râului Timiș, Lugojul este o urbe în care tradiția multiculturală se îmbină cu tradiția de „veche cetate militară medievală”. Așa se face că, în zilele noastre, comunitatea militarilor în rezervă și în retragere – segment important al societății locale – se bucură de stima și respectul lugojenilor. Nu este nici o exagerare în aceste afirmații. Ele se susțin și se regăsesc în viața cotidiană a orașului, unde comunitatea militară are o prezență distinctă, îndeosebi prin activitățile desfășurate de Subfiliala Asociației Naționale Cultul Eroilor “General erou Dimitrie Petrescu Tocineanu”. De altfel, aceasta are și o pagină dedicată Cultului Eroilor în săptămânalul *Redeșteptarea*.

Prin diversitatea și reprezentativitatea componenței sale, prin deschiderea către societatea civilă, ANCE Lugoj este prezentă la toate manifestările publice importante din oraș.

Apartenența membrilor Asociației Naționale “Cultul Eroilor” Lugoj la sistemul de învățământ, la instituții publice, Armată și Biserică, legătura strânsă cu oamenii reprezentativi ai comunității locale, în frunte cu Primarul Municipiului, profesor inginer Francisc Boldea, membru de onoare al Asociației, ne-au asigurat reușita în toate acțiunile de cunoaștere a istoriei naționale și de cinstire a eroilor neamului, ca valori perene ale propășirii ființei naționale.

Un real succes a avut acțiunea

de înființare în școlile din învățământul preuniversitar din municipiu a Cercurilor „Cultul Eroilor”, în conformitate cu acordul semnat de Biroul Executiv Național al ANCE și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Deși a trecut relativ puțin timp de când aceste cercuri au luat ființă, activitățile desfășurate de Biroul Executiv Municipal și de membrii marcanți ai Asociației, în cadrul și în folosul școlilor în care funcționează cercurile Cultul Eroilor, sunt mai mult decât semnificative. Astfel, la toate comemorările de anul trecut și din acest an, organizate de Primăria Municipiului și de Comandantul Garnizoanei, grupe de elevi reprezentând Cercurile din cele șase școli în care funcționează, având la conducere, în calitate de președinți, profesori de istorie și directori de școli, au participat efectiv, prezentând poezii patriotice sau scurte alocuțiuni la subiectul comemorării îmbrăcați în uniforma specifică cercului.

În primele rânduri s-au situat Cercurile din Colegiul Liceal “Iulia Hasdeu”, condus de domnul profesor Călin Alexandru, Școala Generală nr. 4, avându-l la timonă pe domnul profesor Martinovici, și nu în ultimul rând Școala Generală de Muzică și Arte Plastice, în frunte cu directorul acesteia domnul profesor Madroane Alexandru. Membrii Biroului Executiv, cum sunt arheolog Ioan Pinca, gen de bg. (r) Gheorghe Feraru, profesor Martinovici, au pregătit

și prezentat în cadrul cercurilor materiale privind diferite episoade ale cultului eroilor neamului, bucurându-se realmente de atenția elevilor în participări numeroase. Este notabil și semnificativ că filiala a reușit prin resurse proprii să realizeze niște uniforme constând din beretă albastră, cămașă albă cu epoleți și pantaloni (fustă) de culoare închisă (deocamdată, în număr de 6), realizând o surpriză plăcută comunității locale prezente la activități și ceremonii oficiale la care elevii au participat în număr mare.

Însă cea mai reușită și semnificativă acțiune pentru aceste cercuri s-a desfășurat de curând, în organizarea Subfilialei Lugoj a ANCE, cu deplasare la Lipova, pentru activitățile de comemorare a 167 de ani de la jertfa Eroilor Detașamentului Păuliș. Cu acest prilej, 30 de elevi, reprezentând cele șase Cercuri Cultul Eroilor, însoțiți de profesorii de istorie, în calitatea lor de președinți ai acestor cercuri, și de un grup de membri ai Asociației noastre, în frunte cu președintele acesteia, general de brigadă(r) conf. univ. dr. Mândru Ovidiu, au făcut deplasarea cu un autocar la Lipova, Radna și Pauliș, participând efectiv la acțiunile comemorative, depuneri de coroane și omagierea eroilor Școlii de Subofițeri de Infanterie Radna, care au constituit nucleul Detașamentului Păuliș, ce s-au jertfit pe altarul Patriei pentru interzicerea intrării hortyștilor în

Poarta Mureșului, în septembrie 1944.

Cu acest prilej, elevii au participat și la ceremonia de înmânare a Drapelului de Luptă atribuit Batalionului 180 Sprijin Logistic/Brigada 18 Mecanizată Banat, care devine continuatorul tradițiilor de luptă ale Eroilor de la Păuliș. În permanență, elevilor li s-a explicat semnificația fiecărui moment, distribuindu-li-se și un mic documentar despre luptele duse de eroii de la Păuliș, acțiunea transformându-se, realmente, într-o adevărată lecție de istorie, combinată cu elementul de actualitate la care au participat. Elevii au rămas cu o impresie și o experiență inedite, ceea ce ne-a făcut să ne gândim să organizăm, de Ziua Națională, o excursie la Alba Iulia, având și sprijinul financiar și logistic al Primăriei Municipiului Lugoj, care de fapt ne alocă anual un buget suficient de semnificativ.

Noi avem ferma convingere că activitatea Asociației noastre contribuie efectiv și substanțial la educația patriotică a tinerilor din școlile lugojene, fapt ce ne-a convins de necesitatea extinderii cercurilor la toate școlile din municipiu, mai ales că ecoul activităților desfășurate a atras atenția factorilor de răspundere din învățământ. În situația în care se găsește învățământul românesc actual, munca pe care noi o facem în folosul educației patriotice a noii generații nu poate decât să fie benefică și binevenită. ■

General de brigadă (r)
conf. univ. dr.
Mircea Ovidiu MÂNDRU
președintele Subfiliialei
ANCE - LUGOJ

Colonel (ret.)
Constantin CHIPER
președintele Asociației
Naționale „Cultul Eroilor”
Prahova

PRAHOVA

Localitatea Petricea, comuna Brebu, a fost atestată documentar la 24 mai 1561. În ziua de 13 iunie 2011 (de sărbătoarea Rusaliilor și hramul bisericii) a fost dezvelit monumentul celor 80 de eroi din localitate, căzuți în războiul de întregire statală și națională (1916-1919) și în războiul pentru reîntregire națională și statală (1941-1945). Monumentul a fost realizat de sculptorul Ion Iancu, în timp de o jumătate de an, cu susținerea financiară a primăriei Brebu și a locuitorilor din sat. La acest eveniment au participat prințul Sturza, viceprefectul județului Prahova, Gabriel Hornoiu, fii satului care trăiesc aici sau în alte localități din țară și au fost invitați de către rude și prieteni. Au prezentat scurte alocuțiuni: primarul din comuna Brebu, Dumitru Comăniță, vice-prefectul județului Prahova, Gabriel Hornoiu, preotul paroh Petre Lungu, fiu al satului, ziaristul Tudor Samoilă de la TVR, și Florin Șinca, fiul al satului, realizatorul monografiei satului. ■

Monumentul EROILOR din Pietricea

"Steaua Păstorului"

Acest Monument a fost ridicat cu ocazia aniversării a 450 de ani de existența a Satului Pietricea
29 mai 1561 - 29 mai 2011
Și în memoria Eroilor Satului cazuți în Cele două Războaie Mondiale

EROII ÎN RĂZBOIUL 1940-1945

SOL. BAICOIANU T. GHEORGHE
FRUN. BAICOIANU I. VASILE
SOL. BAICOIANU I. NICOLAE
SOL. BOERU GH. VASILE
SOL. BUZATOIU N. ION
FRUN. BUZATOIU GHEORGHE
FRUN. COVRIG M. VASILE
SOL. COVRIG D. ARITON
SOL. COVRIG I. ION
SOL. GATEJOIU V. GHE.
CAP. GOAGA N. STEFAN
SOL. GOAGA M. MIHAI
SOL. GOAGA V. VASILE
SOL. GOAGA I. VASILE
SOL. LUNGEANU G. NICOLAE
SOL. LUNGEANU G. ION
SERG. LUNGU I. GHEORGHE

SOL. LUNGU GH. VASILE
SOL. LUNGU I. VASILE
SOL. LUNGU I. NICOLAE
FRUN. MOLDOVEANU ILIE
SOL. MUSAT SPIRIDON
SOL. ONEA N. NICOLAE
CAP. ONEA I. DUMITRU
SOL. OPRICA GH. NICU
FRUN. ȘINCA D. STOICA
SOL. ȘTEFAN I. GHEORGHE
SOL. PRUNA D. GHEORGHE
SOL. PAVELESCU GR. ION
SERG. PAVELESCU I. GHE.
FRUN. TABARAS M. GRIGORE
SOL. TABARAS GH. VASILE
SOL. TOMA C. GHEORGHE
SOL. VASILE I. IACOB

CRAIOVA

Sala Roșie a prestigiosului lăcaș de cultură și educație ostășească – Cercul Militar craiovean –, fala garnizoanei militare și, îmi place să cred, a tuturor locuitorilor din Bănie, a găzduit un eveniment important din viața Filialei „Frații Buzești” Dolj a Asociației Naționale „Cultul Eroilor”: aniversarea împlinirii a două decenii de existență.

Glasuri argintii, de copii, membri ai Corului Școlii nr. 37 Mihai Eminescu, sub bagheta doamnei profesoare Liana Radu, ne-au introdus în atmosfera acestei aniversări unice în felul ei, intonând celebrele cântece care ne-au însoțit istoria: *Drum bun, Treceți batalioane române Carpații!, Biruitorii*. Invitații – veterani de război, cadre militare în rezervă și în retragere, reprezentanți ai instituțiilor de stat locale, ai clerului ortodox, profesori și primari, cu deosebire din mediu rural, mass-media locală – i-au salutat cu aplauze pe micii interpreți.

Președintele Filialei, octogenarul colonel (r) Grigore Pășărin, vădit emoționat de mărețul moment, în pofida zecilor de ani de activitate similară în viața de ofițer, prezintă o scurtă retrospectivă a celor 20 de ani de existență a filialei. Din vorbele sale răzbate spiritul camaraderesc, de prețuire colegială. „Cu 20 de ani în urmă, un grup de ofițeri în rezervă, cu dragoste de țară și de eroii săi, pune bazele Filialei „Cultul Eroilor” din județul nostru. Ei se află și acum printre noi: coloneii (r) Gheorghe Nichita, Zenobie Miliganu, Mihalcea Popescu, Ilie Lonele, cărora le mulțumesc

din toată inima. Ultimul, însă, a cărui activitate prodigioasă a fost întreruptă neîndurător, ne privește acum din ceruri, prin sufletul său pur. Să-i cinstim, întru veșnicie, în aceste momente, sfânta-i memorie”, a spus, președintele filialei. Datele statistice prezentate de vorbitor arată că la finele celor două decenii de activitate a Filialei, pe meleagurile doljene, spiritualitatea istorică este generoasă prin rezultatele ei: în 75

opere comemorative de război în numeroase localități rurale, expresie a cinstirii eroilor căzuți la datorie în cele două războaie mondiale; s-au identificat și inventariat monumente funerare, opere comemorative de război, multe dintre ele restaurate, înlăturându-se patina vremii, dar și urmele vandalismului; a fost lansat primul număr al revistei *Oltenia Eroică...*”

După acest scurt bilanț,

Cultul Eroilor fără frontiere

de comune, orașe și municipii din județ ființează, cu bune rezultate, subfiliale Cultul Eroilor; în 104 școli au fost constituite cercuri Cultul Eroilor, mult îndrăgite de elevi și profesori; au fost dezvelite

inimosul președinte își încheie disertația cu următoarele cuvinte: „Am fost și rămânem oameni de identificare și protejare a monumentelor istorice, a valorilor Culturii naționale, europene și

universale în *Programul Cultul Eroilor fără frontiere*".

Toate aceste izbiri de pe întinsul județ doljean au contribuit în bună măsură la însuflarea în mintea și inimile tinerilor a respectului față de jertfa supremă a bunilor și străbunilor noștri, au stimulat dorința de participare tot mai numeroasă la evenimentele comemorative ale neamului nostru.

În cadrul festivității au avut un cuvânt de spus și invitații. Domnul colonel (r) Ion Todericiu, vicepreședinte în Consiliul Director Central al ANCE, aduce celor prezenți la eveniment un mesaj de suflet, încurajator din partea conducerii centrale a ANCE, respectiv a domnului președinte, general de brigadă (r) Petre Stoica. Au mai prezentat mesaje de salut profesorul universitar, generalul-maior (r) Ionel Pâlșoiu; președintele Filialei „Mihai Viteazul” Dolj a ANCMRR, generalul de brigadă (r) Gheorghe Grecu; președintele Filialei „Cultul Eroilor” Alba-Iulia,

colonelul (r) Vasile Miron. Din mesajul domnului general-maior (r) Ionel Pâlșoiu am reținut: „datoria noastră, a vârstnicilor de astăzi, este

să sădim, cu răbdare și stăruință în inimile generațiilor ce ne urmează cultul considerațiunii față de acei ce s-au consacrat și se consacră dăruirii energiilor pentru binele și propășirea țării, fie pe câmpurile de bătaie, fie pe meleagurile țării, în orice domeniu de activitate”.

Finalul aniversării de suflet din Sala Roșie a Cercului Militar craiovean este de-a dreptul emoționant: se înmânează celor merituoși nu mai puțin de 95 de Diplome și medalii Jubiliare, atât din partea Asociației Naționale, cât și a Filialei Cultul Eroilor.

Este un gest camaraderesc din partea organizatorilor și a eșalonului superior, este o recunoaștere loială a strădaniei împlinite, este un îndemn emulativ pentru râvna de viitor. ■

Colonel (r) Sergiu PICIORUȘ

HUNEDOARA

Ceremonialul sfințirii monumentului eroilor din satul Herepeia, comuna Vețel

În ziua de 28 iunie 2011, ora 14, după slujba de Rusalii săvârșită la Biserica cu hramul „Sfânta Paraschiva”, din satul Herepeia, a avut loc sfințirea monumentului ridicat în memoria eroilor satului căzuți în luptele pentru apărarea țării în cele două războaie mondiale. Cu acest prilej s-a aniversat și împlinirea a 520 de ani de existență documentară a satului Herepeia, eveniment elogiât de ing. Ioan Hențiu, primarul comunei Vețel. În anul 1491 a fost menționat pentru prima dată într-un document istoric satul Herepeia cu numele maghiar Herepele. În acest document se menționează că satul Herepele făcea parte din lista așezărilor care aparțineau de domeniul cetății Deva. La 1 decembrie 1918, la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, care o hotărât unirea Transilvaniei cu România, din satul Herepeia a participat, ca delegat, învățătorul Georgiu Chibelean. În timpul ultimului război mondial a plecat din aproape fiecare casă din sat câte un bărbat să lupte pentru țară. Opt dintre ei nu s-au mai întors. La ceremonialul desfășurat în localitatea Vețel au fost de față și cei patru veterani de război care

mai trăiesc pe teritoriul comunei Vețel, precum și membrii biroului subfilialei „Cultul Eroilor”, profesorii și elevii școlii generale din localitate, un numeros public.

Sfințirea monumentului a fost săvârșită de un sobor de preoți, însoțit de corul Catedralei din Deva. Veteranii de război împreună cu primarul și consilierii locali au depus o coroană de flori. Corul catedralei și elevii școlii generale condusă de prof. Simona Avrămescu au interpretat cântece patriotice din zona Moților și au recitat poezii. Președintele Asociației Județene „Cultul Eroilor” Hunedoara a adresat sătenilor îndemnul de a îngriji acest monument, iar conducerea subfilialei „Cultul eroilor” Vețel i-a recomandat să desfășoare activități pentru cooptarea de noi membri în asociație și le-a amintit de datoria ce le revine de a cultiva în rândul tineretului și cetățenilor atașamentul față de patrie și idealurile sacre ale poporului român.

Tuturor participanților li s-au împărțit colaci și cocarde tricolore de către Primăria comunei Vețel. ■

**General de Brigadă (rez.)
Petre TEACĂ**

președintele Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, Filiala Hunedoara

CERCURILE ȘCOLARE CULTUL EROILOR

“Să luptăm împotriva uitării!”

Prezentăm, în acest număr de revistă, un crâmpeli din activitatea Cercului “Cultul Eroilor” din Grupul Școlar “Avram Iancu”, Sibiu. Îndrumați de profesorul Dragoș Curelea, membrii cercului au inițiat o acțiune demnă de toată lauda: “Să luptăm împotriva uitării!” Iată un îndemn pe care am dori să-l aflăm în cât mai multe instituții școlare.

Felicitări domnului profesor și elevilor săi!

Membri ai Cercului “Cultul Eroilor” din Grupul Școlar “Avram Iancu”, Sibiu

Harta eroică a județului Sibiu

Numai istoria scrisă se umple de pulbere și se strică, dar prin monumente eroii odihnesc în memoria eternității neamului.

Andrei Șaguna,
Mitropolit al Ardealului

Ne-am propus, prin aceste rânduri, să prezentăm câteva din monumentele anilor de afirmare românească și de jertfe din județul Sibiu.

Pentru construcția statului România Mare, armata regatului vechi al României și societatea românească au jertfit, în campania militară din anii 1916 – 1919, peste 800.000 de vieți, la care s-au adăugat și mii de eroi români transilvăneni și bucovineni, voluntari în rândurile armatei române. Fără îndoială, mulți dintre aceștia au fost fii ai melegurilor sibiene, ei jertfindu-se pentru împlinirea idealului comun al unității naționale, pentru drepturile lor recunoscute și proclamate de cel care a fost Regele României, Ferdinand I Întregitorul, încoronat în Bălgradul voievodal al lui Mihai Viteazul. În memoria celor care, mai presus decât viața și ființa lor, au

pus neamul și țara, „cu credință în Dumnezeu și iubire de neam”, cum spunea preotul militar Ioan Băcilă, urmașii acestora le-au recunoscut și răsplătit faptele și jertfa de sânge, slăvindu-le memoria prin amenajarea de cimitire, troițe și monumente.

Ele formează harta eroică a județului Sibiu! O adevărată carte de istorie a neamului, scrisă în graiul tăcut al lespezilor de piatră, al plăcilor de marmură, al fierului forjat, al bronzului modelat și al lemnului încrustat. „Cinstirea eroilor căzuți pe câmpul de luptă – arăta istoricul P.P. Panaitescu – nu este numai o datorie față de cei plecați dintre noi, un cult al eroilor, tot așa de vechi ca și omenirea, este și o întărire a temeliei pe care stă un popor.”

Imediat după Marea Unire, oamenii plaiurilor sibiene, la îndemnul membrilor Asociațiunii „Astra”, al reprezentanților clerului bisericii creștine, indiferent de denotațiunea acesteia, au pus în aplicare îndemnul mitropolitului întâi stătător al Ardealului, Andrei Șaguna, care, în toamna anului 1849, la un parastas de veșnică pomenire a celor peste 50.000 de martiri români pieriți în timpul revoluției pașoptiste, îndemna enoriașii să ridice monumente în memoria tuturor celor care s-au jertfit, spunându-le acestora: „Numai istoria scrisă, se umple de pulbere și se strică, dar prin monumente eroii odihnesc în memoria eternității neamului.”

Ecolu îndemnului lui Andrei Șaguna avea să dăinuiască și după 70 de ani, când, în baza reglementărilor Guvernului Regatului României Mari, în

orașele și în comunele județului s-au înființat asociații și societăți ale mormintelor și monumentelor eroilor, care au angrenat întreaga populație, instituțiile administrațiilor locale, biserica, armata, școala, jandarmeria rurală, comercianții, intelectualii, veteranii de război, doamnele de onoare și, în mod simbolic, invalizii, văduvele și orfanii de război, la strângerea de fonduri pentru ridicarea de monumente întru cinstirea memoriei eroilor. Activitatea de amenajare a cimitirelor și monumentelor s-a extins, în timp, până în preajma anului 1940 și a cuprins cele 170 de localități ale județului. În satele Cacova (Fântânele), Boița, Rășinari, Poplaca, Gura Râului, Turnu-Roșu, Veștem, Sărata, în care s-au desfășurat lupte în septembrie 1916, sătenii au adunat trupurile neînsuflite ale ostașilor, astrucându-le în morminte și în gropi comune, chiar pe locurile unde au fost luptele. Alți eroi au fost înhumați în cimitirele satelor.

Până în anul 1940 au fost amenajate morminte, cimitire, gropi comune și au fost ridicate

Monumentul eroilor români din Dumbrava Sibiului

opere comemorative, precum obeliscuri, troițe, cruci. Amintim, aici, Mănăstirea eroilor din Foltea, comuna Săliște, singura în Transilvania, după Catedrala Întregirii de la Alba Iulia. Amintim cele 23 de obeliscuri înălțate în localitățile Apoldu de Sus, Biertan, Blăjel, Cristian, Marpod, Nocrich, Ludoș, Mediaș, Poiana Sibiului, Sibiul, Poplaca, Racovița, Săcel, Turnu-Roșu, Sărata, Șelimbăr și altele, pe care sunt trecute numele a mii de eroi. Amintim obeliscul ridicat în perimetrul localității Șelimbăr, dezvelit la 15 noiembrie 1925, pe frontispiciul căruia stă scris: „În amintirea ostașilor lui Mihai Viteazul, căzuți pe aceste locuri în anul 1599, și a ostașilor căzuți pe întinsul țării în războiul 1916-1919”. Însemnul memorial dedicat bătăliei din 1599 este troița înălțată pe o movilă, în apropierea locului unde, la 18 noiembrie 1599, oastea lui Mihai Viteazul a învins armata lui Andrei Bathory, principele Transilvaniei. Troița a fost executată din lemn și a fost inaugurată tot în noiembrie 1925. Sibienii îi spun „movila lui Mihai”.

În arealul județului Sibiu au fost ridicate: 19 troițe în localitățile Alțâna, Bogatul Român, Boița, Chirpăr, Orlat, Șeica Mare, Tălmăcel, Galeș, Pelișor, Sărata, Veștem, Ruja, Avrig (2) și în alte localități; 10 monumente, respectiv în localitățile Aciliu, Avrig, Agnita, Boița, Sibiu (Monumentul Ofițerilor), Șeica Mică, Valea Viilor, Roșia și altele; 36 de cruci comemorative (21 de grup și 15 individuale) în localitățile Avrig, Cisnădie, Apoldu de Jos, Bârghiș, Brateiu, Sărata (2), Tilișca, Sadu, Târnavă, Șelimbăr, Arpașu de Jos, Chirpăr, Cornățel, Cârțișoara și altele; 24 de cimitire în localitățile Cisnădie, Daia, Boița, Avrig,

Cornățel, Topârcea, Noul Român, Șeica Mare, Pădurea Dumbrava Sibiului, Bogatul Român, Bârghiș și altele; 3 plăci comemorative în localitățile Noul Român, Alțâna și Agârbiciu; 2 gropi comune în localitățile Târnavă și Fântânele (Dealul Nereju, Fântânele, 75 de eroi din regimentul 42 Vâlcea), totalizând 2163 de eroi cunoscuți și 2040 de eroi necunoscuți. Sătenii din Boița au amenajat o fântână, botezată „Fântâna Eroilor”, iar cei din Sărata au botezat un izvor, lângă care a căzut sublocotenentul Victor Balea, fiu al satului, cu numele eroului: „Izvorul lui Victoraș”. Pe acel loc au ridicat și o troiță. Asociația Națională Cultul Eroilor din orașul Buzău, prin inițiativa unor ofițeri din regimentul 48 Buzău și cu ajutorul Arhiepiscopiei Sibiu, al Parohiei din Daia, al autorităților administrației locale Sibiu și al comandamentului Corpului 7 Teritorial, au amenajat un cimitir pe Dealul Dăii, la cota 450, în memoria celor peste 1400 de eroi căzuți în noaptea de 9 septembrie 1916 în luptele desfășurate în acest spațiu. ■

Elevi Bischin David, Cherciu Gina
Cercul „Cultul Eroilor”,
Grup Școlar „Avram Iancu”, SIBIU

Eroii din Dealul Dăii

Deși am parcurs acest drum de multe ori, pe șoseaua care leagă Sibiul de Agnita, nu am știut până anul acesta de existența acestui loc comemorativ și de vie aducere aminte din apropierea Sibiului. Am ajuns acolo într-o activitate

extrașcolară desfășurată într-o sâmbătă, îndrumați de profesorul nostru de istorie, Dragoș Curelea, și putem spune că nu ne-a părut deloc rău că am descoperit în teren o filă de istorie, care a stat și ea zălog la temeiul realizării edificiului numit România Mare.

Am înțeles, de la orele de istorie, că, noi, românii, avem un trecut bogat, o istorie încărcată în evenimente, mai apropiate sau mai îndepărtate de noi, chiar dacă nu întotdeauna ne-o însușim așa cum ar trebui. Și totuși, în acea sâmbătă de septembrie, lângă acest cimitir, ne-am simțit altfel. Parcă și explicațiile profesorului la întrebările noastre aveau ceva altfel decât la ora de istorie din liceu. Am înțeles că sub fiecare cruce din fața noastră se află povestea unui om, un vis, o iubire neîmplinită, o durere nespusă...

Așa am descoperit noi acest cimitir al eroilor din Primul Război Mondial, (1914 - 1918) în care România a intrat din luna august 1916, în baza unor acorduri politico-militare cu Antanta, deoarece a fost momentul atât de necesar în vederea realizării Marii Uniri. Este pe un deal, la câțiva kilometri de orașul Sibiu. Așa după cum îi spune și numele, Dealul Dăii, parcă uitat de lume... Și totuși, într-o stare aproximativ bună de întreținere... Am înțeles că a avut loc o solemnitate la care au participat autoritățile locale – ceea ce ne-a făcut să ne gândim că mai sunt încă oameni pentru care istoria este vie și nu doar trecută.

Stingheri parcă, simțind în sufletele noastre ceva nedeslușit, poate emoție, poate sfilă, am pășit cu grijă printre pietrele funerare, cu teamă să nu călcăm peste sufletul cuiva dintre aceia... să nu tulburăm prin curiozitatea noastră somnul

Monumentul din Deal Daia-Sibiu

acestor oameni. Era o altfel de istorie, despre care ni se vorbise, dar pe care o trăiam împreună cu profesorul nostru. Parcă nici dânsul nu mai vorbea atâta.

Am lăsat în urma noastră cu o oarecare teamă imaginea crucilor albe așezate pe un vârf de deal (am aflat de la domn profesor că în termeni militari se numește cotă) și, odată plecați, am încercat să ne documentăm mai bine despre acest cimitir al eroilor români din Primul Mare Război Mondial (numit de Reîntregire deoarece atunci s-a realizat România Mare). Conform surselor de pe net, dar și din articolul domnului doctor Toma Cosmin Roman, intitulat "Cimitirele dedicate eroilor din primul război mondial din județul Sibiu", am aflat că acest monument comemorativ a fost construit prin anii 20 ai secolului trecut, la inițiativa unor ofițeri din Regimentul 48 Infanterie din Buzău. Aici se odihnesc peste 1400 de eroi-soldați și ofițeri căzuți la datorie pentru România în noaptea de 9 septembrie 1916, în timpul luptelor duse în jurul Sibiului, împotriva unor unități

militare austro-ungare și germane .

Ce putem spune noi decât ca Bunul Dumnezeu să-i aibă în paza Sa sfântă pe acești eroi ai neamului nostru; oameni care nu au avut teamă să lupte pentru o cauză și un ideal, care au murit pentru o Transilvanie românească și pe cei care s-au jertfit în Al Doilea Război Mondial, pentru menținerea statului român, fie el și cu granițele reduse, ca urmare a unor dictate din afara României. Credem că noi, cei de astăzi, ar trebui să ne aducem aminte cu mai multă evlavie de aceste jertfe.

În Cimitirul Eroilor din Daia mai există un stâlp din beton pe care este dăltuit un epitaf care ne amintește de crâncene momente de luptă: "Eroi fără nume, în fața voastră ne închinăm covârșiți de evlavie și admirațiune....În veci fie prea mărită jertfa voastră, frați necunoscuți...". Text anonym, în care se aduce un omagiu necesar memoriei oștașilor Regimentului 48 Infanterie din Buzău, care au udat cu sângele lor câmpul acesta de luptă și jertfă.

Cimitir de onoare, cel din Dealul

Dăii, se află într-o stare acceptabilă de conservare, fiind din timp în timp îngrijit și înfrumusețat de autoritățile locale, de reprezentanții Asociației Naționale "Cultul Eroilor" din Sibiu, de cercurile "Cultul Eroilor", de ostași ai garnizoanei Sibiu, de studenți de la Facultatea de Istorie și de la Academia Trupelor de Uscat. Aici, în Dealul Dăii, la câțiva kilometri de Sibiu, își dorm somnul de veci 1400 de soldați căzuți în Bătălia pentru Sibiu, de la Rotenberg-Roșia, Daia și Noul de Daia, pentru întregirea României lui Mihai Viteazul. În zorii zilei de 9 septembrie 1916, soldații și ofițerii aparținând acestei unități militare de infanterie (luptători pedestri ne spune domnul profesor) din Buzău au plecat la luptă. Din cei 68 de ofițeri și 3600 de soldați la apelul de seară făcut pe unitate au mai răspuns doar 15 ofițeri și 800 de soldați... Rezultatul zilei de luptă era tragic, mai bine de trei sferturi din totalul regimentului nu mai erau în viață! ... Numele lor au rămas peste timp amintire și memorie vie – ca o flacără ce arde deschis pentru sufletul României și al românilor.■

Elevi Ivănuș Mihai, Pleșa Ciprian
*Cercul de Istorie „Cultul Eroilor”,
 Grup Școlar „Avram Iancu” – Sibiu*

Bibliografie

- Zorin, Zamfir; Jean, Banciu, *Primul război mondial*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1995.
- Constantin Chifane Drăgușani, *Istoria unor monumente*, în *Almanah B.T.T.*, 1989.
- Popa, N., Mircea, *Primul război mondial*, Editura Științifică și Pedagogică, București, (1978), p. 246.
- Victor Atanasiu (și colectiv), *România în Primul Război Mondial*, Editura Militară, București, 1979.
- Petre Stoica, *Asociația Națională „Cultul Eroilor”- 20 de ani de existență*, în *România Eroică*, București, nr. 1-2 (42-43), 2011.

Marea Unire, pagină a istoriei românești

1 Decembrie fost adoptată ca zi națională a României în 1990, reprezentând sărbătorirea Marii Adunări de la Alba Iulia, unde s-a votat unirea Transilvaniei cu România și care simbolizează unirea tuturor românilor într-un singur stat național.

Anul 1918 reprezintă în istoria poporului român anul triumfului idealului național, anul încununării victorioase a lungului șir de lupte și sacrificii umane și materiale pentru făurirea statului național unitar.

La 1 decembrie 1918, Adunarea Națională de la Alba Iulia, constituită din 1228 de delegați și sprijinită de peste 100.000 de români veniți din toate colțurile Ardealului și Banatului, a adoptat o Rezoluțiune care consfințește unirea tuturor românilor din Transilvania, întreg Banatul (cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre) și Țara Ungurească (Crișana, Sătmăr și Maramureș) cu România. Ziua de 1 decembrie 1918 marchează

bilanțul luptei românilor pentru întregire statală, care vine să încununeze precedentele acțiuni ale fraților din Basarabia (27 martie 1918) și Bucovina (15 / 28 noiembrie 1918). Poporul român a valorificat conjunctura internațională creată în urma Primului Război Mondial și a știut să se afirme în contextul mișcării de eliberare a popoarelor și al victoriei principiului naționalităților în Europa.

Legea Unirii a fost ratificată prin Decretul-Lege No. 3631 din 11 decembrie 1918 de către regele Ferdinand I și a fost votată de Adunarea Deputaților în ședința din 29 decembrie 1919, în unanimitate.

Această sărbătoare națională este omagiată în fiecare an de către instituția noastră de învățământ, Colegiul Tehnic Câmpulung, prin depunerea de coroane la Monumentul Eroilor din localitate, prin prezentarea unor referate pe această temă și a unui program artistic (cântece și poezii patriotice), precum și prin vizitarea Mausoleului de la Mateiaș de către elevii școlii, însoțiți de domniile profesori. ■

Prof. Loredana Dumitru
*președintele Cercului «Cultul Eroilor»,
 Colegiul Tehnic Câmpulung Muscel*

Să nu uităm că eroii ne dau verticalitate în istoria neamului, că ei ne-au apărat demnitatea națională, că ei ne înalță! Lor le datorăm recunoștința noastră fără de sfârșit!

Aviația română pe frontul de Est și în apărarea teritoriului național

În ziua de 22 iunie 1941, orele 4 dimineața, trupele româno-germane de pe frontiera de est a țării, odată cu celelalte trupe ale celui de-al treilea Reich înșiruite până la Marea Baltică, au început ofensiva împotriva U.R.S.S.

Proclamația adresată armatei române cuprindea faimosul ordin: „Ostași, vă ordon, treceți Prutul!”

Marile noastre unități de luptă care s-au angajat pe frontul de Est erau formate din 21 de divizii de infanterie, o divizie de munte, artileria, aviația și marina.

În ajunul războiului, aviația română se remarcă prin pregătirea profesională deosebită a aviatorilor săi. Aeronautica dispunea de trei flotile de bombardament, trei flotile de informații, o flotilă de hidroaviație, două regimente de transmisiuni – aero, un regiment de pândă și alarmă. La 22 iunie 1941, aceasta dispunea de 50 de escadrile. Artileria antiaeriană avea 6 regimente.

Prin Directivele speciale ale Marelui Cartier General – Stat Major Aero, aeronautica primea următoarele misiuni:

- să distrugă sau să neutralizeze forțele aero de pe terenurile inamice, ordinea de prioritate fiind aviația de bombardament și de vânătoare;
- să sprijine operațiunile armatelor din Moldova, pentru apărarea Prutului și interzicerea Văilor Siretului, Sucevei, Jijiei și Bârladului;
- să sprijine operațiunile Corpului 2 Armată împotriva încercării pătrunderii inamicului în Dobrogea, trecând Dunărea sau venind pe Mare;
- să acționeze pentru acoperirea teritoriului țării.

Pentru îndeplinirea acestor misiuni au căzut 392 de aviatori.

Aviația română a știut să câștige din primele zile ale războiului cele mai înalte semne de prețuire: admirația aliatului și teama adversarului. Palmaresul gloriei și al eroismului românesc este plin de nume de aviatori care și-au jertfit viața pentru apărarea intereselor sacre ale țării, pentru înălțarea și bunul ei nume.

Escadrila 53, comandată de căpitanul aviator Ermil Georgescu, a fost deplasată cu câteva zile înainte de declanșarea războiului pe litoral, inițial la Mamaia, cu misiunea de a proteja litoralul și convoaiele de vase românești și de a intercepta și interzice pătrunderea avioanelor de bombardament și a vaselor maritime sovietice în apele și pe teritoriul țării.

În ajunul războiului, Escadrila primește ordin să se deplaseze la Galați. Un avion, fiind indisponibil, a rămas pe aerodrom cu mecanicii și pilotul, locotenent aviator Horia Agarici.

Pe 22 iunie 1941, când avionul era pregătit pentru

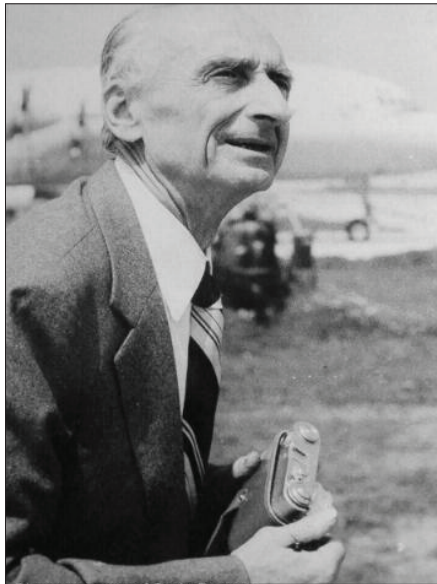
zborul spre Galați, se dă alarma aeriană. O formație de avioane de bombardament sovietice se îndreaptă spre litoral, vizând probabil portul Constanța. Locotenentul aviator Horia Agarici, deși singur, decolează și se îndreaptă spre avioanele inamice care datorită tirului artileriei antiaeriene s-au dispersat. Pilotul român atacă pe rând și reușește să doboare trei. Celelalte două se retrag.

Fiind printre primele mari victorii obținute de aviația noastră chiar în prima zi a războiului, evenimentul a avut răsunet în toată țara. Poetul Păstorel Teodoreanu i-a dedicat eroului o poezie, cântată ani de-a rândul:

A plecat la vânătoare Agarici
A plecat ca să vâneze bolșevici...
Nu i-a fost în van speranța
Vulturăș de la Constanța...

Planul strategic al acțiunilor germano-române a făcut ca operațiunile duse de armata română contra armatelor sovietice să ia de la început forma războiului ofensiv. Spre deosebire de restul frontului german care înainta vertiginos și spectaculos în teritoriul sovietic, în Basarabia și Bucovina s-au dat lupte grele pentru cucerirea fiecărei poziții, fiecărei linii de rezistență, avantajate de pădurile și cutele largi de teren, succesive pe direcția de înaintare. Această crâncenă luptă dusă de trupele noastre pentru dobândirea pământurilor strămoșești a făcut să curgă mult sânge și multe vieți au fost jertfite.

Operațiunile terestre din nordul Bucovinei, pe linia Rădăuți-Cernăuți-Hotin-Tereblencea-Noua Suliță, ca și cele din Basarabia, de la Iepureni și Țiganca, Rînzești, Nemțeni, masivul Cornești, Chișinău, Reni, Cahul, au fost

Sublocotenent Sorin Tulea

Locotenent comandor aviator Popișteanu Alexandru

Locotenent aviator Horia Agarici

conjugate cu misiunile de luptă ale aviației și ale flotei maritime. La 27 iulie 1941, teritoriile românești răpite în vara anului 1940 au fost reintegrate în granițele naționale.

La 22 iunie 1941, odată cu declanșarea operațiilor terestre,

aviația română a început lupta pentru stăpânirea spațiului aerian în zona Răducăneni (Fălciu) – Grigoriopol (pe Nistru). Datorită factorului surpriză inițială și avântului aviatorilor noștri, bătălia aviatică pentru dobândirea

superiorității aeriene a fost încununată de succes după 13 zile de lupte aprige.

Cele mai importante bombardamente la care au luat parte ambele flotile reunite au fost la Bugaș, Tighina și Dubăsari.

Aviația de vânătoare a acționat în zona Bolgrad-Bulgărica, unde au fost doborâte șapte avioane inamice; în timpul acestor lupte a căzut primul vânător aerian, sublocotenentul Dan Gaston.

La 3 iulie 1941, aviația de vânătoare a acționat în zona masivului Cornești.

În bătălia de la Țiganca, din 12 iulie 1941, s-a remarcat locotenent aviator în rezervă Istrătescu Ion, care a supraviețuit doar cu o „cărare” făcută de un glonț pe mijlocul capului, aviator Codruț Anghel, care a căzut învâluit în jerbe de flăcări, și locotenent aviator rezervă Lascu Ion, inginer de aviație cu studii în Franța.

În timpul unui atac la sol a căzut și locotenentul aviator Smeu Constantin. Rănit de apărarea antiaeriană a aerodromului atacat, s-a prăbușit pe drumul de întoarcere. Și adj. locotenent aviator Igescu Gheorghe plătește același tribut, fiind doborât de apărarea antiaeriană a aerodromului de la Bulgărica. Locotenent aviator Runceanu Constantin a rămas în luptă cu șase adversari. Atacat din toate părțile, a fost doborât în flăcări. Era un zburător tânăr și viteaz.

Escadrila 49 Vânătoare a atacat la Țiganca trupele ce se retrăgeau și a făcut acoperirea trupelor române ce treceau Prutul. Aici a căzut adj. aviator Hăpăianu Gheorghe. Datorită pierderilor în oameni și avioane, Escadrila 46 Vânători a trecut în luna august în refacere la Galați și apoi a fost trimisă în

apărarea zonei petrolifere și a Bucureștiului, având ca teren de lucru aeroportul Otopeni.

La 29 august 1941 a căzut eroic în lupta cu inamicul locotenent comandor av. Popișteanu Alexandru.

În dimineața unei zile de iulie 1941, sublocotenentul Claru Vasile, într-un gest eroic și cu o supremă voință, se aruncă în plin cu avionul său în inamicul cel mai îndrăzneț, pe care îl doboară într-o teribilă înclăștare. Așa și-a învins Claru, în acea zi, al patrulea inamic! A murit ca un adevărat cavaler al cerului românesc.

Cel mai lung raid românesc de bombardament a avut loc în iulie 1941, când o formație de trei avioane, pilotate de căpitan aviator Nanu Nicolae, sublocotenent av. rez. Sorin Tulea și locotenent av. Popescu Lazăr, a zburat de la Ziliștea până dincolo de apa Bugului, pentru distrugerea unui aerodrom sovietic. După ce bombardează și mitraliază trupele bolșevice aflate pe malul românesc al Nistrului, căpitanul Nanu Nicolae se reîntoarce spre baza de plecare. Este atacat de câteva avioane „Rata”, care reușesc să avarieze avionul românesc, făcându-i inutilizabil trenul de aterizare, radiatorul de ulei – care a făcut explozie – precum și alte componente importante. Echipajul românesc reușește să doboare un avion sovietic, dar în același timp izbucnește la bord incendiul. Deznodământul pare inevitabil. Păstrându-și calmul, căpitanul Nanu, cu avionul serios avariat și ciuruit de gloanțe, cu doi membri ai echipajului răniți, reușește să stingă incendiul și să aducă aparatul de zbor la baza de plecare de la Ziliștea.

Aviația de informație a servit

comandamentele Corpurilor de Armată în întreaga campanie din Est. A avut pierderi mari în personalul navigant și în avioane de luptă, fiind continuu folosită.

Escadrila 21 Observație și-a dat și ea tributul de jertfă pentru eliberarea Bucovinei. În ziua de 6 iulie 1941, echipajul format din căpitanul Titu Ceașu, slt. av. Gheorghe Cherciu, pilot, lt. Petre Coleș, observator, și sergent Petre Neamțu, mitralior, a decolat de pe un aerodrom de campanie la Șcheia, lângă Suceava, pentru a o misiune de observație în zona Hotin... În apropiere de Hotin au fost atacați de un avion de vânătoare sovietic. Proiectilele inamice au lovit în plin tabloul de bord, conducta de ulei, l-au ucis pe pilotul Gheorghe Cherciu și l-au rănit mortal pe mitraliorul Petre Neamțu. Singurul care n-a fost rănit, căpitanul Titu Ceașu, a reușit să aterizeze pe un teren ierbos, în apropierea unui sat. Tatăl slt. av. Gheorghe Cherciu a fost unul din primii aviatori care au căzut la datorie în luptele din Moldova, în primul război mondial. Fiul a avut aceeași soartă!

Un rol important în campania din est l-a jucat și Aviația sanitară. Escadrila Aviației Sanitare, constituită în iunie 1940, cu sediul la Băneasa, avea următorul personal navigant: comandantul escadrei, cpt. av. Gheorghe Valvarie, comandant adjunct, lt. av. Traian Demetrescu, avioarele: Nadia Russo, Mariana Drăgescu, Virginia Duțescu și Virginia Thomas.

La începutul războiului, în 21 iulie, o parte a escadrei s-a deplasat, succesiv, pe aerodromurile Focșani, Tecuci, Tighina, Tiraspol. Inițial, avioanele erau de culoare albă, având pe aripi și fuzelaj însemnele Crucii Roșii,

pilot
Stela
Huțan
Palade

aviatoarelor a fost evidențiată de ministrul de război, care le-a decorat pe cele patru aviatoare: Nadia Russo, Mariana Drăgescu, Virginia Thomas și Virginia Duțescu, precum și pe infirmiera voluntară Ioana Grădinescu și agentul sanitar Ernest Gheorghe.

În cele trei campanii de pe frontul de Est, Odessa, Stalingrad și Crimeea, au fost transportați 1300 de răniți grav aflați deseori pe terenuri aproape inaccesibile (Ucraina, stepa Calmucă), accidentate, în pante, tăiate de câte un drum, printre găuri de bombe, șanțuri anticar și epave de tancuri și avioane. După părerea medicilor, mulți dintre cei răniți la cap, gât, cu limba tumefiată, în pericol de sufocare, au putut fi salvați datorită transportului rapid cu aceste avioane la primul spital de campanie.

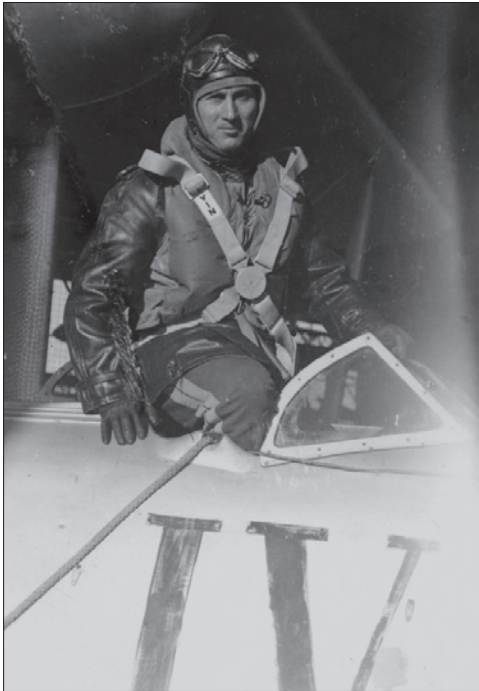
În afară de U.R.S.S., care a folosit femeii pilot în aviația de bombardament, România este singura țară care a avut femei pilot în zboruri cu scop umanitar, fără nici o apărare, decât zborul la mică înălțime spre a nu fi reperate. Cele patru femei pilot – Nadia Russo, - au supraviețuit războiului.

Marele istoric N. Iorga afirmă că „Cine uită nu merită”. Să nu uităm pe cei care au apărat cerul și pământul patriei, pe cei care s-au transformat în torțe vii pe cerul patriei, pe cei cu trupul sfărțec de schije și gloanțe, pe cei care și-au sacrificat viața pentru a salva mii de vieți. Să nu uităm că eroii ne dau verticalitate în istoria neamului, că ei ne-au apărat demnitatea națională, că ei ne înalță!

Lor le datorăm recunoștința noastră fără de sfârșit! ■

Profesor Paula OLȘANSCHI

Cpt. av. Trandafirescu Virgil

Sublocotenent Claru Vasile

mai târziu au fost vopsite în culori de camuflaj. Supranumită Escadrila Albă, aceasta a avut misiunea să transporte răniți de pe front în spitalele de campanie sau chiar la București. Toate misiunile escadrilei pe timpul războiului s-au executat fără protecția aviației de vânătoare, iar membrii echipajului nu posedau parașute. Avioanele erau dotate cu târghi și scaune.

În iulie 1941, noul comandant al escadrilei va fi cpt. av. I. Panaitescu. Grupului i s-a alăturat infirmiera voluntară Ioana Grădinescu și sanitarul Ernest Gheorghe, care au însoțit transporturile de răniți.

Zburând fără încetare, până

la 3-4 misiuni pe zi, decolând în grabă spre a nu fi surprinse de tirul artileriei inamice, avioanele sanitare au transportat din bătăliile de la Românești, Basarabeanca, Hîncești, Chișinău, Bălți, Arciz, până la 20 august, 200 de răniți grav. Până în noiembrie 1941, escadrila sanitară a continuat transporturile cu răniți din bătălia pentru Odessa – la Tiraspol – din localitățile Zalci, Baden, Iaska, Mihailovska, Dimitrievska, numărul răniților transportați ridicându-se la 700.

Această formație unică în acel timp a atras atenția presei internaționale a Societății Crucea Roșie de la Geneva. Activitatea

Ultima scrisoare de dragoste, ultima floare din Basarabia

„Îmi este dor de toți, dar de copilă mi se rupe inima...”. Așa se încheia ultima scrisoare trimisă de pe front de soldatul Radu Gheorghe soției sale, Maria. Când a desfăcut plicul, Maria a găsit, între filele scrisorii, o floare. Era un semn de „nu mă uita!”, pe care soțul ei i-l trimisese cu câteva zile înainte de a fi răpus de glonț dușman în luptele pentru eliberarea teritoriilor românești de la est de Prut, de sub ocupația imperiului sovietic. Soldatul Radu Gheorghe a căzut eroic în luptele din localitatea Mihalcea, zona Cernăuți, la 4 iulie 1941. Era un tânăr înalt, plăcut, harnic și bun creștin, cu un înzestrat simț al umorului. A fost înmormântat de frații săi români în cimitirul localității Mihalcea. Avea doar 30 de ani.

Născut la 2 octombrie 1911, într-o familie de măieri agricoli din Sibiu, Gheorghe a absolvit școala generală din localitate. S-a căsătorit, la vârsta de 26 de ani, cu Maria Stângu, născută la 13 februarie 1921, într-o familie de agricoli măieri. Căsătoria celor doi tineri a fost binecuvântată, la 30 octombrie 1939, cu o fiică, Mărioara. Întrucât tatăl său a fost invalid de război din primul război mondial, Gheorghe a rămas întreținătorul familiei (mama, tatăl și doi frați) și în consecință și-a îndeplinit serviciul militar la intervale de trei

Maria Radu, văduvă de război, a primit din partea colonelului (r) Bojan Avram, președintele ANCE, filiala Sibiu, Diploma de Excelență pentru contribuția financiară la ridicarea troiței în memoria soțului său, erou Radu Gheorghe. Diploma i-a fost înmănată chiar în ziua de 12 februarie 2012, când a împlinit vârsta de 91 de ani.

luni la Regimentul 3 cu schimbul (Cavalerie).

În luna aprilie 1941 a fost concentrat la Divizia 1 Vânători de Munte Brașov. În perioada concentrării îi scrie soției, ultima scrisoare fiind trimisă înainte cu câteva zile de începerea luptelor. Este ultimul semn de viață ajuns acasă, la soția sa: „Îmi este dor de toți, dar de copilă, mi se rupe inima.”

Încorporat în Batalionul 3 Vânători de Munte, soldatul Radu

Gheorghe participă la luptele pentru eliberarea Cernăuțiului. Cade eroic la datorie, în ziua de 4 iulie 1941, în luptele de la Mihalcea – Camena Cernăuți (astăzi în raionul Storijineț, regiunea Cernăuți), fiind înhumat de către sătenii din localitate.

În luna august 1941, soția pleacă în căutarea soțului, hotărâtă să-i aducă trupul acasă și să-l îngroape creștinește. Dar, din greșeală, este îndrumată spre o groapă comună, unde morții nu au

mai putut fi identificați. Se întoarce acasă singură, copleșită de durere. Rămasă văduvă la vârsta de 20 de ani (poate cea mai tânără văduvă de război din Sibiu), nu s-a mai recăsătorit niciodată. Și-a crescut singură și cu demnitate fiica, în respectul față de soțul și tatăl erou.

În anul 1943, eroul Radu Gheorghe este decorat postmortem, prin Decret Regal, cu Crucea „Serviciul Credincios” cu spade, cl.II – pentru fapte de arme săvârșite în războiul pentru eliberarea teritoriilor răpite de sub ocupația sovietică.

În primăvara anului 2009, încep lucrările de ridicare a bisericii cu hramul „Învierea Domnului” de pe str. Înfrățirii din Sibiu. Cu gândul la eroul căzut la datorie departe de țară, familia se alătură inițiativei preotului paroh dr. Eugen-Ioan Buta, spre a ridica o troiță în memoria eroului soldat Radu Gheorghe. Soția eroului, fiica și nepoata acestuia au sprijinit financiar ridicarea troiței, în semn de neuitare a eroului soldat Radu Gheorghe.

Troița este un semn distinct al cultului pentru eroii patriei și ea reamintește generațiilor de astăzi și viitoare de jertfele ostașilor armatei române pentru apărarea patriei. Troița face dovada că noi nu avem morți ci eroi, care trăiesc prin noi, prin tot ceea ce facem în memoria lor.

La 29 mai 2011, troița a primit Sfântul Botez din partea Î.P.S Laurențiu Streza – Mitropolit al Ardealului și Arhiepiscop al Sibiului, cu un sobor de preoți ai Arhiepiscopiei Sibiului. Glorie eternă eroului soldat Radu Gheorghe. ■

Colonel (r) Victor NEGHINĂ

Soția eroului, lângă troița închinată soțului său, Radu Gheorghe. Troița este realizată pe un soclu din beton cu două trepte, mărginit la cele patru colțuri de stâlpi rotunzi din beton armat, cu baza pătrată. La partea superioară, stâlpii sunt uniți prin arce cilindrice ce determină o boltă în patru arce. Peste această boltă s-a construit un acoperiș în patru ape, piramidal, acoperit cu țiglă din tablă. Soclul și baza stâlpilor sunt placate cu plăci de marmură albă. Stâlpii și bolta sunt finisate cu tencuieală fin drișuite, de culoare albă.

Col (r) Bojan Avram, președintele Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, filiala Sibiu, înmânând preotului Eugen-Ioan Buta Diploma de Excelență pentru ridicarea troiței închinată eroului Radu Gheorghe și pentru promovarea în rândul enoriașilor a cultului eroilor.

Eroul din familia mea

Cele două războaie mondiale au îndoliat sute de mii de familii românești, prin pierderea bunicilor, părinților și fraților, căzuți pe câmpurile de luptă, dispăruți sau morți în prizonierat. Aproape că nu există familie care să nu fi purtat doliul războiului. În fiecare casă se mai păstrează o fotografie, un document, un obiect, o scrisoare, o decorație, un brevet care amintesc de cei care nu s-au mai întors

niciodată lângă cei dragi. Aceste relicve sfinte sunt păstrate și transmise din tată în fiu, generațiilor următoare.

La sugestia domnului comandor (r) Neculai Pădurariu, deschidem o nouă rubrică – Eroul din familia mea –, care, cu ajutorul dumneavoastră, stimați cititori, își propune să scoată din uitare fapte, întâmplări și oameni care au luptat pentru Țară.

Drama familiei mele

Gheorghe Andone

Printre cei care nu s-au mai întors niciodată acasă a fost și tatăl meu, Gheorghe Andone, căzut pe pământ românesc, în localitatea Călărași, din Basarabia, răpită de către Rusia sovietică, prin Notele ultimative din 26 și 27 iunie 1940.

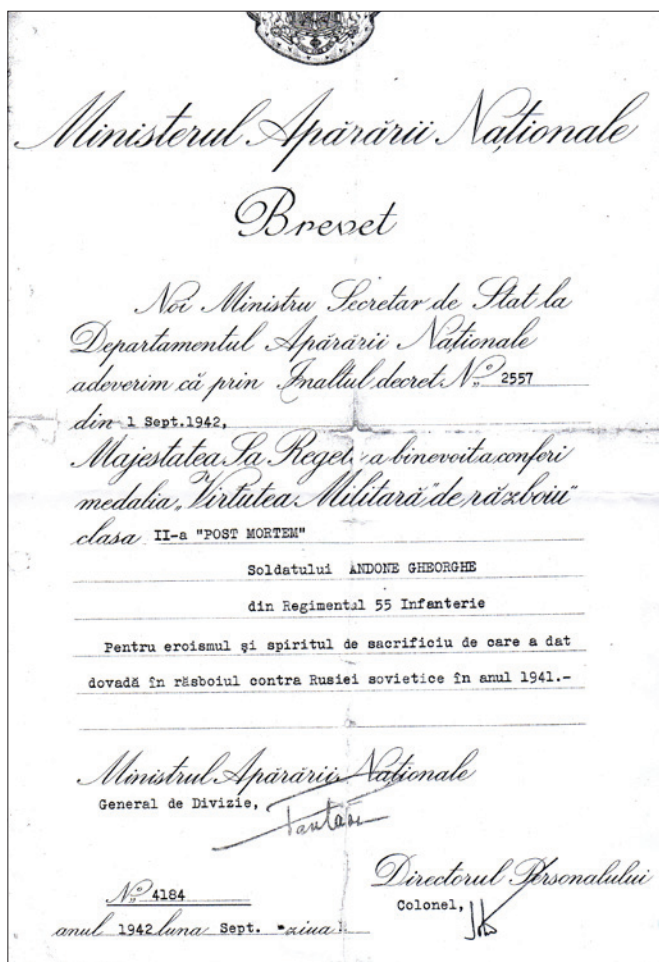
Potrivit documentelor aflate în custodia Arhivelor Militare Naționale din Pitești, Gheorghe Andone a fost concentrat la Regimentul 55 Infanterie din Piatra Neamț (dublura Regimentului 15 Infanterie „Războieni”) și a căzut în luptele de la Călărași, împreună cu alți 199 de camarazi, în ziua de 9 iulie 1941. A fost drama familiei mele. Eram copil pe-atunci, dar n-am să uit niciodată suferința și deznădejdea din casa noastră.

Am ajuns orfan de război. Așa am pornit eu în viață. Am absolvit liceul la Roman, am urmat cursurile Facultății de istorie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. În calitate de profesor, m-am străduit să fac cunoscută istoria, „cea dintâi carte a unei nații”, cum o numea Bălcescu, generațiilor de tineri pe care le-am instruit și educat.

Mărturisesc că n-am avut liniște până n-am aflat ce s-a întâmplat

cu tatăl meu. M-am adresat Arhivelor Militare Naționale de la Pitești, de unde am primit câteva date în care se arăta că Gheorghe Andone a căzut în luptele pentru eliberarea Basarabiei. Am scris primăriei din Raionul Călărași, Republica Moldova, care mi-a trimis documente ajutătoare și o invitație de-a vizita localitatea pentru a mă documenta la fața locului. Din ziarul *FLUX* (Basarabia) și *Jurnalul de Călărași* (România), am aflat că octogenara Aculina Jimbei a fost martoră la masacrarea de către armata sovietică a celor 200 de ostași din Regimentele 50 Infanterie Focșani și 55 Infanterie Piatra Neamț. Pe atunci avea 14 ani. Într-o zi, mama sa a trimis-o cu o căldare (găleată) de lapte, ceapă și mămăligă la ostașii celor două unități militare, aflate pe poziția de luptă. Deși românii sperau să nu se declanșeze un atac până ce nu-și definitivau dispozitivul de luptă, comandantul grupării militare sovietice a atacat unitățile românești prin surprindere, măcelărindu-le efectivele.

La 1 iunie 2006, la Ziua Eroilor, au fost comemorați

Brevetul prin care soldatul Gh. Andone a fost distins cu medalia „Virtutea Militară de Război” clasa a II-a post mortem

Flori pentru soldatul Gh. Andone, căzut Pentru Patrie!

Profesorul Mihai Andone, autorul acestor rânduri, stând de vorbă cu Aculina Jimbei

Familia Andone, într-o imagine din timpul itinerarului comemorativ în Rep. Moldova

eroii de pe Dealul Eroilor din Călărași-Basarabia. Aculina Jimbei spunea că, atunci când granița cu Republica Moldova era deschisă, veneau mai mulți membri din familiile ostașilor masacrați, pe care îi pomeneau creștinește. Ea își amintește de o femeie care-l bocea pe Ștefan Gh. Burlacu și a împărțit pomană – colaci, cozonac, pască și alte dulciuri – copiilor basarabeni.

Lăudată și demnă de respect este acțiunea lui Vladimir Dodon, a nepotului său Ștefan și a preotului Ioan Eșanu din Călărași/Basarabia, care au realizat în anii '90 o cruce mare din lemn, ca un semn creștin întru memoria ostașilor români căzuți în luptele de pe aceste meleaguri românești.

În drumul meu prin Basarabia am fost însoțit de una dintre fiice, de ginerele meu și de o nepoată. Din câte știu, nu suntem singurii români care își caută eroii. Revista "România Eroică" a prezentat povestea familiei Crăciun din Vulturești (Suceava) care s-a deplasat la Zvolen (Slovacia), la mormântul rudei lor, caporalul Petre Crăciun. Gestul lor m-a emoționat profund. Din păcate, puține familii reușesc să depășească greutățile materiale și să meargă pe urmele bunicilor, părinților și fraților, care au căzut în războiul din 1941-1945, în campaniile militare din Est sau Vest, pentru a pune o floare sau a aprinde o lumânare la căpătâiul lor. Cred că aici ar trebuie să se implice mai mult filialele "Cultul Eroilor". Personal, am toată admirația pentru filialele județene ale ANCE care se îngrijesc să organizeze itinerarii prin memoria neamului, pe urmele eroilor noștri. ■

Profesor Mihai ANDONE

*Asociația Națională „Cultul Eroilor”,
Filiala Roman*

Unchi și nepot, combatanți pe front

Doamna inginer Violeta Luiza Păduraru, din Piatra Neamț, unicul copil al veteranului de război colonel (r) Ioan Gh. Păduraru, ne-a trimis acte originale sau copii legalizate, informații și fotografii despre tatăl său și despre unchiul acestuia, Dumitru Chirilă (decorat cu *Virtutea Militară* în Primul Război Mondial), precum și despre alți membri ai familiei.

Tatăl meu, Ioan Gh. Păduraru, era fiul lui Gheorghe Păduraru și al Catinicăi, născută Chirilă. Bunica mea, Catinca Chirilă (14 mai 1890-1 februarie 1939), a avut un singur frate, pe Dumitru Chirilă (1882-1951). Din documentele

*Plutonier major de cavalerie
Dumitru Chirilă (1882-1951), fiul lui
Toader și al Elenei Toader Chirilă.*

păstrate în familia noastră, se știe că unchiul Dumitru era feciorul lui Toader Chirilă și al Elenei Toader Chirilă, și s-a născut în anul 1882, în satul Brătulești, comuna Strunga, județul Roman (azi județul Iași). Înrolat în 1904 în Regimentul 7 Roșiori din Iași, s-a reangajat în 1907 și a participat la campania din Dobrogea (1913). În Primul Război Mondial a fost decorat cu *Virtutea Militară* pentru vitejia dovedită la Mărășești, ajungând apoi cu frontul până în Ungaria. În 1917 s-a căsătorit cu fiica unui subcomisar de poliție din Iași, Eugenia Popovici (12.12.1896-10.07.1974), care avea să-l urmeze sporadic în zona de operații pe timpul campaniei din Basarabia. Scos la pensie în 1922 cu gradul de plutonier major, și-a ridicat o casă la Iași, pe Stradela Sărării nr. 72, în imediata apropiere a cazarmii Regimentului 7 Roșiori. S-a stins din viață la 18 martie 1951, pe când lucra ca paznic la Societatea Sovromconstrucția.

Bunicii mei, Gheorghe Păduraru și Catinca Chirilă s-au căsătorit în 1911. Au locuit în satul Brătulești, comuna Strunga, județul Roman (azi județul Iași). În același an, la 23 august, li s-a născut unicul lor fiu, pe care l-au botezat Ioan. Peste cinci ani, bunicul Gheorghe a plecat la război și nu s-a mai întors niciodată acasă. A fost dat dispărut pe front, fără să se știe vreodată unde îi odihnesc rămășițele pământești.

Ofițeri români pe Frontul de Est. Primul din dreapta este Ioan Gh. Păduraru

Rămas orfan de război, Ioan, tatăl meu, a reușit să urmeze Școala militară de ofițeri de infanterie (1933) și Școala de aplicație (1936), specializându-se și în arma geniu. În 1940 s-a căsătorit cu Luiza Ardeleanu (02.02.1921-13.07.1995), cu care a avut un singur copil, Violeta Luiza, născută

Ing. Violeta Luiza Păduraru, autoarea acestei evocări, la anii tinereții

la 17 decembrie 1941. Tata a luptat pe frontul de Est. În 1942 a fost rănit la Stalingrad. A fost decorat cu ordinele "Coroana României" și "Steaua României". La 23 august 1944 a fost luat prizonier de către sovietici, fiind eliberat abia la 17 iulie 1948. Scos la pensie din armată în aprilie 1959, cu gradul de colonel de infanterie, a lucrat în viața civilă ca tehnician constructor până în 1976. S-a stins din viață la 12 martie 2000.

Până să se prăpădească, la vârsta de doar 49 de ani, bunica mea, Catinca Păduraru, a mai avut doi copii, pe Costache și Neculai (n. 5 decembrie 1934). Ambii au urmat cariera militară. În timpul

celui de-al Doilea Război Mondial, Costache Păduraru a fost trimis la o Școală de subofițeri, în Germania. În 1945 a fost luat prizonier de americani. A fost repatriat în 1946, dar, pentru el, cariera militară a luat sfârșit. Fratele lui, Neculai ("Culiță"), a fost mai norocos. După ce a absolvit Liceul de limbi clasice din Iași (1951), a urmat Școala Militară de Ofițeri de Marină din Constanța (1952-1955) și a devenit ofițer de marină. Cunoaște opt limbi străine: engleză, germană, rusă, turcă, franceză, italiană, spaniolă și portugheză. Cum să nu te mândrești cu asemenea rude! ■

Ing. Violeta Luiza PĂDURARU

Notă

Prin anul 1955, când s-au preschimbato certificatele de naștere cu cele tip R.P.R., Primăria Comunei Strunga a înlocuit numele de familie Păduraru cu cel de Pădurariu, ambele folosite curent în actele publice emise de această primărie în decursul anilor. Așa se face că Ioan Gh. Păduraru s-a trezit peste noapte cu numele Pădurariu. A făcut contestație și a revenit la vechiul nume, dar frații săi, Costache și Neculai, care n-au protestat la schimbarea numelui, s-au numit de atunci Pădurariu, ceea ce le-a creat multe neplăceri juridice (nepotriviri de nume în buletinul de identitate și în diplome de studii etc.). În plus, în loc ca noul nume să fie pronunțat corect, în conformitate cu regulile limbii române (după modelul Cornéliu, Líviiu, Valériu), unele persoane l-au stălcit, pronunțându-l grecește (ca Dumitriú, Gheorghíu, Vasíliu etc.)

Români căzuți în teatrele de operații internationale

Este pentru prima dată când revista *“România Eroică”* dedică un dosar special evocării militarilor români căzuți în teatrele de operații internaționale. Părerile cetățenilor români privind participarea armatei noastre la misiuni de război în afara hotarelor țării sunt împărțite. Dincolo de controversele iscate în jurul acestei probleme atât de delicate, credem că este de datoria noastră să nu-i uităm pe cei care, în numele României, au murit departe de țară. ■

Dosar realizat de
Colonel (r) Dumitru ROMAN
Valeria BĂLESCU

IFOR (Bosnia)

Sublocotenent post-mortem Remus Brânzan
(26.06.1967-17.09.1996)

Căzut la 17 septembrie 1996, într-o misiune I.F.O.R., de lărgire a coridorului Gorazde (Bosnia), în timp ce conducea un excavator pe o pantă abruptă.

Decorat cu medalia „Pentru Excelență” a Cartierului General al Forțelor Aliate din Europa.

ENDURING FREEDOM (Afganistan)

Sublocotenent post-mortem Mihail Anton Samuilă
(9.11.1968-11.11.2003)

Căzut

la 11 noiembrie 2003, în Afganistan-Baghran, într-un atac asupra transportorului amfibiu blindat în care se afla.

Decorat post-mortem cu ordinul „Virtutea Militară”, în grad de Cavaler, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Iosif-Silviu Fogarași
(15.11.1970-11.11.2003)

Căzut la 11

noiembrie 2003, în Afganistan-Baghran, în timpul unui atac asupra transportorului amfibiu blindat în care se afla.

Amenințarea teroristă

Dincolo de definițiile academice, terorismul este perceput ca acțiunea violentă folosită pentru inculcarea spaimii, a fricii cu efect paralizant, a psihozei destabilizatoare asupra unei persoane sau a unui grup de persoane, mai mic sau mai mare (mase de oameni), pentru a-l manevra, aservi sau elimina. Principalul scop al acțiunii teroriste este să inducă **frica și neîncrederea** în capacitatea protectoare a valorilor reale dobândite de civilizație, de natură să influențeze comportamentul și deciziile. În forma nudă, explicată mai sus, vechimea terorismului se pierde în negurile istoriei umanității.

Modelându-se de-a lungul secolelor și mileniilor ca scop, mod și instrumente de acțiune în raport de evoluția politică și tehnologică a omenirii, ale cărei mijloace le folosește parazită, în epoca modernă și contemporană

terorismul și-a asociat “aliați” și arme noi: fanatismul – de natură religioasă, naționalistă sau socială; „ferestrele” sau spațiile de manevră create de practica libertăților și drepturilor fundamentale ale omului în societățile democratice; facilitățile polivalente oferite de progresul tehnologic al serviciilor la dispoziția publicului larg, deturnate în scop criminal; interesele marilor corporații mafioate producătoare de bani negri; ambițiile megalomane ale unor dictatori locali mai mari sau mai mici, ca și lipsa de control asupra teritoriilor unor state rău guvernate, în care vectorii terorismului își găsesc adăpost și baze de acțiune.

Un lung șir de atentate având drept țintă trenuri, avioane de linie, piețe, gări, autobuze, școli, lăcașe de cult, săli de spectacole – cu mii de victime nevinovate, între care mulți copii – a marcat trecerea de la terorismul bazat pe asasinat nominal, îndreptate împotriva

Încă un militar român și-a pierdut viața în războiul din Afganistan

Plutonierul Ion-Lucian Leuștean
(1986-2012).

Rănit grav în ziua de 7 septembrie 2011, într-o explozie în Afganistan, a încetat din viață în dimineața zilei de 9 mai 2012, la Spitalul Universitar de Urgență Militar din București.

La momentul exploziei, plutonierul Ion-Lucian Leuștean, din Batalionul 2 Manevră, executa cercetarea terestră

a unui obiectiv din provincia Zabul. Evacuat urgent în Germania, la Spitalul militar american din Landstuhl, a fost transferat în România la sfârșitul lui septembrie 2011.

A fost avansat post-mortem la gradul de sublocotenent și a fost propus să fie decorat cu Ordinul Național „Steaua României”, în grad de cavaler, cu însemn de război. ■

unor lideri „condamnați” pentru vini reale sau imagine de către organizații teroriste „justițiare”, la acțiuni de natură să acrediteze ideea că nimeni și niciunde nu este în siguranță. Așa s-a ajuns la manevra teroristă strategică internațională care a declanșat primele operații de război terorist, în 11 septembrie 2001, împotriva unor obiective etalon de pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, unică superputere politică, economică și militară mondială, considerată până atunci un bastion inexpugnabil al democrației și libertăților omului.

Oricâte victime umane și distrugerii materiale a făcut această operație teroristă, principala pierdere a fost încrederea oamenilor în ei înșiși. De la 11 septembrie 2001, amenințarea terorii este prezentă peste tot unde ființa umană a cutezat să pătrundă, din adâncurile oceanelor până în spațiul extra-atmosferic. Terorismul a lovit, de data aceasta, în valori fundamentale pe care se întemeiază civilizația umană, între care simțământul că drepturile și libertățile omului nu mai pot fi

garantate a avut efectul cel mai nociv. O grenadă aruncată de un iresponsabil psihopat pe trotuarul din fața unei școli, o navetă spațială care a suferit o avarie majoră și s-a dezintegrat, un praf alb inofensiv pus într-un plic de un adolescent mai neastâmpărat, toate ne duc imediat cu gândul la terorism și pun în joc autorități de stat și dispozitive de protecție care au ca primă grijă să dezmință – deci să înlăture sentimentul de amenințare – că ar fi fost o acțiune teroristă. Este dovada cea mai concludentă a conștientizării faptului că atacurile teroriste, promovarea ideologiei disprețului față de viață ca fundament teoretic al terorii, au reușit să inducă – la nivel planetar – o reală psihoză colectivă cum nu se poate mai periculoasă, aptă să destabilizeze și să paralizaze voința umană.

Mai este nevoie, oare, să pledăm pentru necesitatea acțiunii concertate în favoarea eradicării terorismului și a rădăcinilor sale, oriunde s-ar afla? ■

Nicolae Spiroiu

Primele misiuni internaționale

În 2011 s-a împlinit un deceniu de participare a României la războiul împotriva terorismului, ca parte a Coaliției „Libertate durabilă” (Enduring Freedom) și apoi, sub egida NATO, în cadrul Forței Internaționale de Asistență pentru Securitate

– „ISAF” și al Misiunii de instruire și de tranziție a Securității din Afganistan.

Războiul împotriva terorismului a fost declanșat în urma loviturii strategice din 11 septembrie 2001 aplicată de terorism pe teritoriul celei mai mari puteri politice, economice și militare a lumii, SUA.

Decorat post-mortem cu ordinul „Virtutea Militară” în grad de Cavaler, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Narcis Victor Șonei
(31.01.1979-24.04.2005)

Căzut la 24 aprilie 2005, în Afganistan (Kandahar), într-o acțiune de patrulare. TAB-ul în care se afla a trecut peste un dispozitiv explozibil improvizat și a fost distrus.

Decorat post-mortem cu Ordinul „Virtutea Militară” în grad de Cavaler, cu însemn de război.

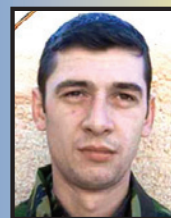

Sublocotenent post-mortem Ionel Gheorghiuță Drăgușanu
(01.10.1968-20.06.2006)

Căzut la 20 iunie 2006, în Afganistan, în timpul unei misiuni de patrulare.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler, pentru militari, cu însemn de război.

Antica Babilonia (Irak)

Sublocotenent post-mortem Bogdan Valerian Hâncu
(24.06.1978-27.04.2006)

Căzut la 27 aprilie 2006, în

Irak. În timpul executării unei misiuni de monitorizare și antrenare a poliției irakiene, autovehiculul în care se afla a fost incendiat, prin explozia unui dispozitiv improvizat.

Decorat cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler, pentru militari, cu însemn de război.

IRAQI FREEDOM

Sublocotenent post-mortem Ioan Dumitru Grosaru

(24.10.1972-21.09.2007)

Căzut la 21 septembrie 2007, în Irak. În timpul unei misiuni de patrulare, TAB-ul în care se afla a fost distrus de un dispozitiv explozibil improvizat.

Decorat cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

I.S.A.F. (Afganistan)

Sublocotenent post-mortem Ionuț Cosmin Sandu

(26.02.1979 – 20.03.2008)

Căzut la 20 martie 2008, în Afganistan. În timpul unei misiuni de patrulare, mașina de luptă în care se afla a fost distrusă de un dispozitiv explozibil improvizat.

Decorat cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

IFOR/NATO (mart.-dec.1996, Bosnia și Herțegovina)

Mandat: menținerea păcii; retragerea forțelor și armamentelor, refacerea infrastructurii rutiere, feroviare și a aerodromurilor, supravegherea alegerilor
Participare românească: Batalionul 96 Geniu (200 de militari).

ISAF (International Security Assistance Force), Afganistan

Participare românească: o aeronavă de transport C-130 B Hercules; un pluton de poliție militară (25 militari); un detașament de informații militare; o echipă de control trafic aerian și militari în două echipe de reconstrucție.

Mandat: asistarea serv. Operativ al MP-KMNB (Kabul Multinational Brigade); asig. Serv. De pază la depozit de muniție; recunoașteri și marcarea a forțelor în zonă; control trafic; însoțire convoaie; control antiterorist; pază obiective etc.

Enduring Freedom

Participare românească: Batalion 26 Infanterie „Scorpionii roșii” (iul.-dec. 2002); un detașament de instructori pentru o nouă armată afgană și personal de stat major.

Mandat: cercetare și monitorizare trafic pe comunicații spre Kandahar; paza și securitatea bazei aeriene Kandahar; patrulare în zona de responsabilitate; asigurarea securității descărcării de carburanți etc.

Forțele românești au participat în mai multe rotații.

De la această dată putem considera că a început și este în desfășurare al treilea război mondial, războiul global dintre terorismul internațional și civilizație.

Cei zece ani care au trecut au reprezentat pentru Armata Română o adevărată EPOPEE, care, ca orice epopee, are eroi căzuți la datorie – 18 români care „și-au însumat viețile lor tinere la anii cei fără de sfârșit ai Patriei”, cum spunea istoricul Vasile Pârvan despre studenții săi căzuți în Războiul de Întregire (1916-1919) –, dar și, har Domnului, eroi în viață, care le continuă cutezanța și dăruirea cu care ei au făcut suprema jertfă. De pe urma cărora Țara și Armata culeg aprecieri superlative de la aliații din mai toate structurile NATO și de la comandanții de rang înalt ai ISAF. Cel mai recent, în cadrul Sesiunii anuale a Adunării parlamentare NATO, de la Secretarul General

Rasmussen și de la generalul Caldwell, șeful Comandamentului mixt al Misiunii de antrenament și transfer a securității din Afganistan.

Datorăm eroilor căzuți și familiilor acestora recunoștință veșnică, iar camarazilor participanți la această epopee respect și sinceră admirație.

Primele participări românești în misiuni internaționale au fost înregistrate în anul 1991, atunci când, total lipsiți de experiența participării la misiuni internaționale, a fost trimisă o secție medicală în cadrul Spitalului de campanie Britanic cu mandat ONU, la primul Război din Golf, în februarie-martie 1991.

A urmat selecționarea a 10 ofițeri români, care, de la 30 aprilie 1991, au fost desfășurați la Um Kasr, ca observatori militari la Misiunea Națiunilor Unite în Irak-Kuweit „UNIKOM”. Misiune care a

continuat până după anul 2000, cu multe rotiri de personal, cu zeci de ofițeri care s-au instruit și au deprins abilitatea de a executa asemenea misiuni.

A urmat transformarea Regimentului 2 Mecanizat în Centru de instruire pentru operații ONU de menținere a păcii, cu asistența Armatei Olandeze, specializare care a continuat și după reorganizarea acestuia ca Batalion.

Un minimum de experiență fiind acumulat, România a solicitat și a obținut decizia Secretarului General ONU de a trimite în 1992 un Spital militar de campanie (205 personal medical și auxiliar), de data aceasta în numele Guvernului României, desfășurat pe Aeroportul din Mogadisciu, la misiunea din Somalia, UNOSOM II. Datorită modului cum a lucrat acest spital, Serviciul militar medical român a dobândit o notorietate de invidiat în Secretariatul ONU.

A venit apoi marea participare la misiunile Națiunilor Unite în Angola, UNAVEM II, UNAVEM III, MONUA, din 1994 până în 1998. Cu un batalion de infanterie („ROMBAT”, 751 personal militar), Spital Militar de campanie, ofițeri de stat major, poliție militară, comandanți de regiuni etc., peste 900 de militari efective desfășurate, însumând 6400 de militari roțiți din 6 în 6 luni, după normele ONU, în decurs de aproape 5 ani. Aceste efective au fost asigurate de Regimentul 2 Mecanizat „Călugăreni”, din București – primul desfășurat în septembrie 1994 – și ulterior de regimente de la Iași, Bistrița, Craiova.

A urmat și alte participări la *Misunea ALBA*, sub egida OSCE, în Bosnia-Herțegovina, cu ofițeri la misiuni ONU de monitorizare-

supraveghere în R.D. Congo, Eritreea, misiuni cu oameni mai puțini, dar mai complexe.

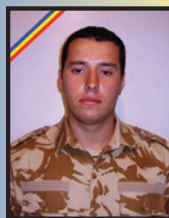
Cu riscul de a face regretabile omisiuni, nu pot să nu evoc aici câteva nume, cu gradele de acum, ale celor ce au făcut „pașii de dinaintea primilor pași”: general medic Ion Drăgușin, comandant de Spital în Somalia și Angola, general Petre Botezatu, primul comandant de Batalion în Angola, colonel ing. Cristian Crâmpîță, colonel Nicolae Ivănel, comandant de regiune în nordul Angolei, general Ion Pâlșoiu, colonelii Iulian Gârbu și Liviu Enășoia, general Nicolae Roman ș.a.

În decurs de 7-8 ani, în paralel cu acțiunile complexe de transformare (așa-zisa reformă) și restructurare a Armatei, s-a format o adevărată „masă critică” de militari profesioniști de toate specialitățile și gradele, cu o solidă experiență în participarea la misiuni complexe de menținere dar și de impunere a păcii, indiferent sub ce statut: ONU, OSCE, UE, NATO. Astfel, fatidicul 11 septembrie 2001 a găsit Armata Română, încă înainte de admiterea în alianță și în UE, capabilă să urmeze decizia politică a Țării și să facă primii pași și pașii următori în lupta cu terorismul.

Nu pot să închei fără să remarc atenția pe care actuala conducere politică și militară o acordă familiilor celor ce au căzut în misiuni, eternizării memoriei lor, ca și răniților și celor ce îndeplinesc misiuni de război în numele României.

Veșnică și luminoasă amintire celor căzuți sub Tricolor, oriunde le-a cerut Patria să lupte spre binele Ei! ■

General (r) dr. Nicolae Spiroiu

Sublocotenent post-mortem Claudiu Marius Covrig
(13.06.1978-13.06.2008)

Căzut la 13 iunie 2008, în Afganistan. În timpul unei misiuni, transportorul amfibiu blindat în care se afla a fost atacat de forțe insurgente pe Autostrada A1 (Qalat-Kabul).

Decorat cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Dragoș Traian Alexandrescu
(23.08.1976-31.08.2008)

Căzut la 31 august 2008, în Afganistan. A fost ucis într-o misiune de patrulare pe autostrada A1 Qalat-Kabul.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Claudiu Chira (1979 - 26.02.2009)

Căzut la 31 august 2008, în Afganistan. A fost ucis într-o misiune de patrulare pe autostrada A1 (Qalat-Kabul).

Decorat post-mortem cu Ordinul Național

Eroii sunt printre noi

„Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Maior post-mortem Tiberius Marcel Petre (19--- 03.04.2009)

Căzut la 3 aprilie 2009, în Afganistan. A fost ucis în timpul unei intervenții rapide în sprijinul unei subunități aliate atacate de insurgenți.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Maior post-mortem Iuliu Vasile Unguraș (d. 3.04.2009)

Căzut la 3 aprilie 2009, în Afganistan.

A fost ucis într-o acțiune de patrulare pe autostrada Kandahar-Kabul.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Florin Bădiceanu (4.10.1978 – 23.02.2010)

Căzut la 23 februarie 2010, în Afganistan. În timpul unei misiuni de

Anul trecut, în preajma Zilei Armatei, la Muzeul Militar Național s-a desfășurat simpozionul *Armata română - un deceniu de luptă împotriva terorismului*. Cu acest prilej a fost vernisată expoziția *Eroii sunt printre noi*, unde, pentru prima dată, au fost reunite și expuse obiecte personale sau care țin de memoria eroilor căzuți la datorie în teatrele de operații împotriva terorismului. Printre uniforme militare, diplome și medalii, s-au regăsit și însemne de identitate ale eroilor sau ale unităților militare din care au făcut parte: carnețele, fanioane, plachete cu specificarea misiunilor militare; diverse obiecte de uz comun sau personal (chei, cuțite, bijuterii, sticlute de parfum, iconițe, cruciulițe și cărți de rugăciune); jocuri de remy și șah; suveniruri și trofee dobândite cu diverse prilejuri; amintiri ale celor dragi pe care le-au purtat în permanență asupra lor; pagini din încercările literare ale celor căzuți; diplome de cetățeni de onoare ai localităților natale.

Toate aceste exponate au devenit, iată, „mărturie tăcută”

despre cei care le-au folosit cândva, nu cu mult timp în urmă, și care, acum, nu mai sunt printre noi. Fiecare obiect ne ajută să descifrăm personalitatea celui care l-a posedat. De aici, poate, impresia ciudată că acești oameni n-au murit, că ei se află printre noi. De fapt, chiar n-au murit! Căci, prin jertfa lor, au rămas pentru totdeauna în istorie și în galeria eroilor neamului românesc.

Un carnețel cu însemnul I.F.O.R., care a aparținut sublocotenentului post-mortem Brânzan Remus – primul militar, din istoria recentă a României, căzut în teatrele de operații împotriva terorismului, conține, printre ultimele sale însemnări, câteva poezii. Sunt „versuri de război”, scrise cu înfrigurare, sub presiunea clipei, apropiate într-un fel de cele ale lui Mihai Săulescu sau Camil Petrescu (ambii combatanți în Războiul de Reîntregire), a căror stare de spirit obsedantă este teama de necunoscut, dorul de acasă, de iubita (soția) aflată atât de departe, așteptarea...

Iată ce scria Remus Brânzan

Vitrina dedicată Eroului Ioan Grosaru

cu câteva zile sau, poate,
săptămâni înainte de a fi ucis:

DEPĂRTAREA

Este departe și greu...
Greu (și) de iubirea
ce-am lăsat acasă,
C-un copilăș în scutece.
Este o iubire fragedă, o
iubire pătimasă și cu durere.
Durere de depărtarea de acasă,
Durere... căci există acel că
poate nu ne vom
(mai) revedea!
O durere cu suspin,
din adâcul sufletului!
Dar, iubirea ce mi-am întipărit-o
'n mine mă conduce la bine.
Am un prunc.
Vreau să-l cresc.
Pentru el voi risca totul.
El este viața mea.

MISIUNEA DE LA MIEZUL NOPTII

(Este) o noapte înnegurată
Ce amenință a fi umedă și rece.
Fiori de gheață mă cuprind,
Fiori reci și temători,
Fiori de frică, de spaimă, de urât!
Misiunea e grea, și
frica e la orice pas.
Dar gândul către tine

mă 'mbărbătează,
Mă întărește, îmi dă
puteri supranaturale!
Plouă repede și rece, dar
gândul e tot la tine...
Cu gândul și dragostea 'nainte,
Înainte către mai bine!
Căci va veni și ziua
în care voi scăpa,
Și vom fi alătura.

PENTRU UN PUMN DE BANI

Acum, în prag de iarnă,
Când pomii toți au
îngălbenit
Și frunze s-au așternut pe jos
Într-un covor natural,
Eu stau și meditez
la tot ce a trecut!
Oare, de ce, Doamne,
trebuie să chinui atâta
Pentru-un pumn de bani?
Căci dragoste aveam acasă!
E-adevărat, căci banii imi
lipseau pentru o casă nouă,
Casă dorită de-amândoi!
Acuma sper c-o voi avea,
Și nu va mai trebui să chinui
pentru-un pumn de bani.
Am chinuit mult... și
mă mai chinui încă.

patrulare pe autostrada
Kandahar-Kabul, autovehiculul
în care se afla a trecut peste
un dispozitiv exploziv
improvizat și a fost distrus.

Decorat post-mortem
cu Ordinul Național
„Steaua României” în grad
de Cavaler pentru militari,
cu însemn de război.

Sublo-
cotenent
post-mortem
Valerică
Sandu Leu
(1979 – 12
mai 2010)

Căzut la 12 mai 2010,
în Afganistan (provincia
Zabul). A fost ucis în timpul
unei intervenții pentru
securizarea unei căi de acces pe
autostrada A1 (Qalat-Kabul).

Decorat post-mortem
cu Ordinul Național
„Steaua României” în grad
de Cavaler pentru militari,
cu însemn de război.

Sublo-
cotenent
post-mortem
Dan Ciobotaru
(1982 – 23
iunie 2010)

Căzut la
23 iunie 2010, în Afganistan.
A fost ucis în timpul unei
misiuni de luptă pe autostrada
A1 Kabul-Kandahar.

Decorat post-mortem
cu Ordinul Național
„Steaua României” în grad
de Cavaler pentru militari,
cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Paul Caracudă (1974 – 23 iunie 2010)
Căzut la 23 iunie 2010,

din Afganistan. A fost ucis în timpul unei misiuni de luptă pe autostrada A1 Kabul-Kandahar.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Marius Florin Sfecheș (1985 – 01.10.2010)
Căzut la 1

octombrie 2010, în Afganistan. A fost ucis în urma unui atac cu un dispozitiv exploziv improvizat asupra vehiculului blindat în care se afla.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Petru Cristian Filip (1984 – 01.10.2010)
Căzut la 1

octombrie 2010, în provincia Zabul-Afganistan. A fost ucis în urma unui atac cu un dispozitiv exploziv improvizat asupra mașinii de luptă în care se afla.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național

Au donat obiecte-mărturie ale celor căzuți: plt. adj. Mariana Brânzan, soția sublocotenentului post-mortem Brânzan Remus; Teodora Costache, sora sublocotenentului post-mortem Ioan Grosaru; Dana Unguraș, soția maiorului post-mortem Vasile-luliu Unguraș; plt. adj. Cornelia Lixandru, soția sublocotenentului post-mortem Laurențiu-Constantin Lixandru; serg. maj. Anca Filip, sora sublocotenentului post-mortem Petru-Cristian Filip; serg. maj. Bianca Alexandrescu, soția sublocotenentului post-mortem Dragoș Alexandrescu; Mădălina Marinescu, sora sublocotenentului post-mortem Cătălin-Ionel Marinescu; plt. Șonei Liviu,

fratele sublocotenentului post-mortem Șonei Narcis; familia sublocotenentului post-mortem Hâncu Valerian Bogdan.

Expoziția a fost întregită, desigur, cu obiecte care au aparținut și celorlalți eroi, expuse prin bunăvoința doamnelor: plt. adj. Samuilă Speranța, soția eroului sblt. (p.m.) Mihail-Anton Samuilă; plt. maj. Drăgușanu Mariana, soția eroului sblt. (p.m.) Ionel Drăgușanu; plt. Marcu Aurelia, soția eroului sblt. (p.m.) Aurel-Bebîșor Marcu; serg. maj. Ionelia Sandu, soția eroului sblt. (p.m.) Ionuț-Cosmin Sandu; Valentina Covrig, soția eroului sblt. (p.m.) Marius-Claudiu Covrig; serg. maj. Oana Chira, soția eroului sblt. (p.m.) Claudiu Chira;

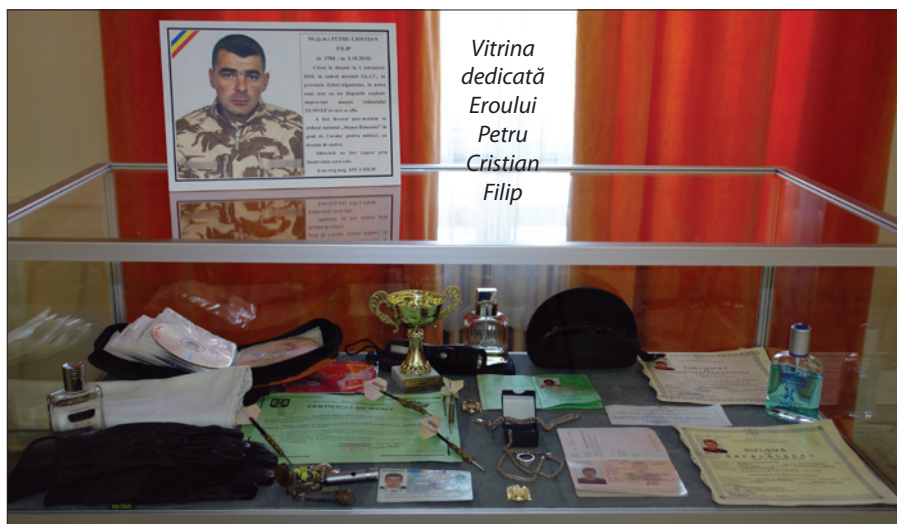
Vitrina dedicată
Eroului Ionel
Gheorghîță
Drăgușanu

lt. Petre Dorina, soția eroului mr. (p.m.) Marcel-Tiberius Petre; plt. Mihaela Bădiceanu, soția eroului sblt. (p.m.) Florin Bădiceanu; plt. Leu Alina-Nicoleta, soția eroului sblt. (p.m.) Valerică Leu; plt. maj. Fănică Caracudă, soția eroului sblt. (p.m.) Paul Caracudă.

Chiar dacă anumite considerente nu au permis familiilor și rudelor celorlalți eroi - sblt. (p.m.) Iosif-Silviu Fogarași, sblt. (p.m.) Dan Ciobotaru și sblt. (p.m.) Florin-Marius Sfecheș, Filaret Moțco - să trimită obiecte în timpul stabilit, avem promisiunea că o vor face ulterior (cum a fost cazul d-nei plt. Romelia Fogarași, prezentă, de altfel, la manifestare).

De asemenea, ne-am bucurat să aflăm printre noi un erou de pe teatrele de luptă împotriva terorismului: căpitanul Nicolae Grigore, ofițer cu o pregătire și o experiență impresionantă. În 2007, pe atunci, locotenent, comandantul unui pluton de manevră, a fost grav rănit într-o ambuscadă în Afganistan. Ofițerul a oferit pentru expoziție uniforma de ceremonie și medaliile primite și purtate la Summit-ul N.A.T.O. de la București, în cadrul ceremoniei de deschidere, din 3 aprilie 2008, desfășurată pentru cinstirea memoriei militarilor care și-au pierdut viața în operațiile Alianței.

Au mai făcut donații doi dintre

Vitrina
dedicată
Eroului
Petru
Cristian
Filip

„Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Constantin Laurențiu Lixandru
(1981-

05.05.2011)

Căzut la 5 mai 2011, în provincia Zabul-Afganistan. A fost ucis în urma unui atac cu un dispozitiv exploziv improvizat, în timp ce executa o misiune de cercetare terestră a unui obiectiv.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

Sublocotenent post-mortem Cătălin Ionel Marinescu
(1983-

10.05.2011)

Căzut la 10 mai 2011, în provincia Zabul-Afganistan. A fost ucis în urma unui atac cu un dispozitiv exploziv improvizat, în timpul ce executa o misiune de cercetare terestră a unui obiectiv.

Decorat post-mortem cu Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler pentru militari, cu însemn de război.

ofițerii care au condus trupele române în teatrele de operații: gl. brig. dr. Nicolae Ciucă a dăruit muzeului uniforma de camuflaj tip deșert, pe care a purtat-o pe timpul cât a comandat Batalionul 26 Infanterie „Neogoe Basarab” în Afganistan (2002) și Irak (2004), cu promisiunea că va dona și biseriçuța ce le-a slujit la alinarea sufletelor în aceste teatre; iar

domnul gl. mr. (r) dr. Visarion Neogoe a donat uniforma de camuflaj tip deșert pe care a folosit-o pe timpul cât a comandat trupele în Irak, în calitate de locuitor al șefului de Stat Major al Forței Multinaționale – Irak pentru Operațiile Coaliției (2007).

Pentru acest fapt trebuie să ne exprimăm adâncă recunoștință față de familiile acestor eroi, pentru că au avut încredere în instituția Muzeului Militar Național, trimițând pentru expunere astfel de inestimabile

mărturii memorialistice, unele dintre ele rămânând pentru totdeauna, cu titlul de donație, în patrimoniul muzeului, alăturându-se și îmbogățind tezaurul sacru al acestei instituții unice în armata României. ■

Valeria BĂLESCU

isdvaleria_balescu@yahoo.com

Căpitanul N. Grigore, participant în teatrele de operații, distins cu Diploma de Onoare a Muzeului Militar Național

Pentru publicul prezent la manifestarea-comemorare de la Muzeul Militar Național a fost o încântare întâlnirea cu actorul Eusebiu Ștefănescu, care a impresionat printr-un emoționant recital de poezie de război, în care a inclus și creații ale eroului sublocotenent post-mortem Ioan Grosaru, un poet în adevăratul înțeles al cuvântului.

Pasărea de ceară

Mă iartă iarăși, Doamne,
că am zburat furiș
Cu-albastra-nchipuire
prin viforul de ceară
Și c-am strivit pământul
în graba spre urcuș
Și că ecoul zării l-am
transformat în scară.

Mă iartă iarăși, Doamne,
că am cântat străin
Un imn de rugăciune
albastru și lumesc
Să-mi ierți din îndrăzneala
cu care am să vin
Să cer îngăduință din
nou ca să greșesc.

Mă iartă, iarăși, Doamne,
că am iubit desculț
Tăcerea care curge
din cupa de lumină
Și c-am uitat aseară să-
ți spun să mă ascuți
Am obosit de soare,
de zbor și de rugină.

Albastra-nvinuire
mă tulbură-ruine
Pășesc cu tulburare pe
șubreda mea scară
Mă iartă iarăși, Doamne,
când am să zbor spre Tine
Să suflă focul milei pe
trupul meu de ceară.

(din volumul *Pasărea de ceară*,
Ed. Mușatinii, Suceava, 2010, p. 17)

Actorul Eusebiu
Ștefănescu

**Sublocotenent
post-mortem
Ioan Dumitru
Grosaru**

De voi muri

Mormânt să-mi faci,
iubito, în bordeiul
întunecos, atunci când voi muri,
în vatra ce-o încingi și în temeiul
de foc, ce coace pâinea, zi de zi,

Și dacă cineva îți va pătrunde
când vei gândi la
noi – ascunsul chin,
să-i spui că-i fumul
crengilor plâpânde,
ce plânsul ți-l
stârnește din senin.

(din volumul *Chemarea în necunoscut*,
Ed. Mușatinii, Suceava, 2010, pag. 81)

Seară de octombrie

De m-ai iubit, de te-am iubit,
de te-am ucis sau m-ai rănit
Scânteie-a fost sau au fost
flăcări, a ars pe rug întreaga vlagă

Nu mai contează-acum
amarul de te-am ucis sau m-ai iubit
A fost întregul într-o clipă
și-o veșnicie seara-ntreagă...

Covor de umbre și buchete
de frunze moarte de trădare
Ai strâns în palma curățită
de purul sânge-al razei firii
Ai dat din bobul de cădere
privirii stelelor mâncare
Și-ai dăruit din abundență
poeme pașnice iubirii.

Dar au trecut atâtea seri și-
atâtea nopți mureau în grabă
Nu mai contau în cantitatea,
nu mai aveau acel decor...

De va veni vreun vers bătrân
la ușa gândul și-ntreabă
Ce-a fost atunci, le voi răspunde
că am trăi, și pot să mor.

(din volumul *Poeziile soldatului erou*
Ioan Grosaru, 18 februarie 2008, pag. 96)

Sentiță

Mai murmur între
rânduri la cuvinte
Lihnit de amorțeala dinainte
Printre decoruri care
mă-nspăimântă
În linii sfidătoare de poruncă.

Accept iluzii puse ca momeală
Într-o perdea necoaptă
de cerneală
Formând imagini
fără gust, dar clare
Chiar dacă visul este în formare.
Arunc sămânța izbăvirii oarbe
La poarta-mbrățișării
ce-mi absoarbe

Și picătura ultimă ce-o port
În măreția steagului pe cort
Prin vлага ce devreme
am cules-o
Dar care prea târziu
am înțeles-o.

Deasupra norii scui pă peste tot
Cu lacrimi calde, mirosind a rod.
lau forma unui vid, apoi mă leg
Cu lanțuri ce nu
vreau să le-nțeleg.
Și-așa legat să stau o veșnicie
S-aștept osânda
ce-i sortită mie.■

(din volumul *Poeziile soldatului erou*
Ioan Grosaru, 18 februarie 2008, pag. 81)

Incredibilul care doare până la refuz

Un stat tânăr cum este America are un simț civic foarte dezvoltat și un cult al eroilor pe măsură. Eroismul militar pentru apărarea intereselor naționale oricând și oriunde ar fie ele este îndatorirea cetățenească supremă. Politica de stat și cea locală întrețin acest cult al eroilor, considerându-se că el face parte din cultura națională. Este un liant foarte puternic ce coagulează conștiința națională și clădește strat cu strat o istorie ce nu trebuie uitată de generațiile următoare. Pentru că memoria de acest gen conservă recunoștința comunitară față de sacrificiul celui căzut pe câmpul de luptă.

Iar această recunoștință este răsplata morală supremă pentru orice om ce acceptă prin jurământul sub drapel să fie cetățean al aceluia stat tânăr.

Ca urmare, în fiecare oraș, orașel sau cătun sunt construite memoriale ale eroilor. Sunt monumente simple, stil hemiciclu, placate cu marmură sau cu alt material, pe care sunt inscripționate numele celor căzuți pentru America. Sunt altare simple, decente și de bun gust, unde oficialitățile și tânăra generație din instituțiile de învățământ se întâlnesc cu veteranii de război în ceremonii emoționante. Acestea generează emoții puternice din care se alimentează mândria națională.

Țara noastră nu este America. Este o Românie veche de mii de ani, în care cultul strămoșilor, care îi include la loc binemeritat și pe cei căzuți în războaie, este încă foarte dezvoltat. Ca urmare ne-am așteptat ca monumentele dedicate

Cui îi este frică de eroii români?

lor să fie locul de referință în fiecare sat și oraș.

Firește că suntem departe de această imagine. Avem în noi un germen egoist al distrugerii și al delăsării. Multe cimitire de război sunt în paragină. Există o permanentă luptă cu intrușii care-și vor cavourile exact pe locul unde sunt îngropați cei căzuți.

Există printre noi cetățeni care fac alergie la monumente. Iar cazul pe care îl voi prezenta în cele ce urmează este ilustrativ în acest sens.

În "Piața Comandor av. Tudor Greceanu", situată în apropierea Televiziunii Române, un părculeț ce poartă numele "Căpitan av. Gheorghe Mărășoiu", loc public aparținând Primăriei municipale, înconjurat de case particulare cu înălțimi între 1-3 nivele.

Acești aviatori care dau nume acestor locuri sunt piloți români care au luptat în al doilea război mondial. Printre altele, ei au făcut parte din grupurile de vânătoare care au apărat Capitala în timpul bombardamentelor americane din anul 1944. Cu alte cuvinte, sunt eroi ai acestui oraș, pe care ar trebui să-i păstrăm în memorie și să-i cinștim cum se cuvine. Acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât în Grădina Cișmigiu,

autoritățile române au ridicat un monument închinat aviatorilor americani care ne-au bombardat. Nu și victimelor, care, nu-i așa, sunt considerate pierderi colaterale. Nu contează că erau oameni, români și bucureșteni.

Primăria Municipiului București a autorizat în iulie 2011 ridicarea unui monument închinat eroilor piloți de vânătoare în piața de care am amintit mai sus.

Acțiunea laudabilă, mai ales într-un oraș care nu are prea multe monumente, a fost blocată de reclamația unui oarecare dintre riveranii pieței, care a reușit să atragă în demersul său și alți locatari.

În plângerea prealabilă pe care o înaintează Primăriei, avocatul menționează: "Spațiul verde are o suprafață foarte mică și amplasarea monumentului este de natură a distruge parte importantă din zona verde, prin executarea fundației de beton armat cu dimensiunile de 1x1m și a aleii de pietriș."

Cu alte cuvinte, pe distinșii patrioți din zonă îi deranjează că se înalță în spațiul public dintre casele lor un monument comemorativ, ce le răpește un metru pătrat din spațiul verde, cât este amprenta soclului.

Monumentul este alcătuit

dintr-o coloană pe verticală, cu un diametru mediu de 60 cm, înaltă de 6 m, cu un Icar de bronz în vârf.

Câtă umbră le poate face peste case acest obiect în stil doric, din granit roșu? Cât mucegai le poate crește în umbra lui? Sau această ciupercă a crescut deja pe sentimentele lor identitare!

Se spune în plângere că îi deranjează și ideea de iluminare publică a monumentului. Ca să vezi! Cel stradal nu-i deranjează.

Dacă locatarii din zonă ar fi trecut prin Germania sau Ungaria ar fi băgat de seamă că fiecare piatră cu semnificație istorică este iluminată. De ce oare? Nu le intră în ochi lumina de pe monumente cetățenilor acelor țări? Nu le intră, pentru că ei sunt mândri de identitatea lor națională, de țara lor, de președintele lor, care nu ezită să-și dea demisia pentru a stopa erodarea încrederii în structurile statului.

Cu alte cuvinte, aviatorii din grupurile de vânătoare care au luptat cu eroism în al doilea război mondial trebuie să mai aștepte, până memoria noastră va dispărea și ei vor intra în moarte pentru totdeauna.

Construcția monumentului este blocată, deoarece bucureștenii acelei zone, supărați că istoria orașului lor le-ar putea umbri existența și tăia vederea spre cer, vor merge, cu siguranță, în justiție.

Ăștia suntem noi, asta e țara în care trăim, copleșiți de rușinea că suntem români și că părinții și bunicii noștri au luptat și au murit de multe ori pentru a apăra identitatea noastră națională, cu tot ce presupune ea.

Halal să ne fie, coane, că tot e anul tău, nene lancule! ■

**General de brigadă (r)
Grigore BUCIU**

Monumentul uitat de timp?...

Clădirea Academiei Militare (acum, Universitatea Națională de Apărare) este un punct de atracție pentru orice călător străin prin Bucureștii zilelor noastre. Nu știu dacă ea mai stârnește vreun interes și bucureștenilor. Mereu grăbit și stresat, bucureșteanul care ajunge, din întâmplare sau cu treburi, prin această parte a capitalei abia dacă are vreme să dea o raită pe la zecile de tarabe înșirate ca la paradă pe platoul din fața Academiei Militare. O

țigănie cu iz balcanic, găselniță a vajnicilor noștri primari de secol XXI. Doar suntem, nu-i așa, la „porțile Orientului” și la încrucișarea sectoarelor 5 și 6, în care hălăduiesc Vanghelie și Potaș.

Doar trecătorul curios poate observa, cu uimire, că se află în fața unui monument uitat de timp. Judecați și dumneavoastră, stimați cititori, inscripția de pe Monumentul Eroilor Patriei:

Slavă Ostașilor Români

*Moștenitori ai
tradițiilor
eroice străbune
Luptători neînfricați
împotriva
fascismului
pentru Libertatea și
Independența
Patriei*

Ce-ar mai fi de adăugat la această inscripție?

Așadar, monumentul din fața Academiei Militare continuă să rămână monumentul „luptătorilor neînfricați împotriva fascismului”, în timp ce eroii care au căzut în Campania din Est mai așteaptă încă să fie reabilitați și trecuți în cărțile de istorie. ■

D. Roman

Amintiri despre Vlahuță

După 94 de ani, România eroică publică un text despre scriitorul Alexandru Vlahuță (5 septembrie 1858, Pleșești - 19 noiembrie 1919, București), scris de publicistul Radu D. Rosetti (1874-1964), în anul 1917, și păstrat în caietul Getei Apotecker (căsătorită Ghimpețeanu).

Marele poet Vlahuță retras la Bârlad își trimite articolele la Iași, la România, ziarul proaspăt înființat de Marele Cartier General ca să susțină moralul celor din tranșee, dar și al celor din spatele frontului. Din odăița lui de la Bârlad, Vlahuță îi îmbărbătează pe ostașii din tranșee, amintindu-le: *Forța la care se închină inamicul, ori cât ar fi de strașnică fabrica în care se confecționează și dacă toți dracii din iad ar fi chemați să ia parte la pregătirea ei, rămâne tot un lucru pământesc și vremelnic, care ostenește și se consumă, pe când Dreptatea e de esență divină, inalterabilă și eternă; ea este forța forțelor, vie și întreață în mijlocul tuturor ticăloșilor și rătăcirilor omenești, ea este mai presus de vreme și vai de nebunul care crede că ucis-o și poate să joace de bucurie pe mormântul ei.*

Vlahuță se apropia, pe atunci, de 60 de ani. Vârsta nu l-a împiedicat, însă, să meargă pe front, în mijlocul trupeii, ca să cunoască la fața locului starea sufletească a ostașului nostru și să-i însuflească încrederea în victorie. Câteva fotografii păstrate în arhiva Muzeului Militar Național îl fixează pe scriitor în mijlocul ofițerilor și ostașilor unei Divizii, îmbrăcat într-un palton lung până la pământ, purtând pe cap o căciulă de oaie. Peste doi ani, în 1919, avea să moară la București, în

orașul eliberat de sub ocupația trupelor germane.

Publicistul Radu D. Rosetti a avut un respect deosebit pentru mai vârstnicul său confrate de călimară, respect care răzbate, peste ani, și din paginile păstrate în caietul tinerei, pe atunci, Geta Ghimpețeanu. Prin bunăvoința familiei Radu și Eugenia Greceanu, în arhiva căreia se păstrează acest caiet, publicăm însemnările de mai jos.

A fost odată o călugăriță frumoasă care trăia în sfânta pace a mănăstirei Agapia. Și într-o seară de vară (sunt șazeci și ceva de ani de atunci) a poposit în preajma chiliei ei un drumeț tăcut.

Măicuță, nopțile de vară
Sunt înfiorător de dulci;
Așa de înnoptat, afară,
Pe cine aștepți, de nu te culci?
.....
Te-ndupleci singură-a'nțelege
Că durerosul tău amor
Nu-i un păcat, ci e o lege
Poruncitoare tuturor.
Mult așteptatul era drumețul

tăcut care nu s'a mai întors în lume singur, ci cu sora frumoasă, care a devenit doamna Vlahuță, din iubirea căreia cu călătorul romanțios s'a născut poetul Alexandru Vlahuță.

Mamei
Stai dreaptă'n strana vechei
biserici de la țară;
Eu bat la sfinți mătăanii
Și plâng și-i rog cuminte
Cum blândește-ți povește
de mic mă învățară.
Tu, palidă'n extazul
înduioșării sfinte,
Stai dreaptă'n strana vechei
biserici de la țară.

Ani mulți au luptat noii căsătoriți cu valurile vieții, până când amărăți, ea s'a întors iar în liniștea chiliei din Agapia, el s'a călugărit la Neamț.

Nu-i poveste ce-a fost și ce-a urmat e tot adevărat. Spre apusul vieții, fratelui de la mănăstirea Neamț, urându-i-se singur, cere de la Mitropolie să locuiască la Agapia, "lângă fosta soție, maica Elisaveta" și petiția "babachii" înmănată chiar de poetul Vlahuță, ajuns acum o personalitate, e aprobată, spre fericirea ambilor bătrâni, cari vor trăi de-acum laolaltă, fiecare'n chilioara lui.

Amintiri despre Vlahuță. de Radu D. Rosetti. —

A fost odala o călugărie în Juncușeni care trăiește în sfântă pace a mănăstirii Agapia. Și într-o seară de vară (sunt saizeci și ceva de ani de atunci) a poposit în preajma chiliei ei, un drumet tăcut.

Măicuta, nopțile de vară
Sunt înfiorător de dulci;
Așa de înopțat, afara,
Pe cine aștept de un de culcuș?

Te îndupleci rugurii - a'ntelepe
Că dureromul tău are
Nu-i un păcat, ci e o lege
Povestitoare Sufletor.

Acel așteptat, era drumetul tăcut care nu s'a mai întors în lume
singur, ci cu sora Juncușeni, care a devenit doamna Vlahuță, din iubirea
căreia cu călătorul romantic, s'a născut poezia Alexandru Vlahuță.

Maree.

..... Săi deapănă în stana vechei
bisericii de la țară.

Ce tainic dor de sihăstrie a îndrumat toată această familie în preajma locașului sfânt? O soră a lui Vlahuță, maica Străjescu, desamăgită, și-a închis și ea tinerețea între zidurile mănăstirii și nu după mult timp a urmat-o un frate al poetului – fratele Mihalache – care în aceeași casă unde s'au stins bătrânii continuă și azi bizareria vieții lor...

Zeci de ani, lângă ei și-a petrecut maestrul verile:

"Iaca, în momentul acesta aud toaca dela mănăstire. Ce impresie curioasă produce asupra nervilor mei cântecul acesta, căci e un adevărat cântec toaca de la biserică mare din Agapia.

Aici toți brazii mă cunosc, unii s' prieteni și-mi povestesc amintiri de cari uneori mă neacă plânsul. În

șopotul isovoarelor, în freamătele pe cari le aud, sunt glasuri iubite care-mi vorbesc; în priveliștele cari mi se deschid la fiecare pas e un suflet care mă înțelege. Fiecare cărare, fiecare bancă își are amintirile ei, povestea ei pe care numai mie mi-o spune, și numai eu o știu și o înțeleg, pentru că din viața mea e ruptă."

Acolo la Agapia l'am cunoscut pe Alexandru Vlahuță, în poiana florilor, lângă fântâna din vale (eram copil pe atunci) și de-atunci m'a legat de dânsul o prietenie și-o admirație pe care i-o păstrez și dincolo de mormânt. De la o vreme m'am mutat lângă el, să-i fiu mai aproape. Luase un apartament în tovărășie cu cel mai bun prieten al lui: Cristache Grecescu. Era în zilele când colaboram la "Viața...". Ședea pe Bulevardul Academiei, lângă Mircea,

deasupra Depozitului fabricii de basalt, azi berăria Jubileu. Ah! serile neuitate când m'așezam la masa lui ospitalieră, împreună cu Caragiale și Delavrancea! Venea uneori și Ion Gorun și ședințele țineau mai totdeauna până noaptea târziu, adevărate șezători literare, a căror amintiri nu mi s'au mai șters din minte.

Când plecau toți, poetul rămânea gânditor la fereastra care da în Calea Victoriei (fereastră memorabilă, pe care o poate vedea și azi oricine, ridicându-și privirea în sus, dacă se așează în dreptul chioșcului de gazete de peste drum de Hotelul Bulevard) și nu o dată l'au surprins zorile acolo la mansardă cu ochii'n vag.

"Plouă. Stindardele ude au un aer jalnic. Deschid fereastra care dă spre

podul Mogoșoaei, și-mi pun sub coate un covor. Stau cu creionul în mână și nu văd nimic decât gardiști plouați, steaguri plouate, mă uit în lungul Bulevardului, până la Cotroceni, și mi se pare că niciodată nu l'am văzut așa de pustiu."

Altădată își plecă fruntea obosită în același loc, în amurg, și atunci picurau mărgăritarele:

Privesc de la fereastră, gânditor,
Cum soarele se lasă-n desfințit.
Deasupra lui chenarul unui nor
În aur și rubin pare tivit.

Prin geamurile acelea i s'a părut odată că'l cheamă moartea

Vine moartea la fereastră
Și cu degetu-i uscat
Bate-n geam și mă deșteaptă.
A, de-ar fi adevărat!

Și la mansarda aceea, pe-o măsuță modestă de brad vopsit, și-a scris Alexandru Vlahuță majoritatea capodoperelor. Moartea!

Aci în mreaja amintirilor uitasem c'am luat condeiul în mână să scriu panegiricul maestrului meu dispărut! Au discutat criticii destul, și se vor scrie articole nenumărate dacă școala poetului e sceptică, optimistă sau pesimistă; ceea ce voi să scot în relief eu, e că, începând cu faimosul "To be or not to be" al lui Shakespeare și sfârșind cu "Or poserei per sempre stamo mio cor" al lui Leopardi, nu cunosc în literatura vr'unui popor o operă în care Moartea să fie pomenită mai des ca'n poeziile, romanele și nuvelele lui Alexandru Vlahuță.

Viața lui a fost nespus de tristă:
Bunele visuri s'au dus
Și atâta e tot ce-mi rămâne:
Silă de ziua de azi
Și frică de ziua de mâine.

...Dar nu'nțelegi că e cu neputință

O clipă să mai gust din cele duse?
Cu farmecul durerilor răpuse,
Din preajmă-mi fugi, deșartă
năzuință.

Și dezbrăcat de patimile lumești, s'a retras ca un filosof în turnul lui de fildeș, punând în practică sfatul pe care'l da marelui său amic Delavrancea:

Lumea ce-ai fost visat'o
negăsind-o nicăerea,
Caută-ți în tine singur
liniștea și fericirea.

Din singurătatea lui mândră, n'a încetat odată să se gândească la cuvântul Genezei: "Memento, homo, quia pulvis est in pulverem reverteris" și suflul tragic al Marei secerătoare străbate de la un capăt la altul toată poezia și proza lui Alexandru Vlahuță.

Ca'n problema: a fi sau a nu fi, a învins viața "căci e mișelnic lucru singur zilele să-ți curmi" și "înaintea morții mele moartea dragostei de viață" sau ca la "Mormântul iubitei" îți pleacă genunchii și inima spre Domnul, pentru ca pe urmă să simtă "La icoană" revolta mamei căreia îi moare copilul în brațe (fapt e că mereu, ca un leitmotiv, spectrul morții îl urmărește peste tot).

"Treci zi, treci noapte, apropie-te moarte" exclamă'n altă parte, deși credea c'a mai simțit odată sărutul ei de ghiață:

N'o mai căuta că te'nflori
În urma ta e jale;
Tu ai murit de-atâtea ori
În zbcuimata-ți cale.

pentru că la urmă să strige disperat: "Nu de moarte mă cutremur ci de veșnicia ei!"

Un om pe care misterul mormântului l'a chinuit atât nu putea să-și ia adio de la viață, în mod frumos, și ultimele zile ale lui Alexandru Vlahuță sunt pline de duioșie. Bolnav, după ce-a scris din Câmpina doctorului său Dona, care-l întreba de sănătate: "Iubișor dragă, somnul nu mai vine, foamea nu mai vine și când pleacă ele, știi tu cine vine!" Când a simțit că ceasurile îi sunt numărate, ca un

patriarh, a venit să-și dea sufletul în casa lui, înmărmurind pe cei d'imprejur cu seninătatea în care-și aștepta clipa din urmă. Se consola singur cu versuri din Dante. Cu judecata limpede, cu vocea adâncă pe care i-am cunoscut-o toți, și-a exprimat dorința ca manuscriptele nepublicate să fie arse! Lucrător cinstit și minuțios, n'a vrut să lase posterității decât opere desăvârșite. Printre ele e actul I complet din piesa în versuri începută Vlad Țepeș. O flacăra și cenușa se va alege de-atâtea comori pe cari, dacă ar mai fi trăit, le-ar fi lăsat pe lângă celelalte ale lui, țării.

"Sunt pregătit, de 20 de ani, aștept clipa asta, au fost ultimele lui cuvinte rostite admirabilei lui tovarășe de viață, care l'a îngrijit cu'n devotament sublim.

"A doua zi, l'am văzut acoperit de flori, între făclii aprinse, cu fața senină, aproape zâmbitoare. Pe buzele lui albe, așa de expresive, acum când ochii nu mai erau, părea c'a mai rămas ceva din respectul și impunătoarea solemnitate cu care-mi vorbea în ajun despre ceea ce numea el "demnitatea morții" (Predare).

Acum e în pământ:
Și-o să se facă noapte
În jurul meu și'n mine,
Și-o să se spargă vasul
dogit, ce-abia mă ține,
Și țărna o s'o arunci,
Dar eu, ce nu sunt țărână,
unde-o să fiu atunci?

Èști și vei fi în inimile celor ce te-au cetit și te vor ceti, iubite maestre, atât timp cât va dura neamul românesc, și vei fi într-o zi în literatura universală, fiind că în orice limbă vor fi traduse poeziile lui Alexandru Vlahuță vor fi o podoabă a gândului omenesc. ■

Radu D. ROSETTI

venit să se dea sufletul în casa lui, înmănuindu-l pe cei d'împrejur
cu scrierile sale în care-și ardește clipele din viață. Se console singur
cu versuri din Dante. Cu judecata timpului, cu vocea adâncă pe care
i-au cunoscut-o toți, și-a exprimat dorința ca manuscrisurile
nepublicate să fie arse. Lucrător cinstit și înmădușit, și-a dăruit și lăsa
fortele d'opere desăvârșite. Prințul de, e aceluși și complet
din piesă în versuri înecate Vlad Tepeș. O floare și cunună se va
alege de alăba conștii pe care, dacă ar mai fi trăit, le-ar fi dat
pe lângă celelalte ale lui, țării.

„Sunt pregătit, de două, aștept clipele aste, au fost ultimele cuvinte
roșite admirabilei lui Todorăș de viață, care l-a îngrijit cu un devotament
sublim.

„A doua zi, l'au vădit acoperit de flori, între pălării apăsate,
cu fața schimbată, aproape jâmbătoare. Pe buzele lui albe, șez de
esperanță, acum cănd ochii nu mai erau, pare că a mai rămas
ceva din respectul și împunătoare solemnitate în care-și vorbă
în ajun despre ceea ce numea el „demnitatea morții” (predare).

Acum e în pământ:

Și-o să se facă noaptea
în jurul meu și-n mine,
și-o să se oparță vântul
dogit, ca abia mă ține,
și țărna o să arunce }

~~Și~~ Dar eu, ce un omut țărână,
unde-o să fiu aluneu?

Esti și vei fi în inimile celor ce te au citit și te vor citi, iubite maestre,
atât timp cât va dura neamul omănesc, și vei fi într-o zi în literatura
universală, fiind că în orice limbă vor fi traduse, poeziile lui Alexandru
Mădăraș, vor fi o probă a gândului omănesc.

Radu D. Rosetti.

Generalul de brigadă (ret.) Nicolae M. Mazilu

În ziua de 4 februarie 2012 a murit generalul de brigadă (ret.) Nicolae Mazilu, distinsă personalitate a Armei Geniu, unul din principalii artizani ai Transfăgărășanului, drum săpat cu mari sacrificii în stânca Munților Făgăraș.

A fost condus pe ultimul drum de o gardă de onoare, cu drapelul de luptă al Centrului de Instruire pentru Geniu, E.O.D. și Apărare N.B.C. „Panait Donici”, Râmnicu Vâlcea, drapel sub care a slujit această instituție militară timp de 7 ani, de generali, ofițeri și subofițeri în rezervă și în retragere, foști subordonați și camarazi de armă sau din alte arme, de numeroși prieteni și colaboratori din Asociația Națională „Cultul Eroilor”, Societatea Culturală „Anton Pann”, Academia Olimpică Română și Cercul de la Râmnic „România – Grădina Maicii Domnului”. Alături de familia îndoliată a fost prezent și dr. ing. Ion Călea, președintele Consiliului Județean Vâlcea.

Cu mare durere și tristețe am primit vestea stingerii din viață, la 5 mai 2012, la doar 52 de ani, după o lungă și grea suferință, a ing. Florea Romulus, fiul colegului și prietenului nostru, colonel

*Eu oare am făcut ceva?
Mă-ntreb căzut pe gânduri...
Da, am dat Țării munca mea
Și-am scris... câteva rânduri.
NICOLAE M. MAZILU*

Slujba de pomenire a avut loc la Biserica „Toți Sfinții” și a fost săvârșită de un sobor de preoți din mai multe parohii vâlcene. Au rostit cuvântări de adio: prof. Nicolae Dinescu (Societatea Culturală „Anton Pann”), Eugen Petrescu (Asociația Națională „Cultul Eroilor”) și colonel Dan Marin, comandantul Garnizoanei Râmnicu Vâlcea.

Nicolae Mazilu s-a născut la 25 iulie 1927, în Lădești, Vâlcea. A urmat cursurile primare în satul natal și ale Liceului de băieți „Alexandru Lahovari” din Râmnicu Vâlcea (promoția 1949). A absolvit Școala Militară de Ofițeri de Geniu (1951) și Academia Militară Generală – Facultatea de Geniu (1960).

A îndeplinit funcții de mare răspundere: comandantul Regimentului 52 Geniu (1966-1973), Șeful Secției Operații și Cercetare în Comandamentul Trupelor de Geniu (1973-1975), Comandantul Școlii Militare de Ofițeri Activi de Geniu-Construcții și Căi Ferate (1975-1982).

Aflat la comanda Regimentului 52 Geniu, a participat la construirea Transfăgărășanului (DN7C), unul dintre cele mai spectaculoase drumuri din România, care traversează Munții Făgăraș și leagă cele două provincii istorice Muntenia și Transilvania. Drumul, cel mai înalt și mai

(ret.) Ioan Florea, prim-vicepreședinte de onoare al ANCE „Regina Maria”. Ceremonia de înhumare a avut loc la 8 mai, la Cimitirul Ghencea Militar.

Membrii Biroului Executiv Central al

prăpăstios din țară, pornește din Bascov – Argeș, trece pe la Arefu – Argeș, urcă până la altitudinea de 2.041 m, punctul Bălea Lac, și coboară până la Cârțișoara, jud. Sibiu. Lucrările au fost demarate în anul 1970, sub comanda generalului Vasile Șlicariu – comandantul Armei Geniu din acea perioadă, iar inaugurarea investiției a avut loc la 22 septembrie 1974.

În anul 1975, a îndeplinit misiunea de șef de șantier pentru ridicarea construcțiilor noi Școli Militare de Ofițeri Activi de Geniu-Construcții și Căi Ferate, transferată de la Sibiu la Râmnicu Vâlcea.

A participat la o serie de cercetări științifice în domeniul militar și a sprijinit activitatea de cercetare științifică a prof. univ. dr. Dumitru Berciu în șantierul arheologic Buridava dacică de la Cosota - Ocnele Mari, jud. Vâlcea.

După Revoluția din decembrie 1989, a desfășurat o bogată activitate publicistică și culturală. Ca scriitor, a debutat în anul 1994, opera sa cuprinzând 11 volume de proză, versuri și schițe, un roman și o lucrare cu caracter istoric realizată în colaborare.

A fost membru al Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retrageri, filiala județeană Vâlcea; membru de onoare al Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, filiala județeană Vâlcea; membru al Societății Culturale „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea și al Societății Scriitorilor din România.

Aceasta este, pe scurt, viața celui ce a fost Nicolae Mazilu, general al Armatei Române, scriitor și publicist, un model pentru întreaga lume militară și culturală, un om de o aleasă noblețe.

A murit un om, dar s-a născut un simbol! ■

Eugen Petrescu

Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” transmit părinților îndurerați sincere condoleanțe și întreaga lor compasiune. Dumnezeu să-l odihnească în pace! ■

România pe frontul Primului Război Mondial

O nouă carte despre România a apărut în Statele Unite. Autorul, Glenn E. Torrey, este unul dintre istoricii străini cei mai buni cunoscători ai trecutului României. Torrey a scris cel mai mult – și bine documentat – despre participarea țării noastre la Primul Război Mondial.

Despre Prima bătălie de la Jiu (The First Battle of Jiu) și moartea generalului Ioan Dragalina, istoricul scrie următoarele: ... *Definind situația drept "gravă, dar nu disperată", Dragalina a declanșat imediat un contraatac la flancul și centrul armatei inamice. A doua zi după ce a preluat comanda, pe când era în recunoaștere în primele linii ale frontului de pe Jiu, pe o șosea, a intrat în bătaia mitralierelor inamicului. Fără ezitare, curajosul general a ordonat ca mașina să continue drumul în viteză, traversând zona periculoasă. O grindină de gloanțe a ciuruit vehiculul. [...] Dragalina, grav rănit la brațul drept, a fost evacuat la un spital din București, unde i-a fost amputat brațul. O infecție l-a răpus în două săptămâni. Într-un interval de 12 zile, Armata Română pierdea pe Praporgescu și pe Dragalina, doi dintre cei mai dinamici și înflăcărați comandanți. [...] În seara de 26 octombrie, s-au întrunit comandanții marilor unități. S-a decis ca, înainte ca inamicul să-și poată consolida poziția pe câmpia din fața orașului Târgu Jiu, să fie puse imediat în aplicare planurile de contraatac concepute de Dragalina. Zvonul morții eroice a generalului Dragalina*

a însuflețit trupele la asalt.

Pe o ploaie cumplită, în dimineața zilei de 27 octombrie, unitățile române au atacat centrul și flancul inamicului. [...] Deși succesul n-a fost peste tot la fel, românii au forțat armata lui Kneussl [generalul Paul von Kneussl – n.r.] să se retragă

treptat în munți, la nord de Târgu Jiu. [...] Brusc, rezistența germană s-a prăbușit și armata lui Kneussl a început o "retragere masivă". Pentru unitățile lui Kneussl, după cum aprecia Seeckt, a fost "o înfrângere grea"...

O carte pe care sperăm să o vedem cât mai curând tradusă și în limba română. ■

Opritsa Dragalina Popa

Glenn E. Torrey, *The Romanian Battlefield in World War I*, Lawrence, Kansas: University Press of Kansas, 2012.

The Romanian Battlefield in World War I

Glenn E. Torrey

Despite a strategically vulnerable position, an ill-prepared army, and questionable promises of military support from the Allied Powers, Romania intervened in World War I in August 1916. In return, it received the Allies' formal sanction for the annexation of the Romanian-inhabited regions of Austria-Hungary. As Glenn Torrey reveals in his pathbreaking study, this soon appeared to have been an impulsive and risky decision for both parties.

Torrey details how, by the end of 1916, the armies of the Central Powers, led by German generals Falkenhayn and Mackensen, had administered a crushing defeat and occupied two-thirds of Romanian territory, but at the cost of diverting substantial military forces they needed on other fronts. The Allies, especially the Russians, were forced to do likewise in order to prevent Romania from collapsing completely.

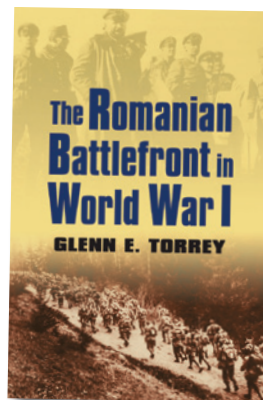
Torrey presents the most authoritative account yet of the heavy fighting during the 1916 campaign and of the renewed attempt by Austro-German forces, including the elite Alpine Corps, to subdue the Romanian Army in the summer of 1917. This latter campaign, highlighted here but ignored in non-Romanian accounts, witnessed reorganized and rearmed Romanian soldiers, with help from a disintegrating Russian Army, administer a stunning defeat of their enemies. However, as Torrey also shows, amidst the chaos of the Russian Revolution the Central Powers forced Romania to sign a separate peace early in 1918. Ultimately, this allowed the Romanian Army to reenter the war and occupy the majority of the territory promised in 1916.

Torrey's unparalleled familiarity with archival and secondary sources and his long experience with the subject give authority and balance to his account of the military, strategic, diplomatic, and political events on

both sides of the battlefield. In addition, his use of personal memoirs provides vivid insights into the human side of the war. Major military leaders in the Second World War, especially Ion Antonescu and Erwin Rommel, made their careers during the First World War and play a prominent role in his book.

Torrey's study fosters a genuinely new appreciation and understanding of a long-neglected aspect of World War I that influenced not only the war itself but the peace settlement that followed and, in fact, continues today.

Glenn E. Torrey is professor of history emeritus at Emporia State University and author of *Henri Mathias Berthelot: Soldier of France, Defender of Romania; Romania and World War I: A Collection of Studies*; and *The Revolutionary Russian Army and Romania, 1917*.

www.kansaspress.ku.edu

"The most balanced and most authoritative account of the war on the Romanian front available in any language."

KEITH HITCHINS, AUTHOR OF *A CONCISE HISTORY OF ROMANIA*

"Fills a critical gap in our understanding of World War I. Meticulously researched and well written, this work is a major contribution to our knowledge of the Great War."

RICHARD L. DINARDO, AUTHOR OF *BREAKTHROUGH: THE GORLICE-TARNOW CAMPAIGN, 1915*

"Fundamentally restructures our understanding of the Balkan and south Russian theaters of operation during the Great War's final years."

DENNIS E. SHOWALTER, AUTHOR OF *TANNENBERG: CLASH OF EMPIRES, 1914*

"Will change the way scholars view the Balkan Front in the Great War."

TIMOTHY C. DOWLING, AUTHOR OF *THE BRUSTOV OFFENSIVES*

FEBRUARY
440 pages, 42 photographs,
17 maps, 6 x 9
Modern War Studies
Cloth ISBN 978-0-7006-1839-2, \$39.95

University Press of Kansas

Romanul împușcat la naștere

Mărturisesc că m-am lăsat sedus de *Jurnalul** sublocotenentului Mihai Oprea, un tânăr ofițer căzut în Munții Tatra, în prima lui zi de război. Cartea, publicată exact așa cum a fost moștenit manuscrisul de către urmași, este o schiță de roman veritabil. Doar tragedia și nenorocul au făcut ca acest potențial talent literar să fie frânt de un glonț, exact în mijlocul propoziției, în timp ce-și nota impresiile zilei, pe genunchi, la lumina plâpândă a focului. Astfel cuvântul mitralieră, arma care tocmai îl secera, a rămas scris pe jumătate, sub pata de sânge ce-l sigilează fantastic pe foaia transformată dintr-odată în giulgiu.

Destinul lui tragic îmi aduce aminte de un altul, cel al lui Ion Șugariu, ofițer intelectual căzut și el în aceiași munți slovaci, dispărând prin el un potențial urmaș al lui George Călinescu, căruia îi fusese asistent la facultatea de litere din București. Două talente frânte.

Cazul lui Mihai Oprea mi se pare simptomatic pentru înțelegerea armatei române interbelice, preocupată să atragă în elita ofițerimii pe cei mai buni și mai inteligenți fii de țărani și târgoveți, crescuți ca și băieții din familiile de militari cu tradiție în dragoste de țară și iubire de neam. Este din Bălțătești, al șaptelea copil din opt, rămași de timpuriu orfani de tată. Învață bine și absolvă strălucit liceul, neștiind după aceea încotro

s-o apuce. Se lasă atras de uniformă și alege cariera militară, deși putea să devină un remarcabil intelectual în orice alt domeniu.

Având în vedere modul cum gândește, analizându-și în permanență propriile lui stări, poate nici nu era făcut pentru această carieră.

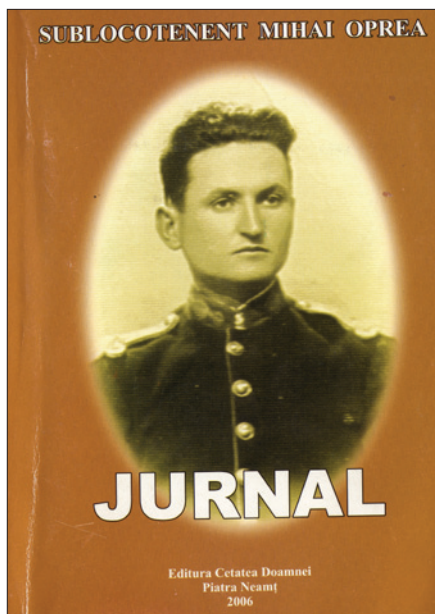
E un spirit liber, ce nu se lasă subjugat de banalitatea și pedanteria cazarmii și nici nu-și idealizează micile întâmplări de la școala de ofițeri sau din unitățile prin care trece, pentru a-și dovedi sieși superioritatea, cum se întâmplă de obicei. Dimpotrivă, cazarma este doar fundalul care-i sugerează totuși observații foarte îndrăznețe. "Armata îți anulează personalitatea mai mult ca oricare domeniu, notează el, și trăind în ea te trezești cu totul alt om. Viața militară nu e favorabilă preocupărilor intelectuale. Mulți ofițeri nici nu le caută, fiind înclinați să profite de orice oportunitate pentru a duce o viață ușuratică."

Este aceasta doar tinerețea sau și o nevoie psihologică născută din presiunile războiului? Cine știe! Sublocotenentul Mihai Oprea nu

face excepție. E un tânăr însetat de iubire, care aleargă după femei cu frenezie, încercând să-și găsească perechea. O face cu pasiune și o descrie cu talent. Analiza stărilor prin care trece e profundă și fermecătoare. Și mai presus de toate sinceră, căci jurnalul nu e destinat publicării. E doar un alter ego în fața căruia se mărturisește. Descrierea zbuciumului prin care se caută pe sine, introspecțiile tăioase și nemiloase, reproșurile pe care și le face, surprinderea lapidar-sugestivă a bucuriilor, dezamăgirilor, precum și a banalității cotidiene a cazarmii, sau analiza fără ranchiună a comandantului care-l pedepsește îl fac pe acest tânăr să fie scriitor. Despre condiția sa de om ce are în subordine oameni este doar o remarcă lapidară, însă definitivă. Lucrând cu cei din subordine ajungi să-i iubești și să te simți responsabil pentru ei. Oare nu are aceasta valoarea unui regulament? Oare nu spune tânărul ofițer indirect care este calitatea valorii lui umane?

Își regăsește dorința de a învăța, de a citi, de a observa și a înțelege. Devine student la drept, ceea ce înseamnă că vrea să-și depășească propria condiție. E conștient că e mai mult decât ceilalți. Acest lucru se simte mai ales în Germania, unde urmează cursuri de cercetași moto. E fascinat de Germania, așa bombardată cum e de aliați, austeră și tristă, nebună dar nobilă. El nu știe mai nimic de ororile fascismului. Vede doar orașele muzeu, subjugate de farmecul istoriei și culturii acestui neam contradictoriu.

Acolo îl prinde vestea că rușii au trecut Nistrul și înaintează implacabil spre vest. E îngrijorat pentru țară, pentru familia lui,

nevoită să plece în refugiu în Transilvania. Ofițerii nemți nu fac caz. Se poartă față de ofițerii români aliați cu toată grija și atenția, exact ca în timpurile noastre, la cursurile NATO. Ba chiar și localitatea Garmich apare la un moment dat, ca să întăresc paralela.

Notațiile despre ruși, despre unguri și nemți sunt de reținut, pentru a înțelege prin ce a trecut armata română, odată cu întoarcerea armelor. Ofițerilor le-a venit greu să-și împuște prietenii de până mai ieri, deveniți inamici peste noapte. Le-a fost îngrozitor să-i accepte pe ruși ca aliați, mai ales că aceștia nu se purtau ca aliați. Și nu aveau nici pe departe comportamentul nemților. Mihai Oprea, care făcea parte din elita motorizată a armatei, așa îi cunoaște: eleganți și corecți. Astăzi știm câtă oroare a colcăit și sub această aparență. Sublocotenentul Oprea nota pe 30 august 1944, că vom rămâne ruinați și sub stăpânire străină. Jafurile, brutalitatea, violurile, necivilitatea ofițerului rus care face beții crunte cot la cot cu soldații sunt trăsăturile noului prieten, greu de acceptat.

Vărsat din unitate în unitate spre linia frontului ce înainta spre vest, sublocotenentul intră în contact cu urmele aliatului, dar îl cunoaște și direct. Peste tot același tablou al unei populații îngrozite de atâta "eliberare" și disperată de teroare. Spre sfârșitul lui noiembrie scrie că ofițerii sunt îngrijorați de soarta ce-l așteaptă după război. Căci ofițerii ruși îi disprețuiesc pe ai noștri, deși suntem aliați, și se poartă față de ungurii împotriva cărora luptă ca și cum ei ar fi aliații. În drumul său pe urmele armatei, ajunge să fie încartiruit, prin Transilvania, și la o familie de unguri, care se comportă mai

mult decât exemplar. Acest lucru se petrecea în timp ce pe lângă Oradea, un prieten și consătean de-al său, ofițer în rezervă, este prins de unguri și tratat cu bestialitate și ură feroce. Am amintit acest caz, doar pentru a spune că nu se poate generaliza în privința oamenilor și popoarelor.

Drumul prin Ungaria, spre frontul din Munții Tatra, coordonat de Armata Roșie, seamănă cu sinistrele călătorii spre gulag, din partea cealaltă a țării. Debarcați în plin câmp, sunt ținuți acolo o noapte întreagă, în frig, ca și cum nu făceau parte din armatele eliberatoare.

Aceste însemnări, așa puține cum sunt, dezvăluie o atitudine cvasigenerală a rușilor față de armata română. Să fie oare o condamnare morală pentru întoarcerea armelor? Cine poate ști. Trebuie să ne asumăm și această posibilitate.

Sublocotenentul ajuns la destinație își preia oamenii și urcă spre cota jertfei sale. Peste tot, prin zăpada înghețată, trupurile celor căzuți. Dezolarea și lipsa de experiență pe front îi duc la moarte.

O familie generoasă cum rar se întâlnește, domnul și doamna Tănăsescu, strâng bani și fac demersurile necesare și aduc în țară, în 1978, osemintele sublocotenentului Mihai Oprea, pentru a-și odihni eternitatea în Bălțătești, lângă înaintașii săi. Admirabil gest, remarcabil jurnal personal al unui om nobil, ofițer al armatei române, căzut la datorie la câteva săptămâni după căsătorie. ■

**General de brigadă (r)
Grigore BUCIU**

*Sublocotenent Mihai Oprea, *Jurnal*, Editura Cetatea Doamnei, Piatra Neamț, 2006.

Diplomația imposibilului

Mi-a făcut mare plăcere ca, după *Căderea Constantinopolului*, să mă întâlnesc din nou cu domnul profesor Ion C. Petrescu prin intermediul lucrării domniei sale *Mihai Viteazul și arta diplomației*.*

Nu este vorba, desigur, de un tratat de diplomație întocmit, fie și din perspectivă istorică, pentru uzul diplomaților de la Externe, pentru a-i învăța retorica învăliurii întru binele țării! Este pur și simplu istorie extrasă dintr-o multitudine de documente, care ne dezvăluie nouă, celor prea grăbiți, o fascinantă personalitate românească ce s-a mișcat admirabil și uluitor, pentru epoca în care a trăit.

Utilizând un aparat critic bogat, autorul clasifică relațiile diplomatice ale domnitorului pe țări, reușind să ne ofere, astfel, un tablou general al contextului istoric în care se afla Țara Românească. Nu este uitată nici o țară, oricât de firavă ar fi relația cu ea, ceea ce ne arată un politician militar cu o viziune complexă, care a încercat să-și promoveze interesele, citindu-i pe străini în corelație, precum o partitură muzicală.

Păcat însă că unitatea de orchestră nu s-a putut produce. Nu s-a realizat, nu din vina domnitorului – care nici măcar nu s-a voit în centrul lumii – ci dintr-un motiv mult mai orgolios. Fiecare partener de posibilă coaliție s-a vrut dirijor și pentru a-și atinge scopul s-a complotat fără rușine în culise.

La câtă avere a avut la început, Mihai Viteazul ar fi putut fi stăpân la Istanbul sau oriunde în imperiul

otoman. Dar n-a vrut acest lucru. El era român creștin, mândru de identitatea sa și inteligent fiind ca orice mare comerciant de succes, instruit și versat, și-a dat seama de slăbiciunile Înalte Porți. A vrut să aibă putere politică și militară pentru a le exploata în folosul țării sale. Așa a ajuns domn și imediat a început să se miște rapid și cu succes pe pagina istoriei.

Viteza cu care a gândit și acționat, abilitatea de diplomat ce l-a ajutat să supraviețuiască

în viesparul medieval bântuit de ambiții, fudulie și contradicții, îl apropie fără îndoială de Alexandru cel Mare al grecilor. O spun și acum pare un lucru comun, dar asemănarea nu este o figură de stil, ci relevă faptul că Balcanii sunt capabili să dea lumii comandanți de excepție.

Din demersurile diplomatice, citate cu generozitate în carte, și din însemnările sale rezultă că Mihai n-a venit la putere cu „pohta ce-am pohtit”, ideea unității tuturor românilor. Aceasta s-a născut din aproape în aproape pe măsură ce domnitorul se trezea tot mai singur cu sabia într-o mână și crucea în

cealaltă, în fața inamicului comun al Europei creștine: Imperiul Otoman.

Trecuseră două sute de ani de când Mircea cel Bătrân reușise să pună relațiile cu Înalta Poartă sub incidența Capitulațiilor, care garantau statutul de țară vasală a imperiului și nu componentă a lui, ceea ce dădea impresia de independență. Doar că, totul fiind relativ pe lume, trebuia mereu să se amintească stăpânilor că moșia nu e tocmai a lor, chiar dacă se plătește rentă viageră, adică tribut, mai ales că acesta se umfla an de an.

Mihai și-a dat seama că instabilitatea începe cu aristocrația veșnic însetată să ajungă pe tron, o favoare ce se cumpăra pe bani mulți, ce nu avea aproape nicio legătură cu poporul, dacă ar fi să invocăm responsabilitatea ancestrală a conducătorului pentru supușii săi, ci doar deschidea poarta pentru jaf.

Nu e de mirare că la sfârșitul secolului al 19-lea mai erau aristocrați ce afirmă că ei nu sunt români, sunt boieri.

Avantajele unei monarhii ereditare și înlăturarea târguirii tronului pe piețele din fanar erau evidente. Sultanul i le-a promis, dar el nu putea avea încredere. Aristocrația din care provenea era nesătulă, vicleană, puțin educată și fără conștiința responsabilității civice. Ar fi trădat ideea cu prima ocazie.

Apariția Ligii Creștine era o altă speranță, o altă posibilitate. La început a crezut în ea. A crezut în principii catolici, dar nu i-a uitat nici pe liderii ortodocși, ca orice diplomat veritabil. Aceștia însă erau slabi și încorsetați în imperiul inamic, ori prea departe, cum era Rusia, și mereu cu probleme în relația cu tătarii și cu același

Imperiu Otoman.

Turcilor le convenea statul românilor extracarpatici de tampon de siguranță între ei și lumea catolică ostilă, dar atât de atrăgătoare și avută.

Mihai s-a vrut independent sau oricum într-o vasalitate simbolică. Turcii alungați peste Dunăre reveneau mereu. Raialele Giurgiu și Brăila funcționau de minune. Le-a desființat. A încercat să-i alunge până sub zidurile Istanbulului. Balcanicii păreau că-l sprijină. Până la ideea refacerii Bizanțului nu mai era decât un pas. Da, a zis mitropolitul bulgar, dar nu de către valah.

În spate, peste munți, în Liga creștină, lucrurile nu stăteau mai bine. Cum lua avânt în vreun conflict tradițional cu turcii ori tătarii, cum un prinț creștin uneltea cu Poarta ori cu Vaticanul. Liga creștină era o teorie care mișca ambiții, trupe puține și sprijin mai deloc.

Mihai câștiga lupta pe unde se întâlnea cu armatele turcești, și Sigismund de la Alba Iulia își atribuia victoria. Din nord presau polonezii, visând să ajungă, prin Moldova, la Marea Neagră, aproape și ei de Bosfor, marele nod comercial. Mihai le stătea în cale. Nu trebuia să fie prea puternic. Andrei Bathory, prinț al bisericii catolice, era marioneta lor în Ardeal și avea aroganța disprețuitoare a nobilului ai cărui strămoși, pentru a-și păstra rangul, au devenit unguri și evident superiori ciobanului valah care era Mihai Viteazul.

Rudolf al II-lea, împăratul moale al Sfântului Imperiu Roman de națiune germană, ce absurditate, era departe și confuz, interesat de lupta antiotomană și nu prea, că armatele Înalte Porți nu ajunseseră decât până la Belgrad. Până sub

zidurile Vienei mai erau o sută și ceva de ani. La ce să se grăbească, mai ales că de la Praga se vedea mult mai bine Ardealul. Pentru sine, desigur.

Papa mieros ca orice vlădică, promitea mult, cu eleganță și cu condiționarea trecerii la catolicism. Semiluna strălucea în poarta Europei dar suveranul pontif nu-și putea uita supărarea produsă de marea schismă.

Mihai era singur ca acțiune, țel și motivație, dar înconjurat de trădare, atât în imediata apropiere cât și în alianța antiotomană. Nu-i rămânea decât să încerce cu ai săi. Să-i adune la un loc, într-o Dacie extinsă până la Nistru și la Marea Neagră. Spera că românii s-ar putea uni într-un imperiu al lor să sape și ei drumuri mai adânci în istorie. Era însă prea devreme!

Aristocrația oriunde se afla ea era din boieri, unii, chiar dacă erau conți și grofi, tot boieri rămăseseră, iar conștiința națională, chiar dacă se trăgea de la Rîm, nu reușea să se coaguleze într-o unitate solidă.

Împrejurările erau înghețate într-un catolicism intransigent. Sfântul împărat și-ar fi dorit țările române unite pentru el, papa de la Roma le dorea convertite, Polonia le-ar fi vrut pentru ea, ungerii nu prea contau, iar țarul începuse să se teamă de posibila putere a unui nou imperiu.

Așa că s-a ales varianta omorării păstorului și turma s-a risipit.

În tot acest iureș amețitor ce n-a durat decât puțini ani, Mihai Viteazul s-a dovedit un oștean desăvârșit care apare pe neașteptate și lovește fulgerător, un diplomat inteligent și abil căruia nu-i scăpau avantajele războiului psihologic și care își construia propria imagine după cum o cerea mersul evenimentelor, utilizând tehnici și metode ce prefigurează o

protoistorie a relațiilor publice.

Aceasta este povestea pe care am putut-o eu reconstitui din cartea profesorului de istorie, domnul Ion Petrescu, despre diplomația marelui domn al primei încercări de unire a românilor. Am încercat să aud glasul faptelor și al documentelor, sărind peste aprecierea cam prea aleasă, că ne aflăm în fața unui mare diplomat.

Se vede din documente, chiar cu ochiul liber, că domnul (politicianul) de mare anvergură purta cămașă de diplomat pe sub armura de cavaler, făurită după ultima cerință occidentală. ■

**General de brigadă (r)
Grigore BUCIU**

*Ion C. Petrescu, *Mihai Viteazul și arta diplomației*, Editura Premier, ?????????, 2011.

Posada făcută de oameni

O carte despre cea mai spectaculoasă arteră rutieră ce leagă Muntenia de Ardeal, „Transfăgărășanul, marea aplicație a geniștilor...”, semnată de profesorul Eugen Petrescu din Râmnicu Vâlcea, este un album foto-documentar, cum îl intitulează, cu modestie, autorul. Este însă o schiță de monografie deoarece conține o multitudine de date ce descriu marea realizare a armei geniu din anii 70.

Fără îndoială este o carte ocazională, prilejuită de aniversarea împlinirii a 35 de ani de la inaugurarea obiectivului, dar valoarea ei este istorică. Are

date și nume concrete, amintiri ale participanților, care în acea vreme au fost eroii principali ai acestei construcții. Materialul fotografic foarte bogat conține imagini de la aniversare, la o primă impresie, dar ceea ce vedem în fotografia este splendoarea acestei căi transalpine și câtorva dintre constructorii ei, atâția câți au mai putut rezista vieții și vremurilor.

M-am gândit că este o posadă a timpurilor moderne, acest cuvânt însemnând, în vechea limbă strămoșească, trecere, în ideea că e una făcută de oamenii acestei țări cu efortul gigantic al multor ministere și întreprinderi românești. Sunt acele întreprinderi pe care le-am vândut la fier vechi în Constanța spre binele capitalismului european, în dorința bolnavă de a deveni musai o imbecilă piață de desfacere.

Și am mai avut un motiv, Posada aceasta ce trece strategic Făgărașii este palpabilă, vizibilă, spre deosebire de cea în care a fost blocat și umilit trufașul rege Carol Robert de Anjou, înzăuat până-n dinți în strălucitoarea lui armură de cavaler invincibil.

Aici s-a murit altfel, dar asemănător cum s-a murit și pe șantierele altor mari edificii construite de noi și părinții noștri: Porțile de Fier, Casa Poporului, Canalul Dunăre-Marea Neagră.

Pentru Transfăgărășan, muntele sacru ca orice munte a cerut jertfa lui de sânge: 40 de vieți omenești, exact atât cât este numărul sfinților mucenici ce au murit pentru gloria crucii.

O idee este evidentă. Transfăgărășanul a fost o necesitate, în primul rând strategică, născută de pericolul invaziei sovietice posibile, după experiența cehoslovacă din 1968. Această cale de refugiu rapid peste munți, în cetatea naturală a

Ardealului, ține de doctrina luptei întregului popor și de mitologia eroică a poporului român. Iar posibilitatea s-a ivit datorită deschiderii spre Occident a țării și revigorării economiei naționale prin sprijinul financiar primit.

E greu de spus cine a avut primul idea, dar cu siguranță strategii militari responsabili cu organizarea țării pentru apărare au văzut marele avantaj al acestei căi de fugă, pe direcția pe care Badea Cârțan își căra povara de cărți românești către frații lui ungureni, ca să hrănească ideea de unitate a românilor. Este desigur doar o întâmplare că acest drum cu două benzi rutiere contrare se suprapune peste un alt mit drag nouă, cel al renașterii naționale. Ce altceva mai trainic și mai frumos decât această panglică asfaltată ar fi putut uni misterioasa Cetate a Poenarilor cu simbolica locuință a lui Badea Cârțan, dacul înviat de pe Columna lui Traian și adormit la rădăcina ei, cu capul de desaga cu cărți de înviere a sufletului românesc.

Cartea, prin autorul ei, domnul Eugen Petrescu, și prin susținătorii ei, îndeosebi domnul general în retragere Constantin Tănase, amândoi reprezentanți de vază ai Asociației Naționale „Cultul Eroilor”, este un discurs despre eroismul pe timp de pace. Nu numai cei ce au căzut în țărână sunt eroi, nu numai cei ce au fost răniți sunt eroi, ci și toți cei care au săpat muntele și l-au împlânzit în cele din urmă. Și poporul acesta, mereu amărât și neînțeles, este eroul acestei construcții. Și nu ne rămâne, nouă, celor ce mergem în excursii pe acest drum, ca și celor ce nu au această ocazie, dar știu despre el, să ne alăturăm autorului, pentru a-i omagia și a le mulțumi tuturor. ■

**General de brigadă (r)
Grigore BUCIU**

Ne-au sosit la redacție câteva dintre revistele editate de filialele județene ale ANCE “Regina Maria”: Eroica; Prahova eroică; Brăila eroică; Bacăul eroic; Arma pontica. Asupra conținutului lor vom reveni în numărul viitor al revistei noastre. ■

